

Mapa de la xarxa quotidiana

Un cas pràctic: àrea del Coll-Vallcarca

Publicació:

Mapa de la xarxa quotidiana. Un cas pràctic: àrea del Coll- Vallcarca

Encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona

Prospectiva de Model Urbà de la Gerència d'Ecologia Urbana

Direcció del treball

Mercè Llopis Freixas, Ariadna Miquel Amengual i Imma Barbal Sabarich

Redactat a Barcelona Regional, Agència Desenvolupament Urbà

Ana Paricio, metodologia, continguts, treball de camp i explotació de dades

Laura Torres, treball de camp i explotació de dades

Laura Vergonyós, sistemes d'informació geogràfica

i l'equip tècnic i administratiu de Barcelona Regional

Suport tècnic de Pla estel:

Alba Domínguez, maquetació i coordinació de continguts

Konstantina Chrysostomou, interpretació i representació de dades

Arnau Boix, suport a disseny gràfic

Agraïments:

Districte de Gràcia, Centre Cívic El Coll - La Bruguera, Departament de Transversalitat, Escola Montseny, Taula comunitària del Coll i a tot el veïnat que ha participat a les cartografies socials.

Aquest treball recull també informació elaborada pel Col·lectiu Volta i Col·lectiu Punt6

© 2018, BARCELONA REGIONAL
CARRER 60, 25-27.
EDIFICI Z, PLANTA 2
SECTOR A, ZONA FRANCA
08040 BARCELONA
T 932 237 400
F 932 237 414
www.bcnregional.com
br@bcnregional.com

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, distribuïda, transformada, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric com químic, mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit dels titulars de la seva propietat intel·lectual.

BARCELONA REGIONAL
AGÈNCIA
DESENVOLUPAMENT
URBÀ

**Ajuntament de
Barcelona**

novembre 2018

Índex

01. Guia de lectura	5
Què és el mapa de la xarxa quotidiana?	6
Metodologia de treball.....	7
Eixos de l'Urbanisme inclusiu i els seus components	8
Grups de components de l'Urbanisme inclusiu.....	10
02. Diagnosi.....	13
Aproximació al barri.....	14
Diagnosi participada	16
Preguntar: cartografies socials, marxes i tallers	18
Observar	29
Mapa síntesi	40
03. Síntesi i propostes	43
Síntesi i propostes.....	44
04. Annex A.....	53
05. Annex B.....	61
06. Annex C	73
07. Bibliografia.....	105

01

Guia de lectura

Què és el mapa de la xarxa quotidiana?

Metodologia de treball

Eixos de l'Urbanisme inclusiu

Grup de components de l'urbanisme inclusiu

Què és el mapa de la xarxa quotidiana?

El mapa de la xarxa quotidiana és una representació de com viuen les persones el dia a dia el seu espai. Les ciutats poden tenir moltes representacions sobre el mapa segons els seus objectius i perspectives. El mapa de la xarxa quotidiana és un mapa de la ciutat quotidiana i cuidadora, on les tasques domèstiques i de cura són al centre. Aquest treball és un primer pas en l'elaboració d'una metodologia per l'anàlisi de la ciutat amb perspectiva de gènere, un mètode que caldrà validar i consensuar.

En realitat no és un mapa sinó tot un seguit de mapes que recullen diferents eixos que analitzen la ciutat inclusiva. Una ciutat que integra tots els seus col·lectius independentment de sexe, origen, classe social, edat o capacitats.

Aquests eixos d'anàlisi de la ciutat inclusiva fan referència a la mobilitat, el teixit urbà, teixit social, l'autonomia o el temps. Cadascun d'aquests eixos dibuixen capes d'informacions que superposades configuren el mapa de la xarxa quotidiana.

Els mapes recullen tant l'experiència quotidiana dels veïns i veïnes extreta de cartografies socials com l'observació sobre el seu espai de vida.

L'elaboració d'aquest mapa és una de les accions previstes a la Mesura de govern de Urbanisme amb perspectiva de gènere, l'urbanisme de la vida quotidiana.

Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, 2017

Metodologia de treball

Comptem amb una immensa biblioteca, real i virtual, de components arquitectònics i urbanístics per a la construcció física de la ciutat. Sabem de murs i finestres, de voreres i calçades ... però no hem codificat el nostre saber sobre l'ús quotidià de la ciutat.

Sense aquesta tipificació d'activitats, i en la mesura del possible la corresponent quantificació, és difícil compartir coneixements, comparar situacions i optimitzar dissenys.

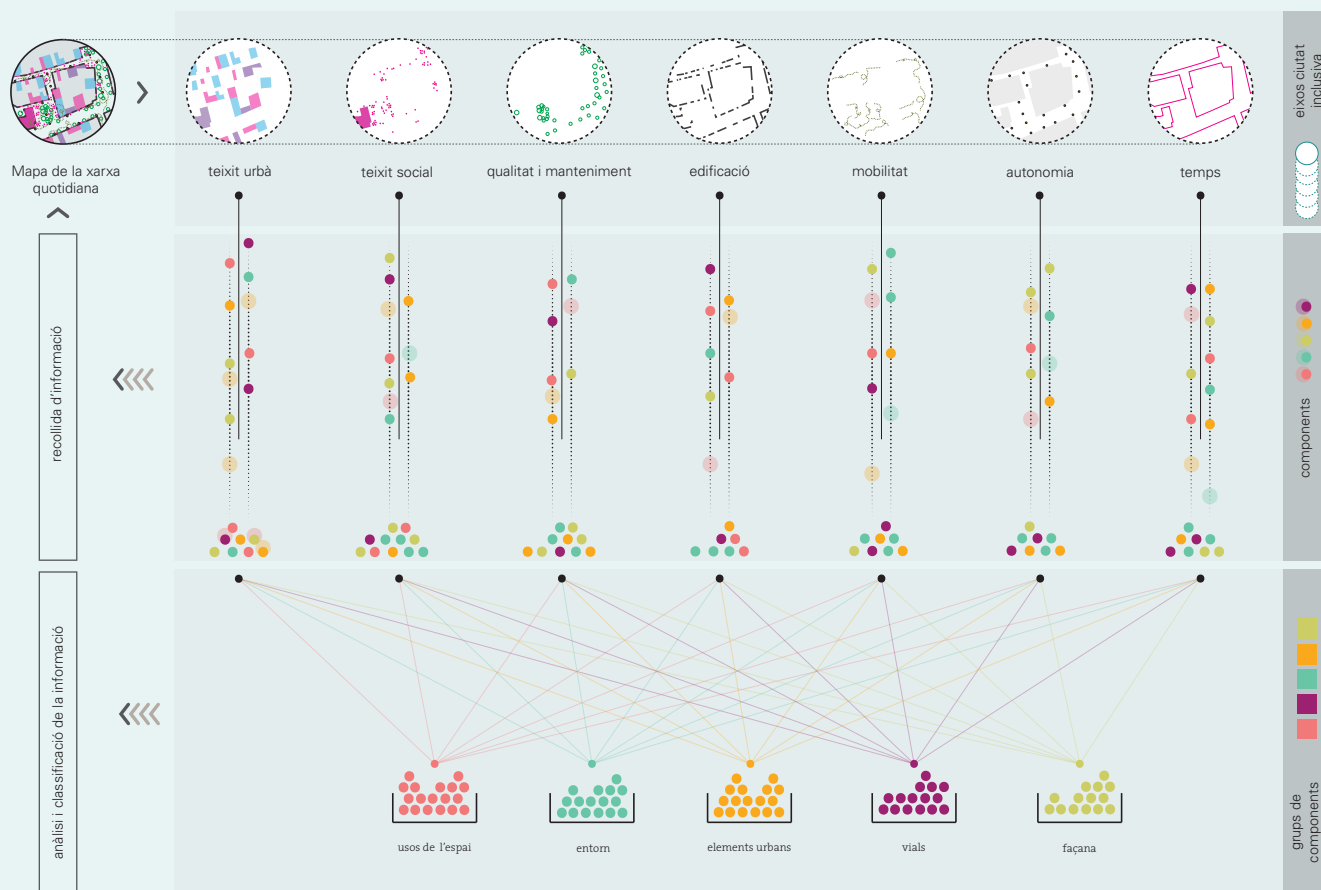
Per això el primer esforç en la construcció d'aquest treball ha estat la codificació de les formes d'ús més habituals a la ciutat.

Aquest treball es basa en set **eixos**. Els eixos són una forma d'aproximació al urbanisme inclusiu i tota la seva diversitat. La formació d'aquests eixos ha estat el resultat d'una extensa recerca bibliogràfica tant des de la vessant teòrica com una vessant més pràctica.

La llista resultant d'eixos ha estat: Teixit urbà, Teixit social, Mobilitat, Manteniment i qualitat de l'espai, Autonomia i Temps.

Cadascun dels eixos està format per una sèrie de **components** que ens apropen a la complexitat i transversalitat de la ciutat inclusiva, com poden ser la Diversitat usos, Conflicte ús espai, contaminació, Vegetació, Accessibilitat, Nit.

La gran quantitat i diversitat d'aquests components dificulten la seva anàlisi globalitzada. Per això proposem la seva agrupació formant uns **grups de components** en funció de les característiques geogràfiques i qualitatives de l'espai a analitzar.

Eixos de l'Urbanisme inclusiu i els seus components

Com es comentava aquest treball es basa en set eixos. A continuació hi ha una petita descripció de cadascun d'ells. Aquesta divisió temàtica ajuda a tenir una visió de la diversitat aspectes que tracta el urbanisme inclusiu, encara que no deixa de ser en certa manera artificial ja que tots ells estan relacionats d'una manera o altre.

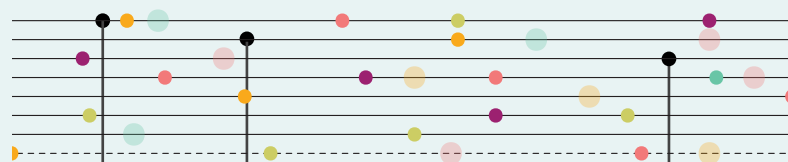
Teixit urbà 1

Les ciutats compactes i diverses (barreja de residència, oficines, indústries i serveis), funcionen molt millor per la ciutadania que les ciutats disperses, zonificades per activitats, dependents d'automòbils i consumidores de recursos i temps. Les edificacions relativament petites, amb moltes portes donen vida al carrer i augmenten la percepció de seguretat.

Els espais públics inclusius, comptabilitzen tasques de cura i reproducció reunint una barreja de funcions (jugar, comprar, fer vida social o tenir cura) i serveis (la plaça del museu, el pati de l'escola, el jardí de la biblioteca, la botiga local o la residència de persones grans).

Un urbanisme que promou tant una bona xarxa d'equipaments i serveis com les petites intervencions i els usos temporals de l'espai urbà.

Els components que trobem en aquest eix són: equipaments, comerç, connectivitat, proximitat, espai jugable, sostenibilitat o la diversitat de funcions.

Teixit social 2

La vida urbana no és el resultat d'un projecte urbanístic, sino una dialèctica entre allò físic i allò social, és escenari de conflicte, de relacions de poder i de múltiples discursos.

La ciutat inclusiva fomenta les xarxes socials, l'apropiació temporal, els espais d'estada, trobada i de joc.

Els components que trobem en aquest eix són: espais de trobada o d'evitació, espai simbòlics, conflicte social, salut, xarxes socials, cultures, edats o la classe socioeconòmica.

Qualitat i manteniment 3

Els espais públics inclusius comptabilitzen tasques de cura i reproducció reunint una barreja de funcions i serveis.

També compten amb elements urbans per atendre les necessitats bàsiques i de benestar: lavabo proper, font d'aigua, lloc per seure o estirar-se, ombra/sol, espais verds... Els components que trobem en aquest eix són: espai per seure, proteccions pel clima, verd urbà, lavabo, fonts, jo, multifuncionalitat, olors, soroll o el manteniment.

Edificació 4

Des de la perspectiva del urbanisme inclusiu no es pot separar l'edifici del carrer, formen un contínuum i el dins i el fora es desdibuixa. Les plantes baixes tenen la funció de posar en relació allò públic i allò privat, per això els espais oberts al carrer i transparents faciliten aquesta paper. La diversitat de funcions des de comerç de proximitat als equipaments ajuden a facilitar les tasques quotidianes.

Promou un disseny de l'habitatge flexible i sense jerarquies, amb diversitat de unitats de convivència, espais comunitaris, intermedis.

Proposa el disseny d'equipaments oberts al carrer, espais multifuncionals que puguin ser apropiats per diferents col·lectius segons el dia o l'hora.

Els components que trobem en aquest eix són: ús dels baixos, les transparències, relació entre peces urbanes, jerarquies, multifuncionalitat o el preus d'habitatge i comerç.

Mobilitat 5

La mobilitat de la vida quotidiana prioritza els moviments a peu i té present els recorreguts de les persones per tal de realitzar les tasques quotidianes, tan laborals com reproductives, per tant recorreguts complexos i diversos (en contra dels anàlisi bidireccional casa-feina-casa).

També promou una mobilitat sostenible, fugint de la la contaminació atmosfèrica, contaminació acústica, malbaratament de recursos i les infraestructures que fragmenten la ciutat. Per últim afavoreix una mobilitat compartida i multimodal.

Els components que trobem en aquest eix són: recorreguts complexos i quotidians, temps, accessibilitat, seguretat, sostenibilitat o economia compartida.

Autonomia 6

Una ciutat equitativa promou l'autonomia dels seus habitants. Per això és una ciutat accessible per a tots els col·lectius, els infants, les persones amb diversitat funcional o la gent gran. Això fa que es puguin moure de forma independent tots els col·lectius en la realització tasques quotidianes. I a la vegada és una ciutat segura que facilita i promou la cura de petits i grans per part de la comunitat, a través de facilitar la cura col·lectiva i les xarxes socials. També és una ciutat que empodera tots els col·lectius, en especial els que tenen més risc i més percepció d'inseguretat.

Els components que trobem en aquest eix són: cura comunitària, edat, accessibilitat, il·luminació, temps o la seguretat.

Temps 7

Per últim el eix del temps es planteja de forma transversal, ja que travessa d'una forma o altre tots els eixos anteriors. Els diferents col·lectius tenen diversitat de ritmes temporals i d'experiències sobre l'ús de la ciutat.

El temps de treball productiu i remunerat s'ha pres com a vertebrador dels horaris urbans. Quan considerem les tasques domèstiques, de cura o d'oci observem que aquestes activitats tenen una lògica temporal sincrònica i quotidiana molt diferent de la lògica temporal diacrònica del treball-ocupació (*Teresa Torns, 2003*).

Grups de components de l'Urbanisme inclusiu

Els aspectes en els quals hem descompost cadascun dels eixos s'adapten a cada teixit urbà configurant uns components adequats a l'anàlisi.

La gran quantitat i diversitat d'aquests components dificulten la seva anàlisi globalitzada. Per això proposem la seva agrupació formant uns "grups" en funció de les característiques geogràfiques i qualitatives de l'espai a analitzar. Aquesta forma d'agrupació ja ha estat utilitzada embrionàriament pel Gehl Institute (2016) al seu projecte sobre les façanes a Pittsburgh. Es tracta d'un model que passa dels components físics com els paraments verticals i horitzontals als més qualitatius com l'equip i la qualitat de l'entorn i per fi s'acosta a les facilitats que l'espai brinda com a suport de l'ús ciutadà.

Per codificar els components d'aquesta ciutat real i habitable hem establert 5 grans grups de paràmetres.

Façana / Perímetre / Envoltant vertical

Els primers components que analitzarem són parts de la realitat física del barri. El més significatiu és el pla vertical que envolta els espais públics i quines són les seves característiques de diversitat, permeabilitat etc. La intensitat, la vitalitat d'aquests espais ve molt determinada pels intercanvis amb el perímetre envoltant.

Als carrers dels cascals de la ciutat mediterrània aquest perímetre és la façana de les cases situades tocant a la vorera, però en altres casos seran els jardins perimetrals, l'arbrat d'una plaça, els límits d'un parc etc.

En aquesta versió del manual ens limitarem a aquests nuclis urbans i podrem utilitzar la idea més concreta de façana en lloc de la genèrica de perímetre.

1.- Façana / Perímetre / Envoltant vertical

2.- Vials / Paviment / pla horitzontal

3.- Elements de Equipament urbà

4.- Entorn

5.- Usos de l'espai

Per això vam reunir sota aquest epígraf els següents components

- Tany unitats i número de portes, transparència (baixos i finestres)
- Existència espais buits o passius (espai exterior sense activitat, baixos tancats)
- Qualitat materials i detalls (diversitat)
- Diversitat usos comerç quotidià/residencial/oficines/equipaments

Vials / Paviment / pla horitzontal

Formarem un altre grup de components amb els que es relacionen amb el plànol horitzontal de l'espai que analitzem. S'inclouen tant els tipus de vials, vorera proteccions. Amb els components d'aquest grup s'intenta apreciar la seguretat, l'accessibilitat i la comoditat que aquest pla horitzontal dona al ciutadania. al entorn de la ciutat mediterrània que aquest treball es planteja en primera instància aquests aspectes vénen molt definits per l'amplada de les voreres, la velocitat i proximitat del trànsit rodat, l'atenció als recorreguts per a les persones amb diversitat funcional, etc. En altres entorns més oberts altres aspectes podran ser més importants. Per això vam reunir sota aquest epígraf els següents components

- Amplada voreres
- Espai lliure de pas
- Accessibilitat(a persones amb diversitat funcional, gent gran, cotxets...)
- Seguretat (trànsit vehicles)
- Velocitat vehicles
- Passos de vianants suficients i coherents amb patrons de mobilitat peatonals

Elements de Equipament Urbà

Amb els dos grups anteriors hem recorregut tota la envoltant física de l'espai urbà. En aquest punt ens apropem a l'equip de què disposa són components que poden canviar completament l'apreciació de l'espai per l'usuari com l'arbrat o la il·luminació. O que simplement faciliten la seva ocupació i gaudi i com els espais de joc, descans o conversa. Per això vam reunir sota aquest epígraf els següents components

- Il·luminació
- Elements per seure (no comercial) o recolzar-se cada 100 m)
- Protecció del clima
- Oportunitats joc
- Oportunitats fer exercici/altres activitats
- Arbrat i superfície plantada

Entorn

La percepció de la qualitat de l'espai ve també condicionada per alguns components que no es poden associar a cap element físic sinó que impregnen l'entorn en la seva consideració més àmplia.

Components com el soroll o les males olors són evidents però també tot el que pugui contribuir a la seguretat o la imatge de neteja i cura. Per això vam reunir sota aquest epígraf els següents components

- Visibilitat
- Llegibilitat
- Soroll
- Males olors
- Possibilitat control social
- Neteja i manteniment
- Escala humana de la secció

Usos de l'espai

Per últim ens centrem en els usos de l'espai, tota aquella activitat no observable sempre directament, ja que ocorre entre l'espai públic i el privat, l'interior i el exterior. L'aproximació a aquestes activitats i les xarxes socials que la sustenten s'ha fet a través d'observació de les activitats de les persones i a través de la participació del veïnat. Ens referim a categoritzar quines activitats es realitzen, en quins espais, per quines persones i en quins horaris.

- Trobada
- Evitació
- Simbolisme
- Xarxes socials
- Turisme
- Usos equipaments/serveis

02

Diagnosi

Aproximació al barri

Diagnosi participada

Preguntar: Cartografies socials i tallers

Observació

Aproximació al barri

El barri del Coll està format per una estreta franja edificada orientada de nord a sud entre els turons del Carmel / ParK Güell i Parc Creueta del Coll.

Probablement el nom del barri, i de la segona turó es deu al pas vial original que pujava des del barranc de Vallcarca (100m de altura en aquest punt) fins arribar al la línia de carener entre els dos turons que es troba a una cota de 200m. Des de allà descendeix cap a la Teixonera i les sortides nord-est de la ciutat.

L'església de la Mare Déu del Coll (sXI) al carrer Santuari es troba en el punt més alt d'aquest recorregut.

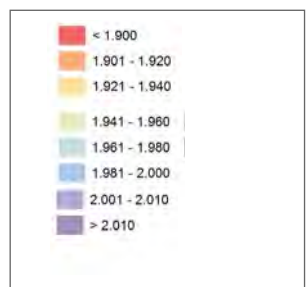
El barri va créixer lentament. A la fi del XIX i principis del XX es construeixen torres de gran bellesa. Sobre els carrers que es van urbanitzar en 1860. A principi de segle s'omple de masies i cases però predomina l'edificació unifamiliar aïllada fins a 1950. En 1960 la febre urbanística ocupa tot l'àmbit del barri.

El problema és que el barri no era urbanitzable amb els esquemàtics criteris del "boom" dels 60. Els dos vials naturals d'accés: el Passeig que puja fins al Santuari i el torrent de la Farigola que corre pel fons de la vall arriben a tenir una diferència de cota de 40m. que fins avui no s'ha resolt correctament. El fons de la vall només ha trobat sortida peatonal amb la construcció de les escales mecàniques i els ascensors del metro que li donen accés al carrer Santuari.

Fotografia del barri entre els anys 1890 i 1909. (Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona-Arxiu Fotogràfic.)

Any de construcció

Diagnosi participada

La diagnosi participada és una eina de recollida i anàlisi de la informació on la ciutadania és la protagonista. L'objectiu és recollir tant la visió i opinions del veïnat com observar el seu entorn i moviments per tal d'elaborar el mapa de la xarxa quotidiana.. Amb aquest propòsit s'ha dividit aquesta diagnosi en dos apartats, per una banda la visió i coneixements del veïnat recollida en marxes i cartografies socials i per l'altra banda s'ha creat una eina per d'observació directa del entorn i s'ha realitzat l'observació participada de llocs públics estratègics del barri.

Ahora de ordenar tota la informació recollida en aquesta diagnosi s'ha utilitzat els 5 grups de components presentats anteriorment.

1.- Façana / Perímetre / Envoltant vertical

Es qüestiona sobre la diversitat d'usos (residencial, oficines, comercial, industrial...), l'activitat en planta baixa, la transparència, la relació entre el carrer i els edificis, els buits urbans, els equipaments i la seva situació, etc

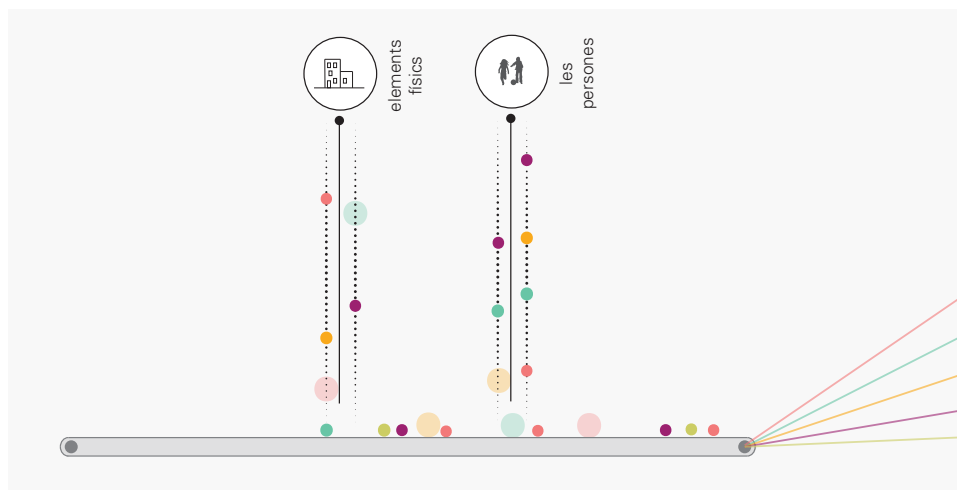
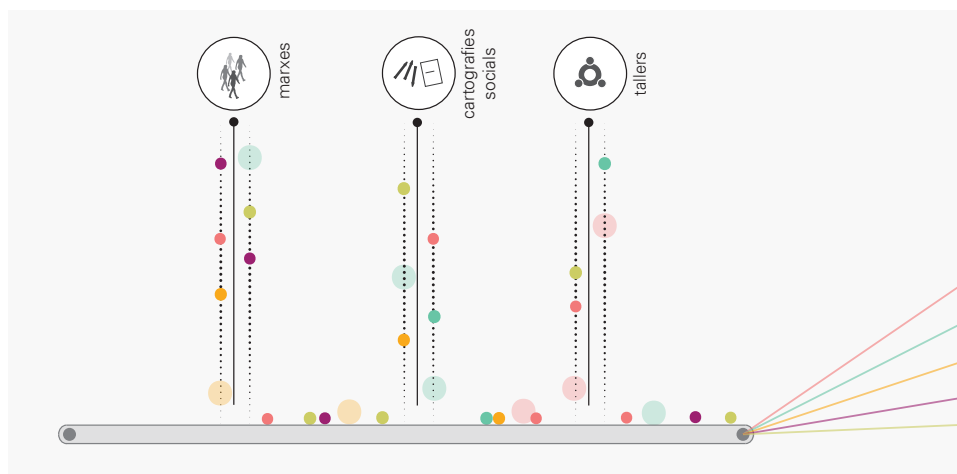

2.- Vials / Paviment / pla horitzontal

Es pregunta sobre el tipus de mobilitat, els horaris, el transport públic, l'accessibilitat, etc

recollida d'informació

3.- Elements de Equipament urbà

S'interroga sobre els elements urbans com cadires, taules, fonts, enllumenat, senyalització, arbrat, la seva necessitat o no, la seva disposició i el manteniment.

4.- Entorn

S'explora les percepcions sobre les olors, el soroll, la tranquil·litat, l'escala de les edificacions, la neteja, la llegibilitat...

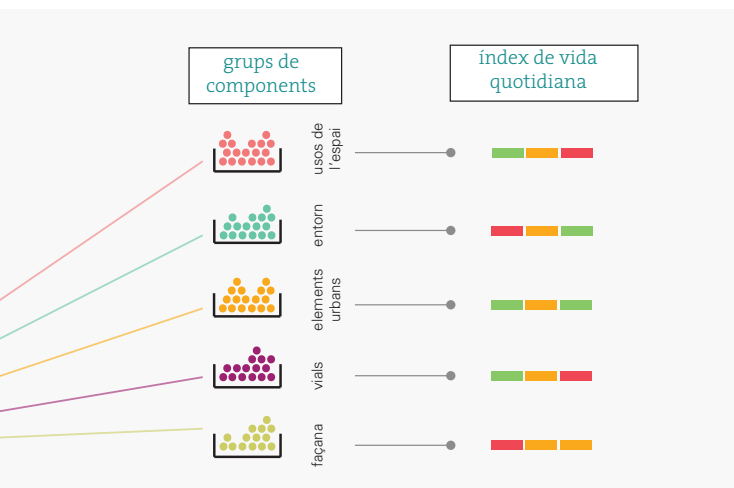
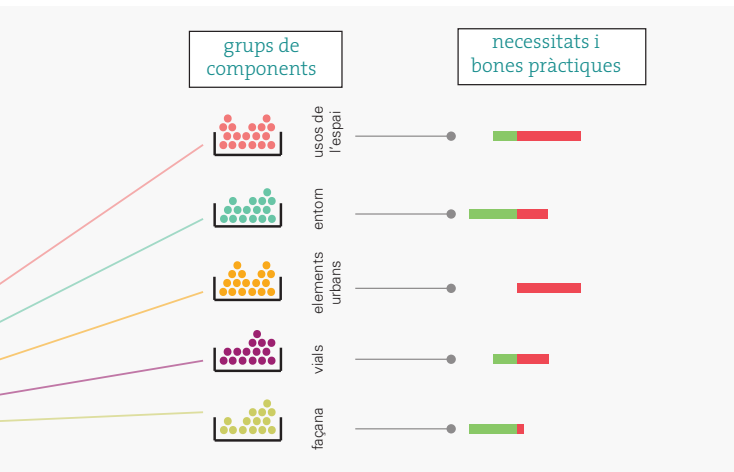

5.- Activitats Socials

Per últim en aquest paràmetre als tallers es pregunta sobre quins són els espais de trobada, quins espais són simbòlics, quins conflictes es donen, quines són les xarxes i a l'observació es contabilitzen persones i es categoritzen els seus perfils.

> anàlisi i classificació de la informació

> Resultats

Preguntar: cartografies socials, marxes i tallers

La finalitat de les cartografies socials és copsar el punt de vista dels habitants del barri, recollir tot aquell coneixement que acumula els veïnat del seu propi barri. La cartografia social és una construcció col·lectiva del coneixement des de la participació i una eina d'empoderament. Per una part es tracta d'un reconeixement a tot el saber que té una comunitat sobre l'espai on habita i per l'altre aporta noves perspectives i narracions (no institucionals) a la definició d'un territori. El mapeig social també com a diagnòstic és un bon punt de partida per a l'acció i transformació posterior.

L'objectiu és també el de recollir el màxim de veus possibles tenint en compte els eixos d'edat, gènere i classe (en aquest cas la variable cultura no s'ha contemplat ja que la composició del barri pel que fa a la immigració no ha semblat rellevant).

L'aproximació a una major representativitat s'ha fet amb l'elaboració de cartografies socials amb els següents grups:

- _Infants
- _Gent gran
- _Comissió urbanisme
- _Famílies
- _Adolescents
- _Comissió de salut

També s'ha utilitzat com a font de informació treballs previs on s'havia recollit les vivències i coneixements sobre el territori de forma participada: Marxes de dones realitzades per Col·lectiu Punt6 i les Jornades de Vallcarca realitzades pel Col·lectiu Volta.

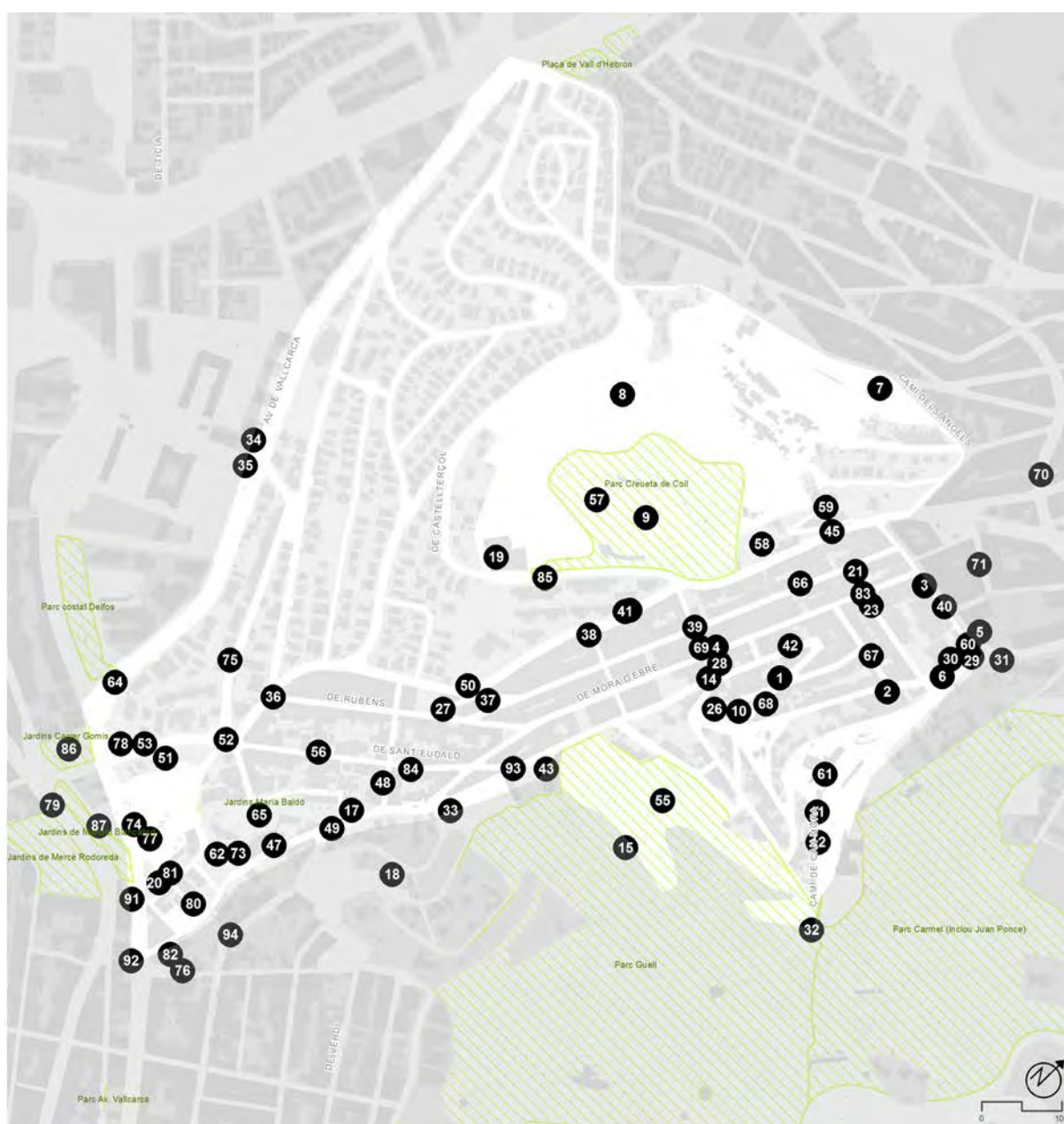
Amb tota aquesta informació recollida s'ha analitzat el contingut dels textos i després categoritzat per components (transparència, il·luminació, qualitat vorera, espai d'evitació...). Aquesta llista de components ha estat oberta i no determinada, s'ha emprat metodologia bottom-up. Un cop la llista ha estat confeccionada s'ha adscrit cada component a un dels grups de components prefixats (façana, vials, elements urbans, entorn i usos de l'espai). *Veure diagrama pàg 16*

Graella de components

En aquesta graella trobareu tots els espais del barri que s'han comentat de forma espontània als diferents tallers. Per cada punt a la graella es pot llegir de quins components s'ha parlat i si es perceben com a necessitat o com a bona pràctica. Al final de la graella hi ha el sumatori per cadascun dels components.

Mapes dels grups de components

Els mapes reflexen els punts esmentats als diferents tallers dividits per grups de components: façana, vials, elements urbans, entorn i usos de l'espai. El tamany de la icona indica quantes vegades ha aparegut el tema als tallers i la forma si és necessitat o bona pràctica.

Punts estudiats de les cartografies socials, marxes i tallers

Graella de components

FAÇANA

VIALS

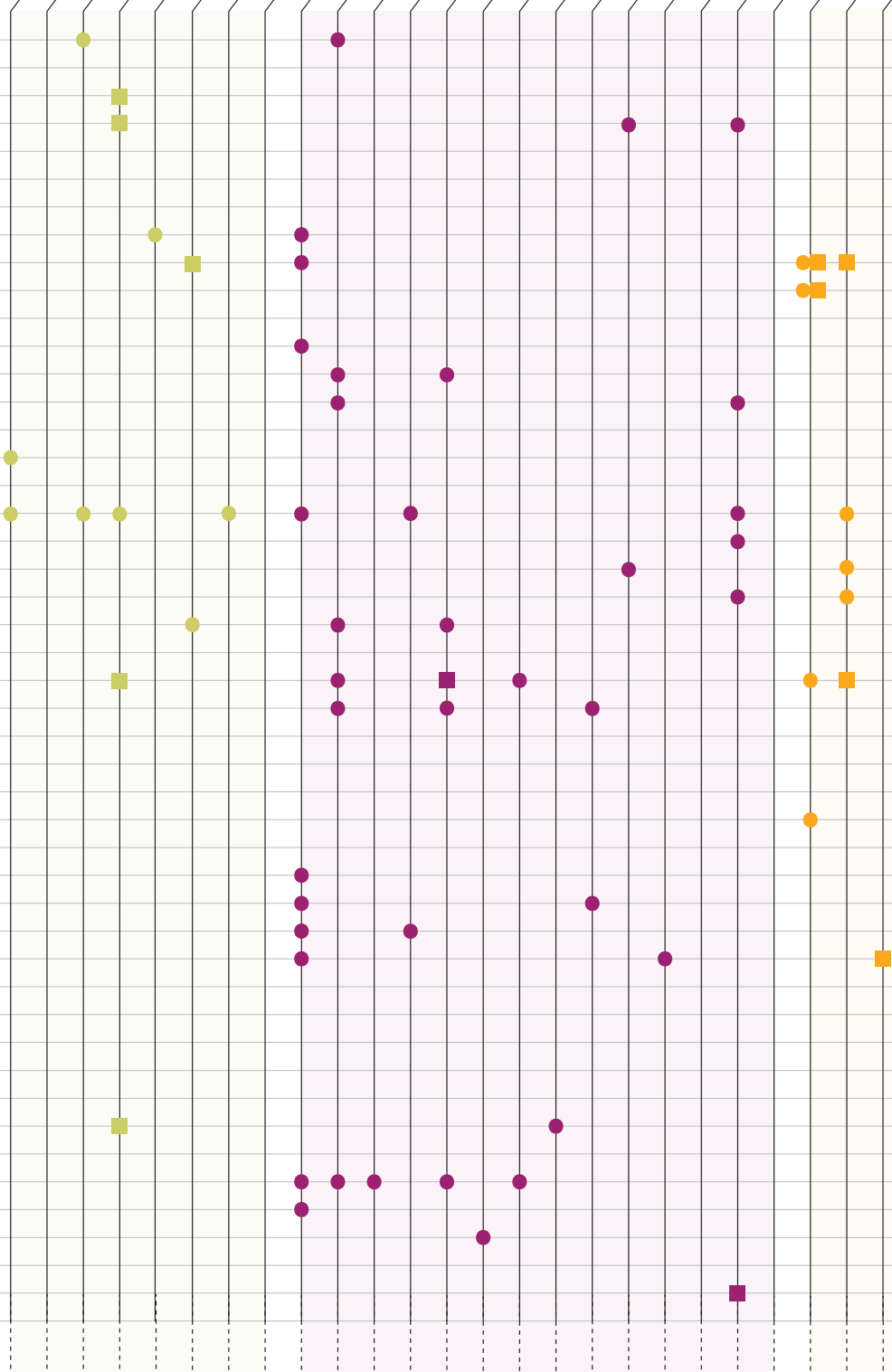
Necessitats
Bones pràctiques

Necessitats
Bones pràctiques

Necessitats
Bones pràctiques

Activitat baixos
Relació carrer
Transparència
Comerc de proximitat
Millora infraestructura
Diversitat usos
Donar ús descampat
Equipament
Accessibilitat
Disminuir perill vial
Aparcament bicicleta
Aparcament cotxe
Voreira amplada
Semàfor
Pacificar trànsit
Voreira qualitat
Passos vianants
Transport públic
Adaptar pendents
Canal bici
Connectivitat
Independència mobilitat
Elements joc
Elements seure
Elements recolzar-se

01 - Centre Cívic El Coll
02 - Associació de veïns El Coll
03 - Carrer Santuari
04 - Carrer Móra d'Ebre
05 - Centre Cívic El Carmel
06 - Plaça Grau Miró
07 - Camí dels Àngels
08 - Autoconstruccions Parc Creueta
09 - Parc de la Creueta del Coll
10 - Plaça de la Laguna de Lanao
11 - Camí de Can Móra
12 - Escola Bressol Gat Negre
13 - Carrer Torrent del Remei
15 - Parc Güell
17 - Escola Farigola
18 - Aula ambiental Turull
19 - Poliesportiu
20 - Parada metro Vallcarca
21 - Parada metro Coll_La teixonera
22 - Autobús v17
23 - Autobús 87
26 - Carrer Font del Remei
27 - Carrer Cartago
28 - C.Móra d'Ebre-baixada St Marià
29 - C. Ceuta - carrer Santuari
30 - Escola Mare de Déu del Coll
31 - Escola Coves d'en Cimany
32 - Mirador Joan Sales
33 - Parc de les fustes
34 - CAP Vallcarca
35 - Autobús 129 (parada CAP)
36 - Mare de Déu del Coll-C. Rubens
37 - Carrer clotés
38 - Baixada Solanell
39 - C. Beat almató-baixada St Marià
40 - Carrer Font del Coll
41 - Autobús 92
42 - Carrer de Duran i Borrel
43 - Escola Montseny
45 - Passeig Mare de Déu del Coll
46 - Biblioteca Jaume Fuster
47 - Carrer Farigola
48 - Carrer de les Balears
49 - C.Mare Déu del Coll-C. Farigola
50 - Albergue
51 - Consulat i jardins
52 - Plaça Mons

ELEMENTS URBANS

Necessitats
Bones pràctiques

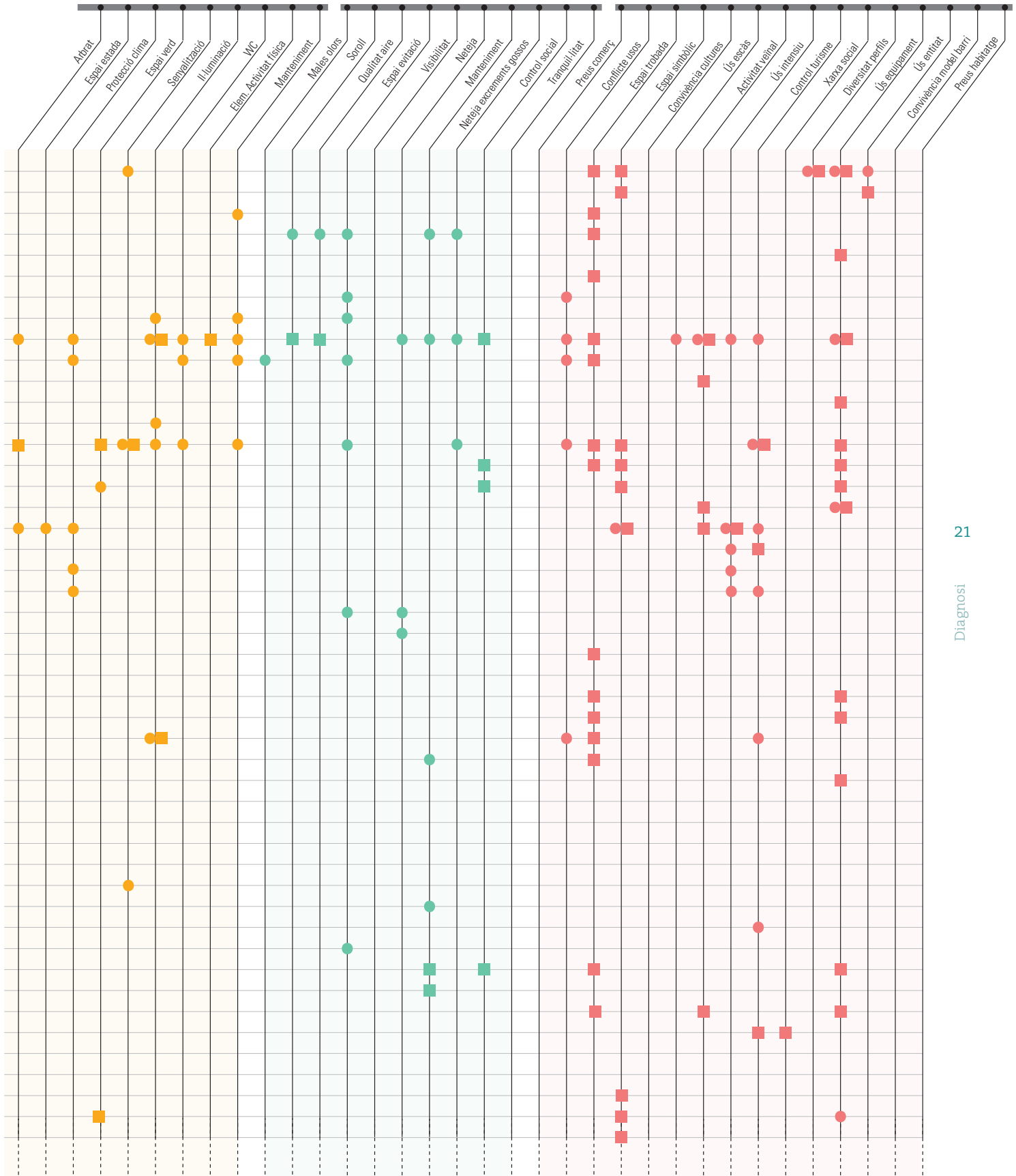

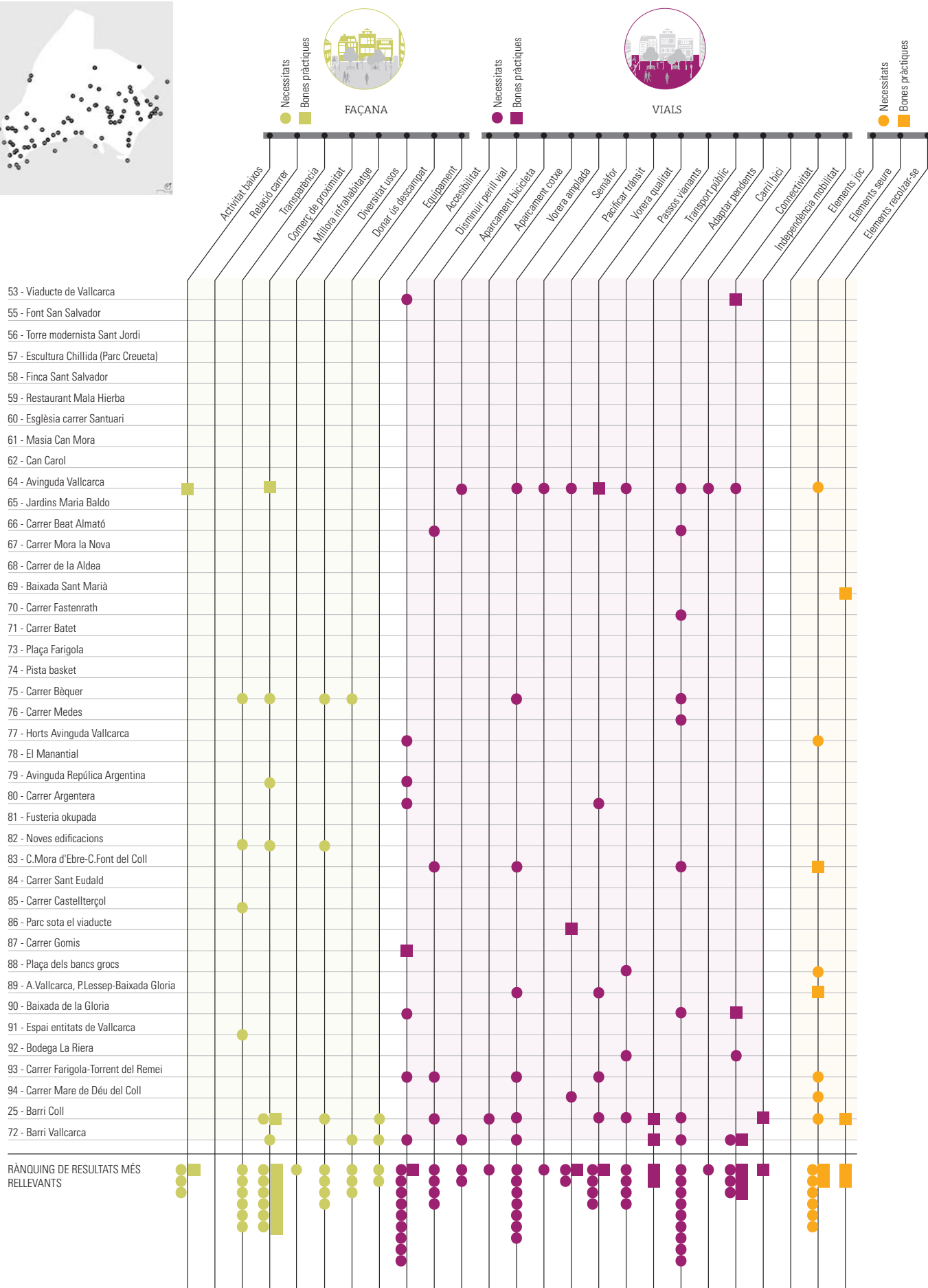
PERCEPCIONS DE L'ENTORN

Necessitats
Bones pràctiques

USOS DE L'ESPAI

ELEMENTS URBANS

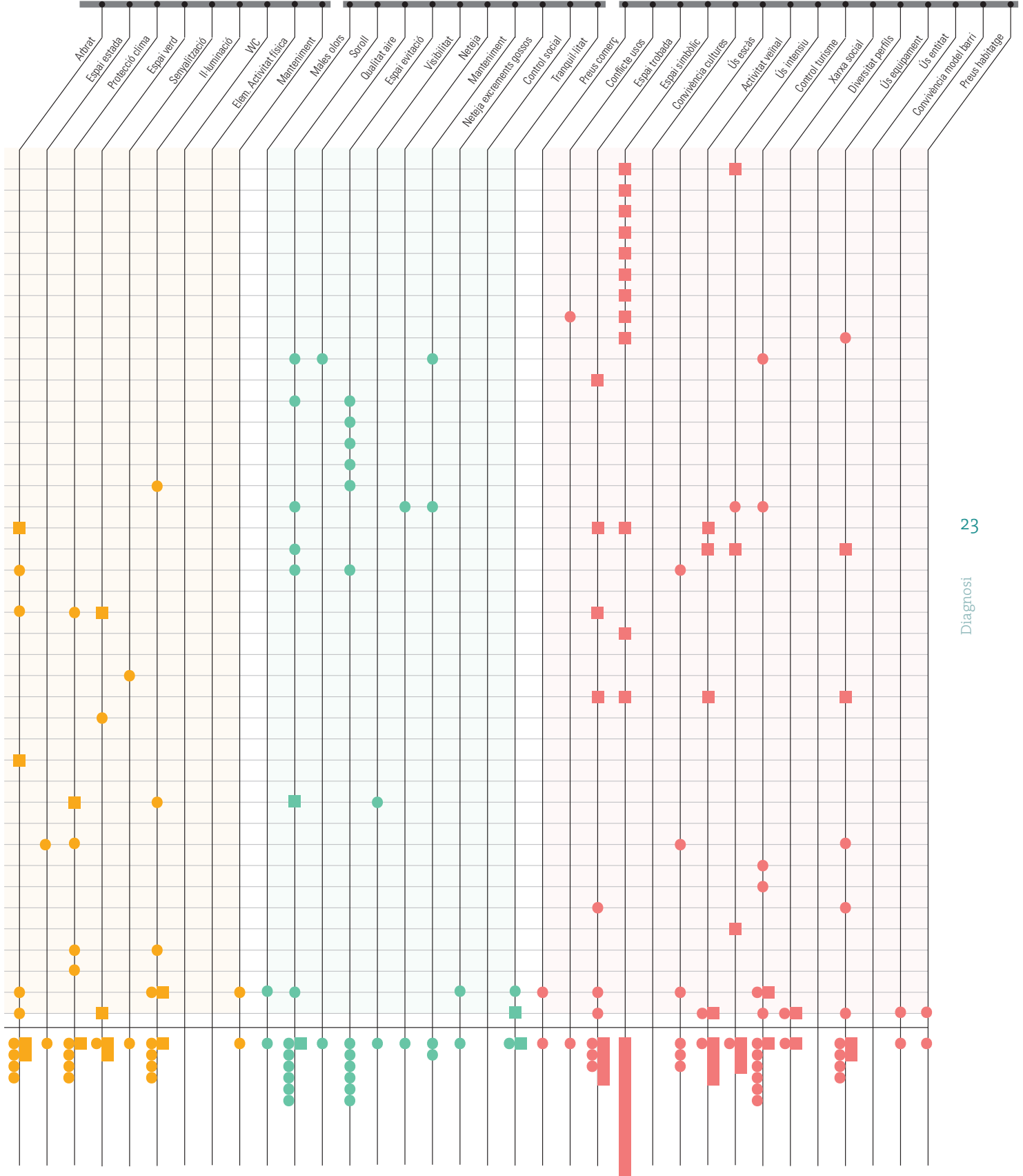
PERCEPCIONS DE L'ENTORN

USOS DE L'ESPAI

Necessitats
Bones pràctiques

Necessitats
Bones pràctiques

Mapes dels grups de components

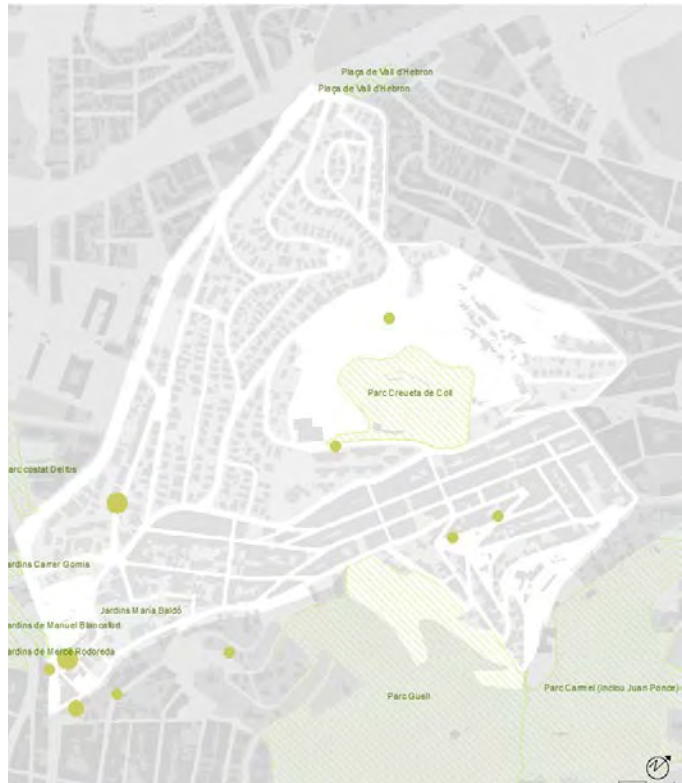
Localització dels punts esmentats pels participants segons valoració i components

FAÇANA

S'esmenten la manca d'activitat comercial, diversitat i poca transparència com a necessitats de les façanes

Necessitats

Les façanes actives es situen on hi ha comerços i alguns equipaments

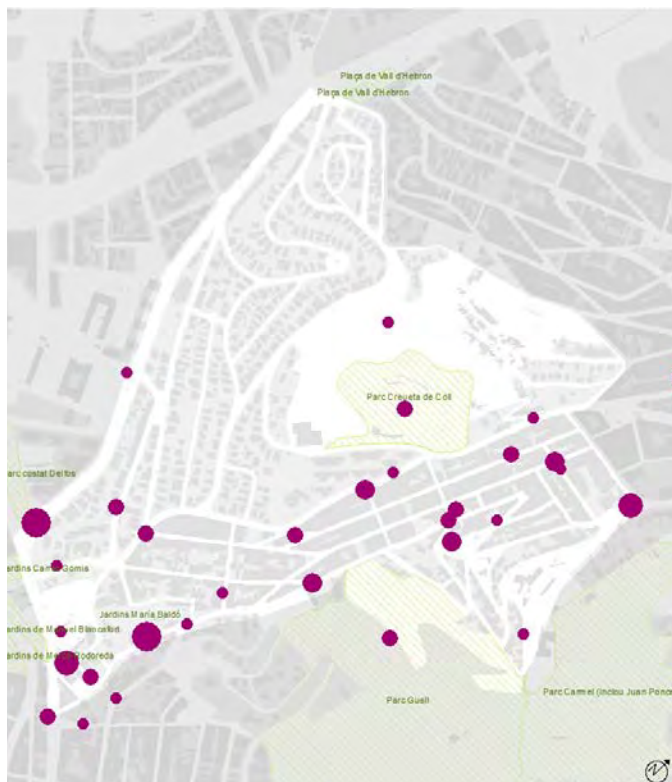
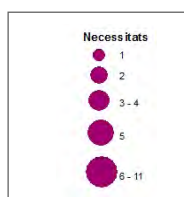
Bones pràctiques

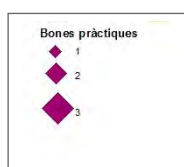

VIALS

La vialitat quotidiana presenta moltes necessitats, les voreres estretes, la manca d'accessibilitat i el perill vial són les principals

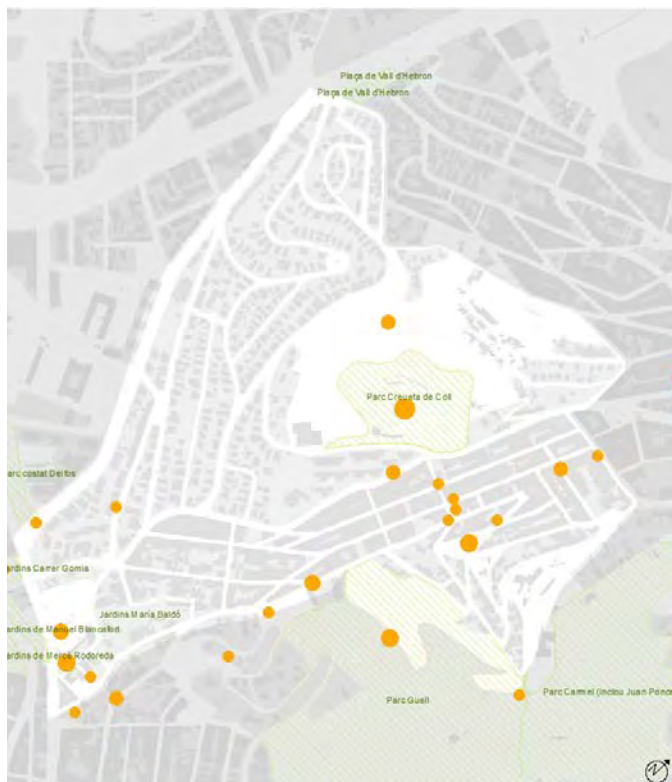
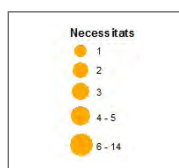
Els petits espais de trobada dins el teixit urbà són força apreciats

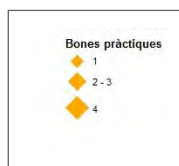

ELEMENTS URBANS

Les necessitats varien en funció dels grups. Els adolescents demanen skatepark o parkour i les famílies i gent gran espais per seure, wc o il·luminació

Els elements per seure i el verd urbà són molt valorats

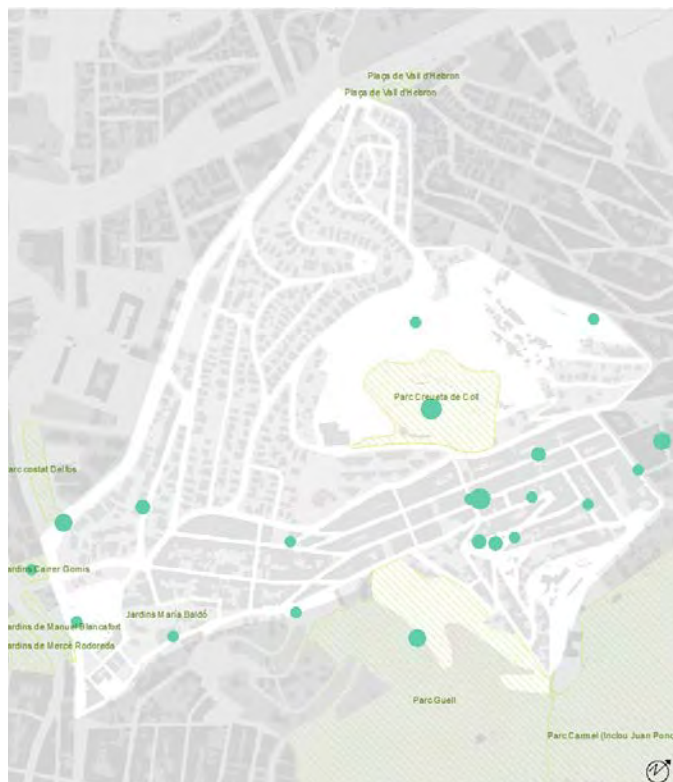

PERCEPCIÓ DE L'ENTORN

El trànsit del vehicle privat (contaminació i soroll), la manca de manteniment/neteja o la manca de visibilitat (murs i racons) es descriuen com entorn negatiu

Necessitat

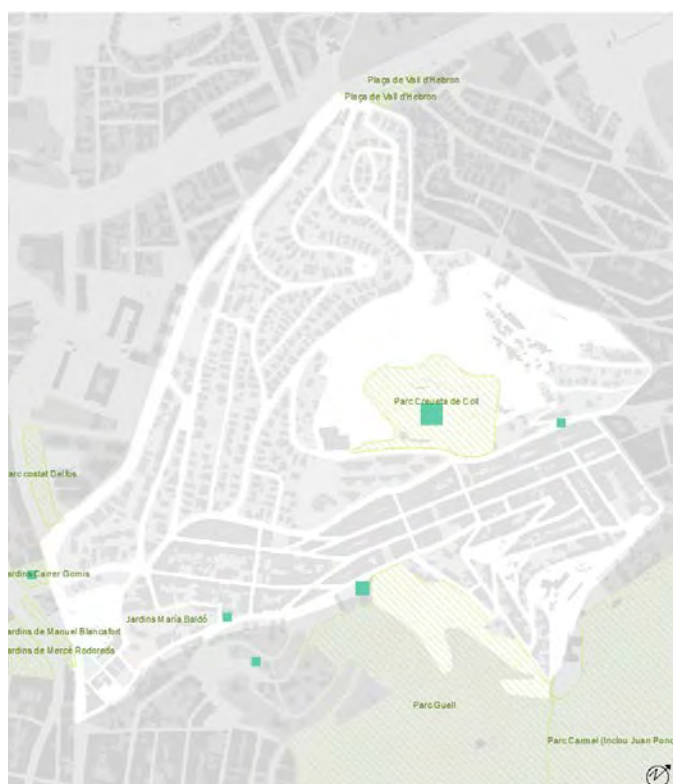
- 1
- 2
- 3 - 4
- 5 - 6

Els espais verds i places es perceben com espais plaents

Bones pràctiques

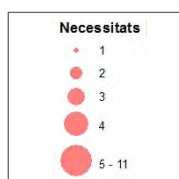
- 1
- 2
- 3

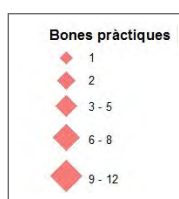

USOS DE L'ESPai

Els espais
esmentats amb
més necessitats
són també els més
utilitzats

Equipaments
(escoles, CAP o
centre cívic), els
parcs i parades de
transport públic
són els espais
més utilitzats.
També apareixen
força espais com a
simbòlics al barri.

Observar

S'ha generat una doble eina per poder observar i valorar la vida quotidiana a l'espai públic seguint els grups de components presentats anteriorment. Per una banda s'ha creat una pauta per observar els elements més físics: façana, vials, elements urbans i entorn i per altra una pauta d'observació del usos i perfils de les persones a espais estratègics del barri.

Observar els elements físics:

El mètode consisteix en caminar per totes les voreres de la zona d'estudi i classificar segons una escala de gradació de positiu a negatiu els 4 grups de components. Cal tenir present que aquesta eina s'ha desenvolupat per una trama consolidada i densa d'edificacions. A continuació es presenta la pauta d'observació i els mapes resultat per cada grup de components de la zona estudiada.

Observar les persones:

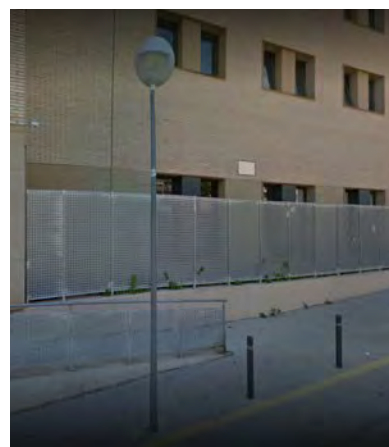
Aquesta pauta d'observació recull i classifica els usos i perfils de les persones a l'espai públic. El mètode es basa en comptatge i descripció de cada una de les persones que passen o estan en un espai determinat durant 5 minuts, en 3 franges horàries i en dia festiu/laborable. A continuació es presenta la pauta de recollida de dades i el resum de les dades més interessants (a l'annex trobareu una descripció de cada espai estudiat).

FAÇANA

La façana es valora d'activa a inactiva, segons el grau de vitalitat i permeabilitat que presenta (adaptat Gehl Institute).

30

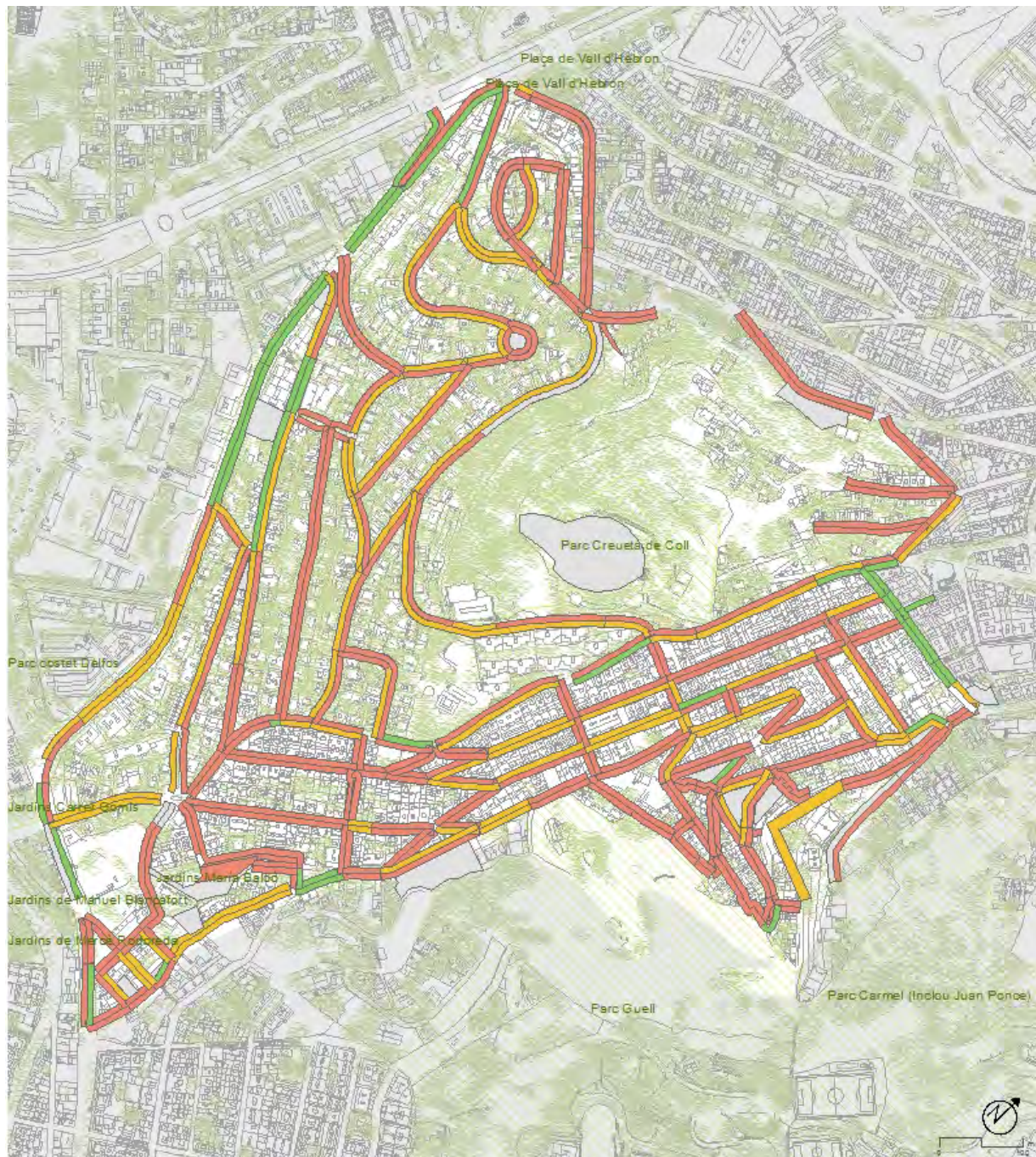
MAPA DE LA XARXA QUOTIDIANA

ACTIU 	INDIFERENT 	INACTIU
Unitats relativament petites amb moltes portes (1 porta cada 10m)	Unitats grans amb poques portes (1 porta cada 25m)	Unitats grans amb poques portes (1 porta cada 50m)
Transparència alta (sobre el 50%)	Transparència baixa (sobre el 25%)	Molt poc o gens transparents (10% o menys)
Sense espais buits o passius (espai exterior amb activitat, baixos oberts)	Poques unitats passives	Domini unitats passives (pàrquing, espai buit o tancat)
Qualitat materials i detalls correcte i amb cura (diversitat)	Qualitat materials i detalls correcte	Façanes uniformes sense detall o res per observar
Diversitat usos comerç quotidià/ residencial/ oficines/equipaments (2 o més usos diferents)	Diversitat usos comerç quotidià/ residencial/ oficines/equipaments (2 o menys usos)	Monofuncional

MAPA RESULTANT DE L'OBSERVACIÓ: FAÇANA

- Actiu
- Indiferent
- Inactiu
- Monumental
- Places, parcs
- Parc

Les façanes actives es troben als eixos comercials i eixos d'equipaments

VIALS

Els vials es classifiquen entre òptims per a la vida quotidiana i adversos. La perspectiva ja no és el vehicle privat sinó la persona vianant que realitza activitats de cura.

32

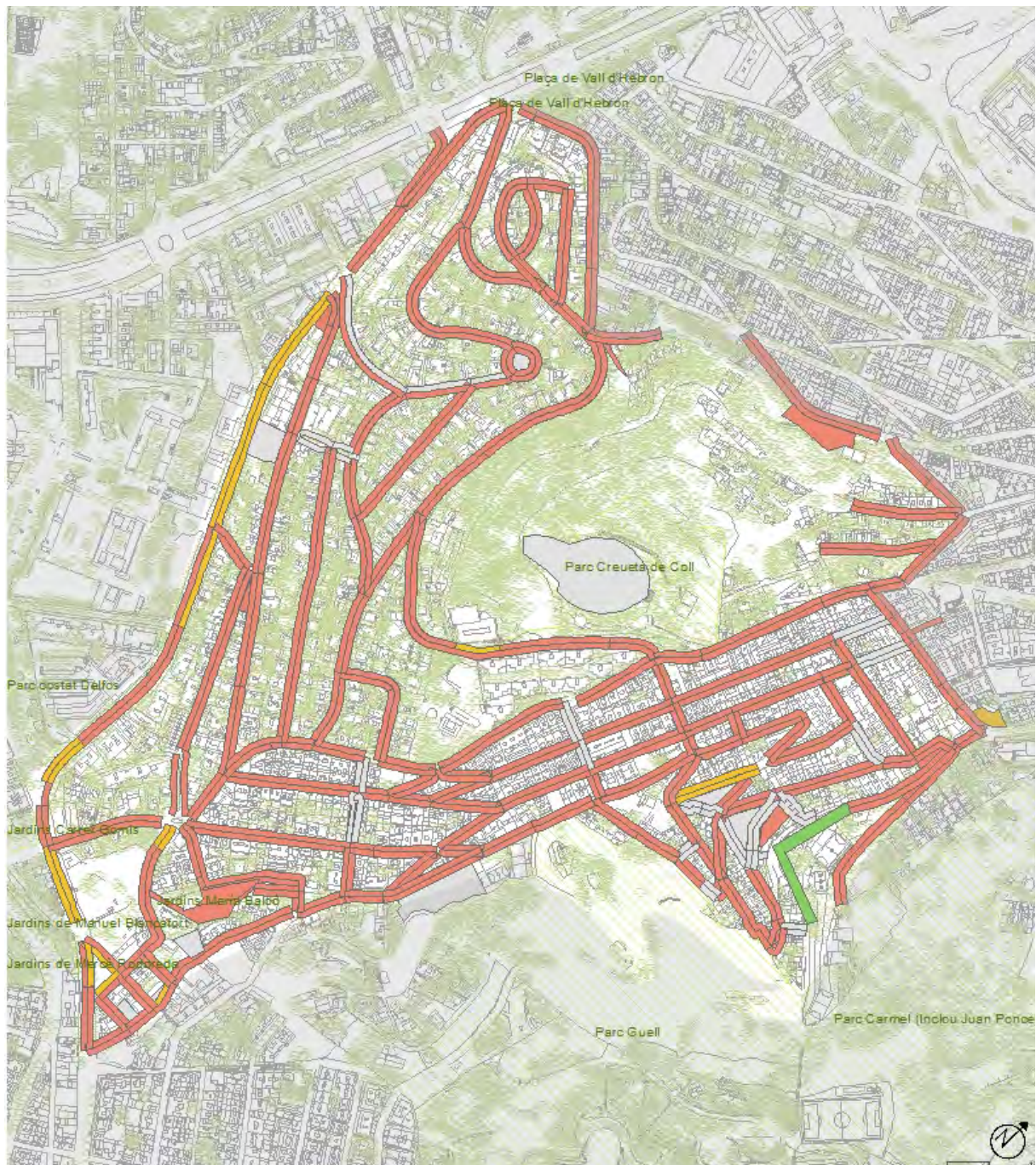
MAPA DE LA XARXA QUOTIDIANA

ÒPTIM 	CORRECTE 	ADVERS
<p>> 3,00m de pas lliure per vianants sense obstacles</p> <p>En carrers < 8m: plataforma única Carrers > 8m: 60% espai vianants</p> <p>Accessibles (a persones amb diversitat funcional, gent gran, cotxets...)</p> <p>Segures (trànsit vehicles) i velocitat vehicles limitada a 30 km/h</p> <p>Passos de vianants suficients i coherents amb patrons de mobilitat peatonals</p>	<p>> 1,80m de pas lliure per vianants sense obstacles</p> <p>Si l'amplada de carrer no permet 2 voreres 1,80m, llavors plataforma única</p> <p>Practicables (a persones amb diversitat funcional, gent gran, cotxets...)</p> <p>Segures (trànsit vehicles)</p> <p>Passos de vianants suficients</p>	<p>< 1,80m de pas lliure per vianants sense obstacles</p> <p>Voreres d'amplada insuficient (< 1,80m)</p> <p>Inaccessibles (a persones amb diversitat funcional, gent gran, cotxets...)</p> <p>Insegures (trànsit de vehicles)</p> <p>Passos de vianants insuficients</p>

MAPA RESULTANT DE L'OBSERVACIÓ: VIALS

- Òptim
- Correcte
- Advers
- Obres, escales
- ▨ Parc

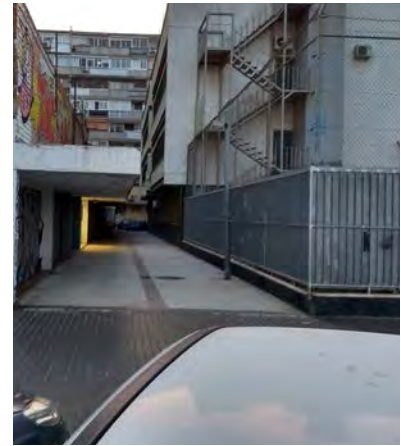
Gran part de la zona d'estudi té uns vials adversos des de la perspectiva de la mobilitat quotidiana

ELEMENTS URBANS

Els elements urbans com cadires, il·luminació o arbrat es caracteritzen de plaents a insuficients.

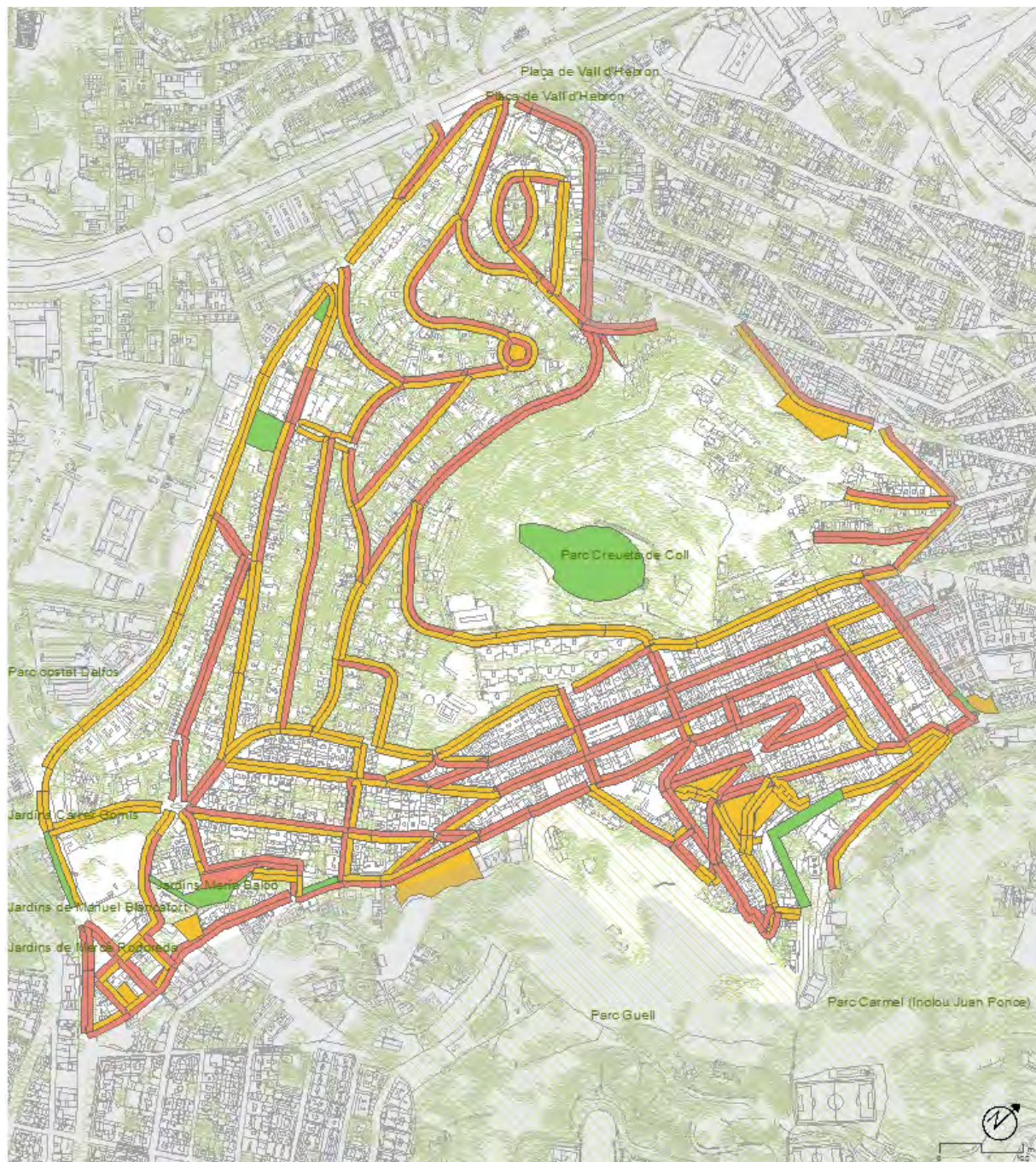

PLAENT 	NEUTRE 	INSUFICIENT
Il·luminació suficient	Il·luminació escassa	Il·luminació inexistent
Elements per seure (no comercial) o recolzar-se cada 100m	Elements per seure (no comercial) o recolzar-se cada 200m	Sense elements per seure o recolzar-se
Protecció del clima suficient	Protecció del clima escassa	Protecció del clima insuficient
Força oportunitats de joc	Escasses oportunitats de joc	Cap oportunitat de joc
Força oportunitats per fer exercici/altres activitats	Escasses oportunitats per fer exercici/altres activitats	Cap oportunitat per fer exercici/altres activitats
Arbrat i superfície plantada abundant	Arbrat i superfície plantada escassa	Arbrat i superfície plantada inexistent

MAPA RESULTANT DE L'OBSERVACIÓ: ELEMENTS URBANS

- Plaent
- Neutre
- Insuficient
- ▨ Parc

Al destinar-se gran part de l'espai públic del teixit urbà al vehicle privat es troben pocs elements urbans

ENTORN

L'entorn valora elements més intangibles que fan de l'espai públic un lloc acollidor o incòmode per a la vida quotidiana. Són aspectes que conformen la nostra experiència com segura i agradable.

36

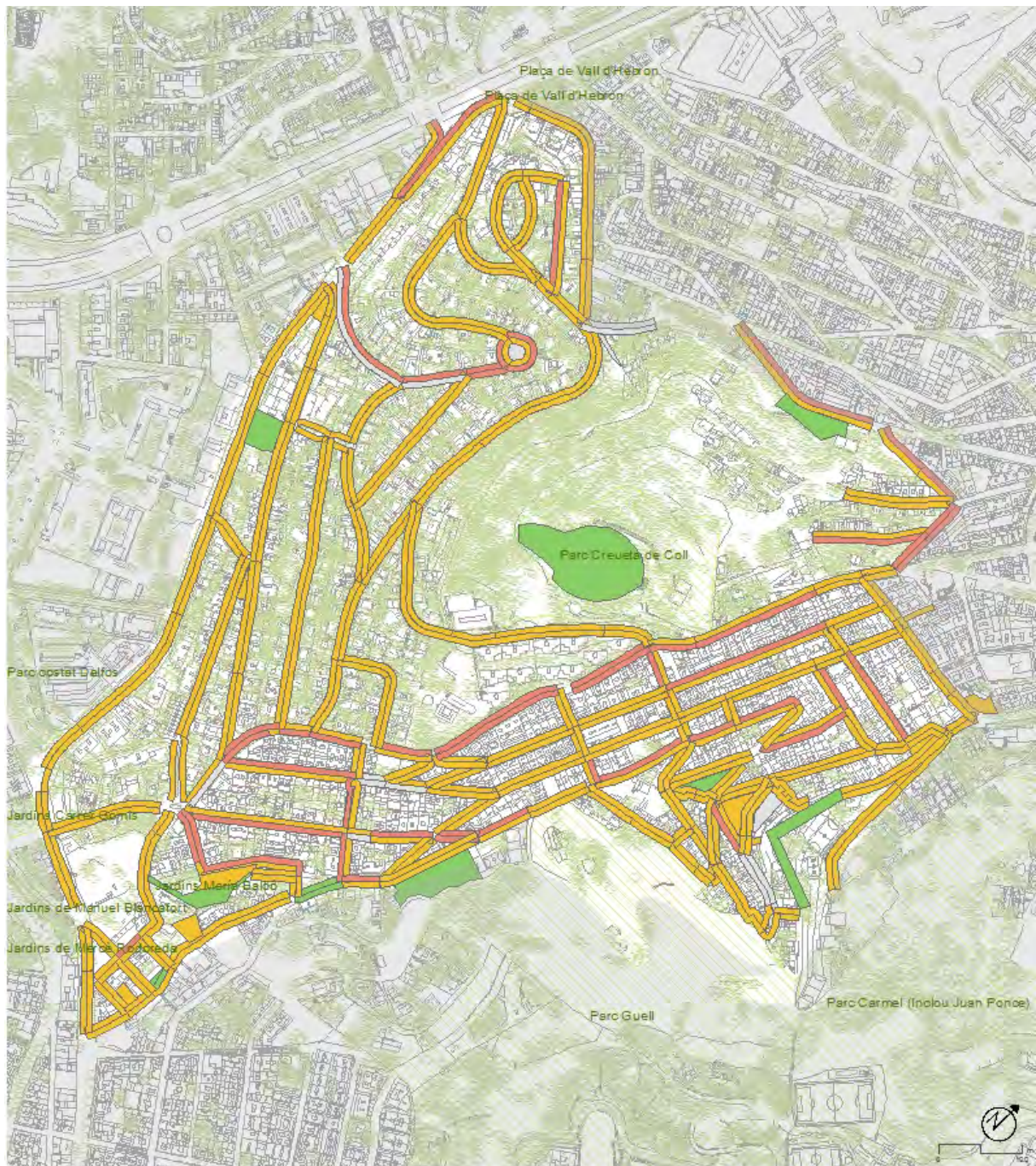
MAPA DE LA XARXA QUOTIDIANA

ACOLLIDOR 	NEUTRE 	INCÒMODE
Sense obstacles visuals	Amb algun obstacle visual	Molts obstacles visuals
Lectura i comprensió fàcil	Lectura i comprensió suficient	Lectura i comprensió difícil
Soroll < 55db	Soroll < 65 db	Soroll > 65 db
Gens de males olors	Algunes males olors	Males olors intenses
Abundant possibilitat control social	Escasa possibilitat control social	Sense possibilitat control social
Bona neteja i manteniment	Suficient neteja i manteniment	Insuficient neteja i manteniment
Escala humana de la secció excel·lent	Escala humana de la secció adequada	Escala humana de la secció inadequada

MAPA RESULTANT DE L'OBSERVACIÓ: ENTORN

- Acollidor
- Neutre
- Incòmode
- Obres pròximes
- Parc

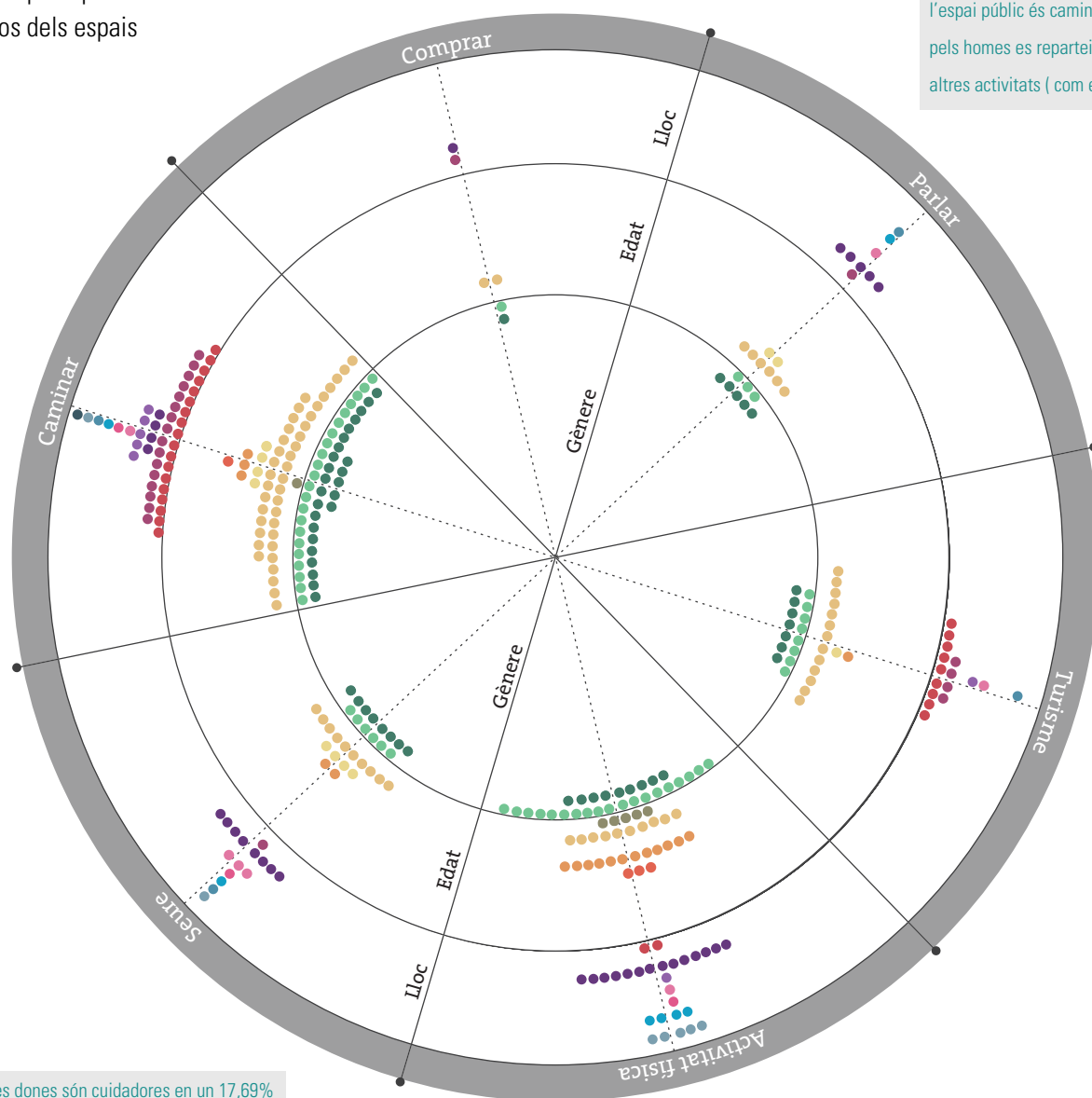
Les zones verdes, parcs, places i cantonades de trobada són les més acollidores

Observar les persones

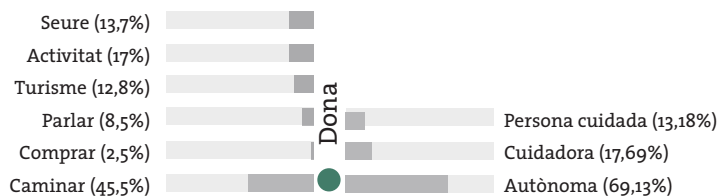
Resultats principals de l'observació dels usos dels espais

L'activitat principal de les dones a l'espai públic és caminar mentre que pels homes es reparteix entre caminar i altres activitats (com esport o joc)

Les dones són cuidadores en un 17,69% mentre que els homes en un 9,6%

PERFIL

* LLEGENDA

GÈNERE

- Home
- Dona

ESTAT

- Estat d'autonomia
- Activitat

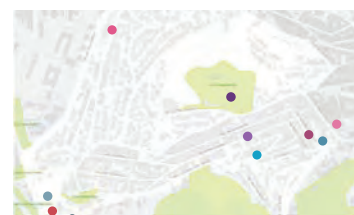
EDAT

- Infants no dependents
- Infants dependents
- Gent gran
- Persones adultes
- Adolescents / joves

LLOC

- Plaça Maria Mullerat
- Pista basket i hort
- Plaça Grau Miró
- Plaça Laguna Lanao
- Jardins Dr.Comas i Llobera
- Plaça Salvador Allende
- Baixada de Santa Maria
- Parc Creueta del Coll
- Cantonada Esg. Mare de Déu del Coll
- Plaça metro Vallcarca

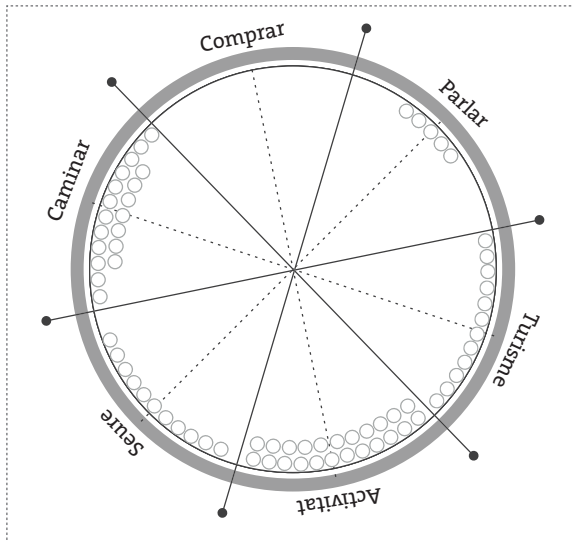
*Cada unitat (cercle) representa 10 persones

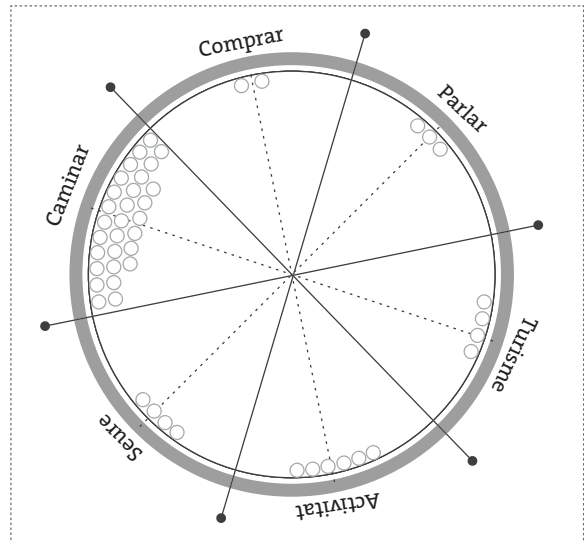
ACTIVITATS

DIA FESTIU

Els dies festius les activitats realitzades es reparteixen (excepte la compra) mentre que l'activitat predominant als dies laborables és caminar

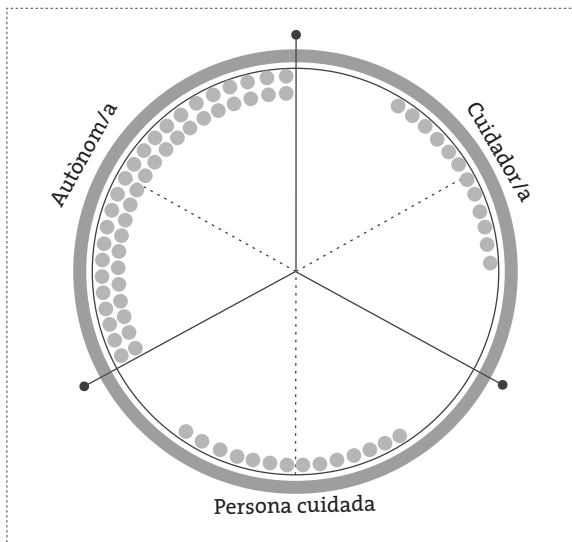
DIA LABORABLE

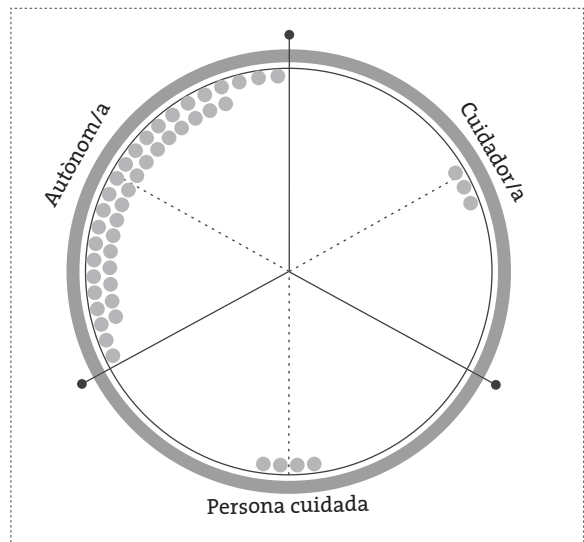
PERFIL DE PERSONES USUÀRIES

DIA FESTIU

S'observa que els dies festius les tasques de cura a l'espai públic es donen més que els dies laborables

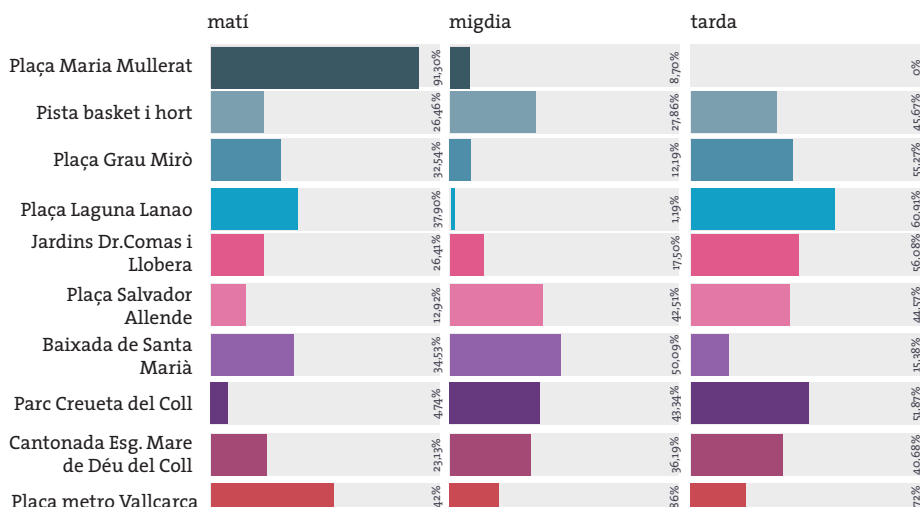
DIA LABORABLE

39

Diagnosi

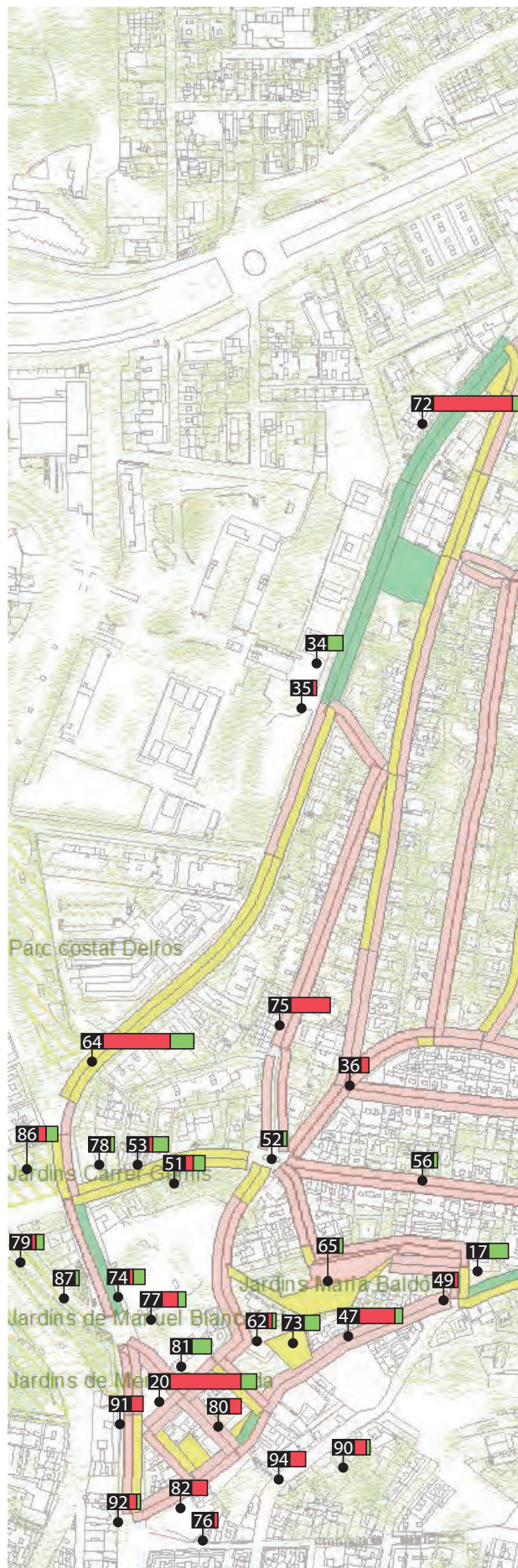
INTENSITAT D'ÚS SEGONS EL LLOC I LA FASE DEL DIA

A cada espai es fa un ús més o menys intensiu segons la fase del dia i l'activitat que s'hi realitza. La plaça del metro de Vallcarca i la cantonada de l'església de la Mare de Déu del Coll són els espais amb més persones observades i activitat

Mapa síntesi

Aquest mapa és un exercici de síntesi, un sumatori de les diferents informacions recollides tant a l'apartat de preguntar com observar. No pretén ser representatiu de tot lo treballat ni definitiu sino una aproximació al mapa de la xarxa quotidiana amb perspectiva de gènere de l'espai estudiat.

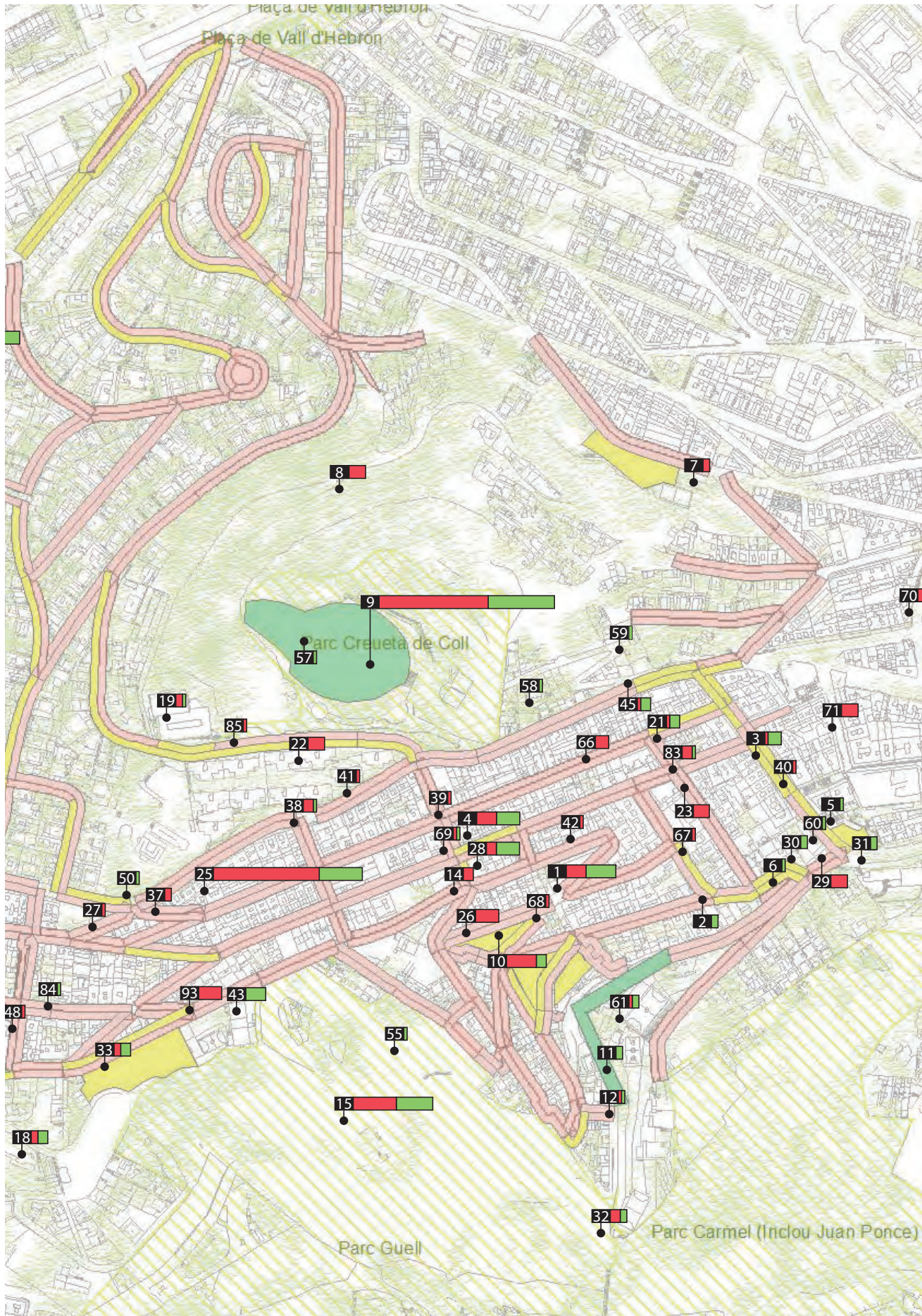

Informacions de l'apartat preguntar

- espais d'interacció al barri
- necessitats
- bones pràctiques

Informacions de l'apartat observar

- nivell baix de vida quotidiana
- nivell mitjà de vida quotidiana
- nivell alt de vida quotidiana

03

Síntesi i propostes

L'Eix de vianants

L'Eix de trànsit rodat

L'àrea "vall"

L'àrea "antiga"

La zona en "transformació de Vallcarca"

Els parcs (la Creueta i Park Guell)

L'àrea "residencial"

Síntesi i propostes

En aquest apartat trobareu algunes conclusions del treball anterior. No pretén ser un resum exhaustiu sinó més aviat un exercici de quines possibilitats té aquesta nova mirada sobre l'urbanisme alhora de fer propostes. És un resum tant de la informació quantitativa representada als mapes com aquella informació més de caire qualitatiu que no s'ha pogut recollir de forma sistemàtica. S'ha dividit l'espai d'estudi en zones que per la seva morfologia i teixit tant urbà com social tenen característiques similars. Aquesta divisió facilita la lectura del territori i permet fer un anàlisi més acurat. Cadascuna de les zones recull una breu descripció, una síntesi de la diagnosi i una sèrie de propostes.

Plànol de proposta de les zones d'estudi

1. L'eix de vianants:

Crear un eix de vianants, accessible i que promogui l'autonomia dels infants

2. L'eix del trànsit:

Dissenyar voreres com espai de vida i ampliar el transport públic

3. Àrea vall:

Promocionar el comerç de proximitat, pacificar i generar espai de trobada

4. Àrea antiga:

Celebrar el verd: millorar els itineraris i l'accessibilitat

5. Zona en transformació:

Generar un espai de vida quotidiana i impulsar l'habitatge públic

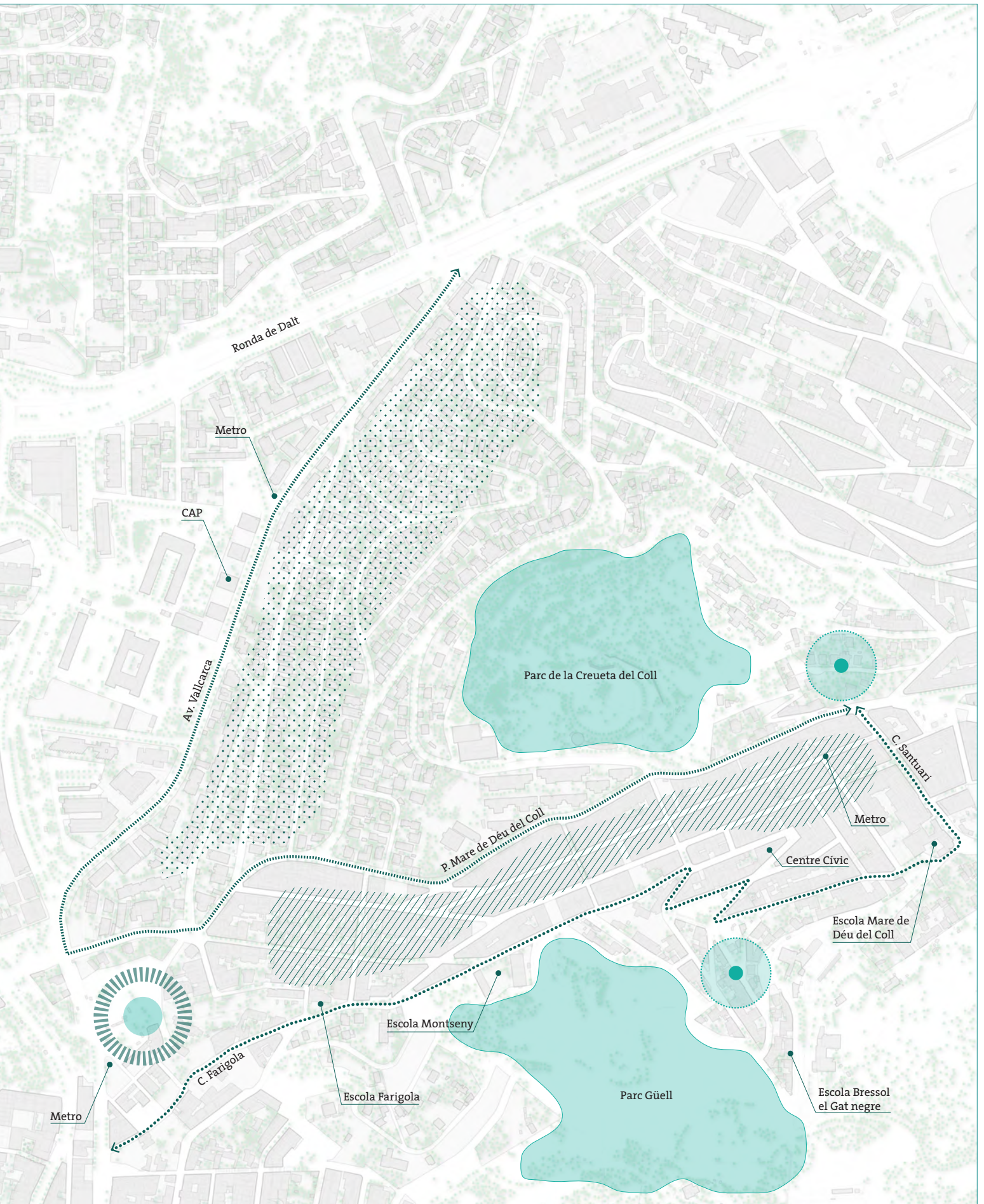

6. Els parcs:

Co-crear un espai jugable amb adolescents i ampliar les activitats pel veïnat

7. L'àrea residencial

1. L'eix de vianants

Descripció:

Vial perimetral i antiga riera, en l'actualitat la major part de l'espai públic es dedica al vehicle privat. En aquest eix es situen 4 fonts d'aigua i la parròquia de la Mare de Déu del Coll. Connecta les dues parades de metro del barri.

Diagnosi participada:

Vies de gran activitat quotidiana, ja que trobem 5 escoles (La farigola de Vallcarca, Montseny, Mare de Déu del Coll, i properes Coves d'en Cimany i Virolai), el centre cívic El Coll-La Bruguera, el centre cívic El Carmel i el eix comercial del carrer Santuari. Les voreres són estretes, en alguns trams impracticables, sense elements urbans. La prioritat és pel vehicle privat tant de pas com d'aparcament. Hi ha perill vial a certs punts per la manca d'amplitud de vorera, semàfors i passos de vianants.

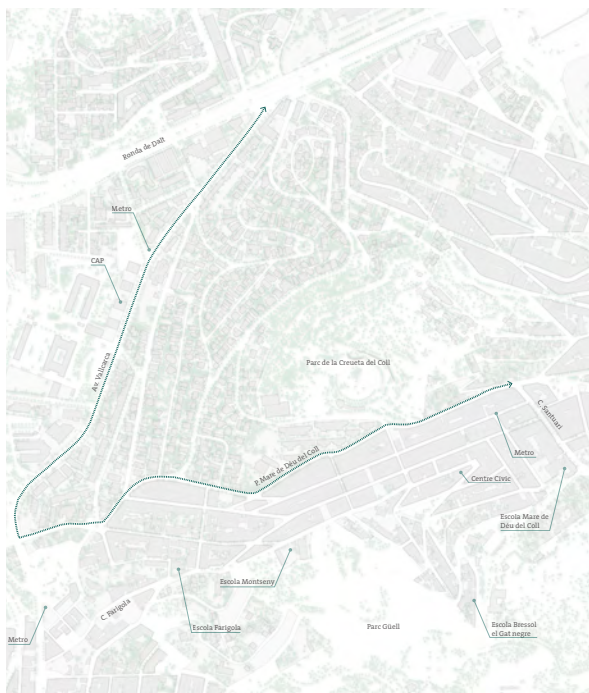
Propostes:

Garantir un eix de vianants

La diagnosi ha posat de relleu la necessitat de garantir un camí segur, accessible i que promogui l'autonomia de tots els col·lectius. Per això caldria peatonalitzar el eix de Farigola-Torrent del Remei i pacificar el carrer Santuari. Aquest eix uniria les escoles amb el centre cívic i l'eix comercial de santuari i Móra d'Ebre. També connectaria peatonalment el barri del Coll als dos barris circumdants de Vallcarca la Teixonera i les seves parades de metro respectives.

Monumentalitzar i millorar la qualitat urbana del eix Mare de Déu del Coll i les de font d'aigua

Recuperar la memòria històrica del barri posant en valor les restes de l'aqüeducte Turull, la font de placeta semicircular de Mare de Déu del Coll, la font de Sant Salvador d'Horta, la font del Remei i la Font Rubia.

2.L'eix del trànsit rodar

Descripció:

La història de l'edificació és similar a la resta del barri però els carrers són més amples i oberts. Les edificacions són més altes. El pes del trànsit és la característica fonamental però també la major presència de comerços al Passeig de la Mare de Déu del Coll i la presència d'equipaments a Av.Vallcarca.

Diagnosi participada:

Vies de prioritat vehicle privat, on falten voreres amb una amplada adequada, passos de vianants i semàfors que facilitin el trànsit a les persones. Les edificacions són més altes i més modernes i és on més abunda el comerç de proximitat. Les persones es queixen del soroll, el trànsit i la contaminació. També es demanen elements d'estada per les parades de bus i major freqüència de pas ja que hi ha massificació als autobusos a causa del turisme que va al Park Güell.

Propostes:

Dissenyar voreres com espai de vida

Per facilitar la vida quotidiana al carrer és necessari ampliar les voreres, disuadir l'aparcament de vehicles privats sobre aquestes, dotar d'elements d'estada tant per generar espais de trobada com per a l'espera del transport públic i reduir el trànsit de vehicles privats.

Ampliar el transport públic

El bus de barri 129 és d'ús exclusiu per a la mobilitat del veïnat, minva les molèsties per soroll, contaminació i massificació turística. Una major freqüència de pas i millor connexió amb parades de metro i equipaments d'aquest bus o el reforç de la xarxa en general (92, v17 i 87) garantirien una mobilitat més sostenible i alternativa al vehicle privat.

3.L'àrea "vall"

Descripció:

Es tracta d'un conjunt de carrers que ocupen el centre del barri entre els dos turons. Els carrers paral·lels al pendent trobem escales i rampes i els carrers perpendiculars són de trànsit rodat molt estrets i gairebé sense voreres. L'alçada mitjana dels edificis és de 3 o 4 plantes. L'edificació és majoritàriament d'entre 1980 i 2010.

Diagnosi participada:

Façanes poc actives, baixos en desús o inactius per parkings. Les voreres són estretes i el pendent el converteixen en un espai poc accessible. En alguns punts, manca de manteniment i neteja. És una zona poc activa, de vegades en excés, aspecte que sumat als espais amb poca il·luminació i punts cecs, creen espais d'evitació. Es demanen més espais de trobada (cantonada Baixada de sant Marià amb Móra d'Ebre és molt preuada i un bon exemple d'espai quotidià).

Propostes:

Enfortir i ampliar els eixos comercials

Una demanda repetida és la necessitat de botigues de proximitat i de comerç quotidià. A la vegada l'augment de la pressió turística degut a la proximitat amb el Park Güell pot posar en perill la convivència al barri. Per això cal garantir la diversitat d'usos i el comerç de proximitat amb mesures com el Pla d'usos en planta baixa, la compra de baixos per part de l'Administració o la recomanació de no fer parkings en planta baixa..

Pacificar i generar espai de trobada

Per tal de millorar l'accessibilitat i l'autonomia de tots els col·lectius es proposa pacificar els carrers de tota la zona (plataforma única) i millorar la qualitat urbana de les cantonades, generant espais de trobada i d'apropiació a través d'elements urbans i ampliant la zona de vianants.

4.L'àrea "antiga "

Descripció:

És una fila d'edificacions que pugen pels pendents dels dos turons, el sud-est del Parc de la Creueta i el nord-oest del Parc Güell. Alguns edificis són bastant antics, anteriors a 1920. Aquestes àrees estan connectades a les zones verdes per camins.

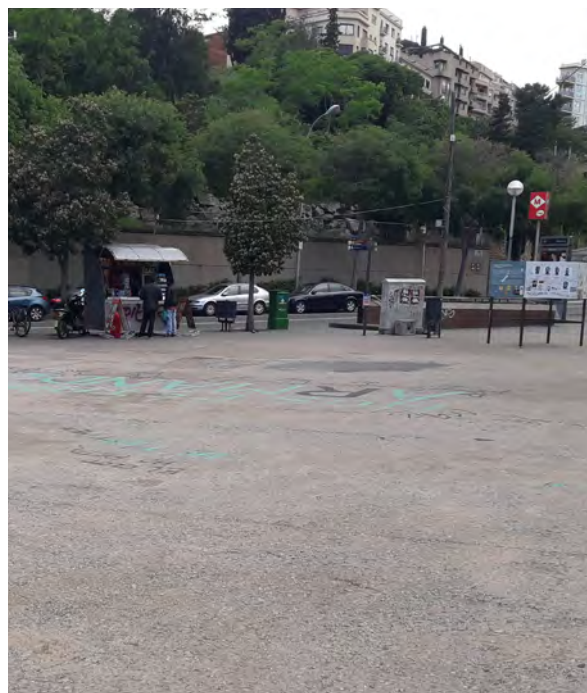
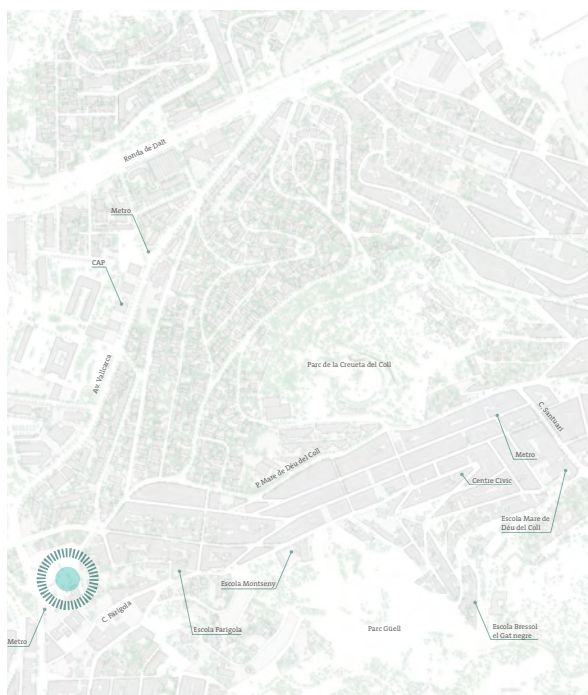
Diagnosi participada:

Són espais amb molta llum, vistes i menys densitat. Els carrers són estrets, poc accessibles i amb poca activitat. es descriuen com tranquils i agradables. Hi trobem espais simbòlics com la masia Can Mora, o es realitzen activitats, o la finca Sant Salvador.

Propostes:

Millorar itineraris i impulsar activitats pel veïnat

Els camins urbans-forestals com can Mora són molt valorats, la proposta és millorar la qualitat d'aquests camins, respectuosos amb el caràcter forestal i entorns i al mateix temps dissenyar espais de lleure i dotar de serveis els miradors.

5. La zona en "transformació de Vallcarca"

Descripció:

Es situa entre el Viaducte de Vallcarca i el carrer Farigola. Aquest nucli antic de Vallcarca, al voltant de l'any 2008, va patir expropiacions i enderrocs amb el Pla de Millora Urbana (MPGM 2002). Degut això va perdre teixit urbà, social i comercial. El veïnat està mobilitzat des de llavors sota el lema "salvem Vallcarca" i fruit del procés negociació amb l'administració es va redactar el MPGM 2017 i s'ha realitzat un concurs internacional d'idees sobre Vallcarca.

Diagnosi participada:

Concentració d'espais simbòlics, de trobada i equipaments (espais d'entitats de Vallcarca, pista de bàsquet i horts de l'Avinguda Vallcarca i carrer Farigola, plaça Farigola...). Apropiació temporal i realització d'activitats per part dels veïns i veïnes. Xarxa veïnal forta i reivindicativa. També gran presència de turistes que es concentren a la plaça del metro de Vallcarca.

Propostes:

Crear un espai de cohesió i vida quotidiana a la plaça d'entrada al metro vallcarca (Argentera-Cambrils-Vallcarca).

Tan des de l'observació com resultat dels tallers ha aparegut com a punt de trobada i de pas important. És per això que s'ha demanat adequar-la com a plaça amb elements urbans i arbrat. També funcionaria com a intercanviador del bus de barri proposat i l'entrada del metro.

Impulsar l'habitatge públic i enfortir el comerç de proximitat i equipaments

Aquesta zona en transformació i pendent de construcció de noves promocions d'habitatge representa una gran oportunitat per promoure l'habitatge assequible i protegit. I a la vegada també és una oportunitat per impulsar l'ús de les plantes baixes d'equipaments i comerç de proximitat (fugint de les entrades de parking en planta baixa que abunden a la zona "vall").

04

Annex A

Annex barri del Coll

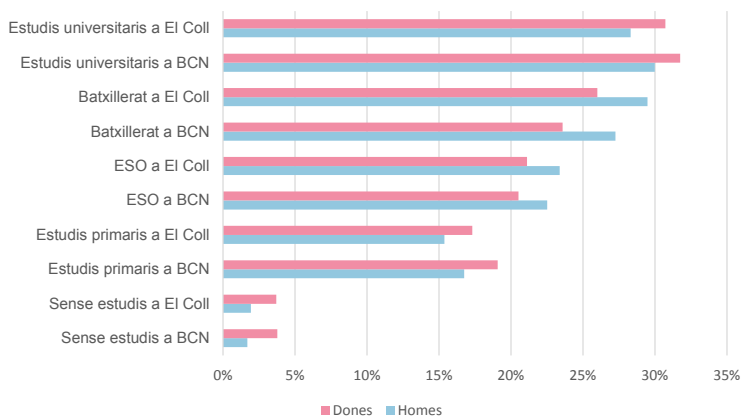
Annex barri de Vallcarca

Mapes àrea del Coll - Varcarca

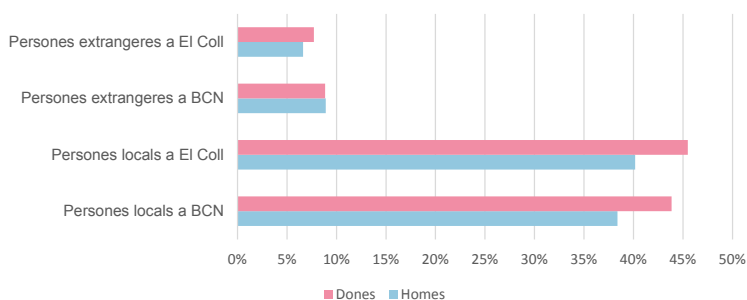
Annex barri del Coll

Dades del barri

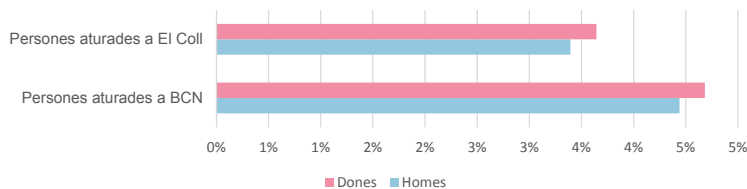
Nivell d'estudi

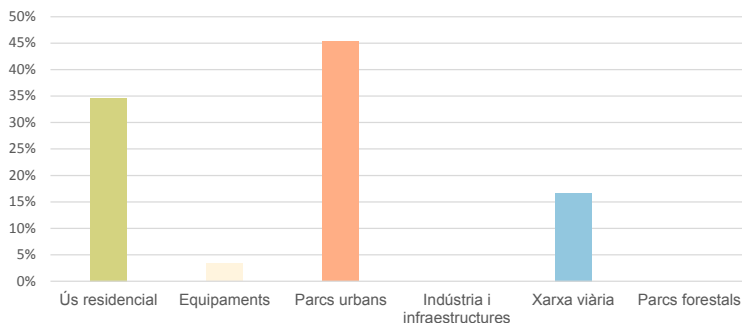
Població local i estrangera

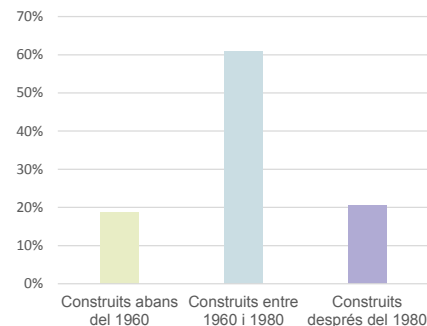
Pes atur registrat

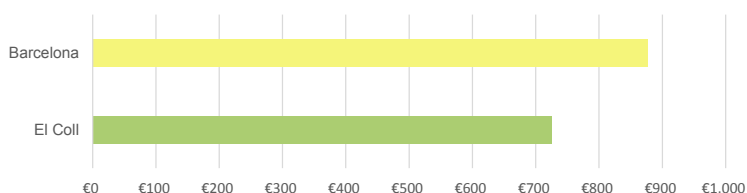
Superfície (m2) segons tipologia d'ús

Antiguitat dels habitatges

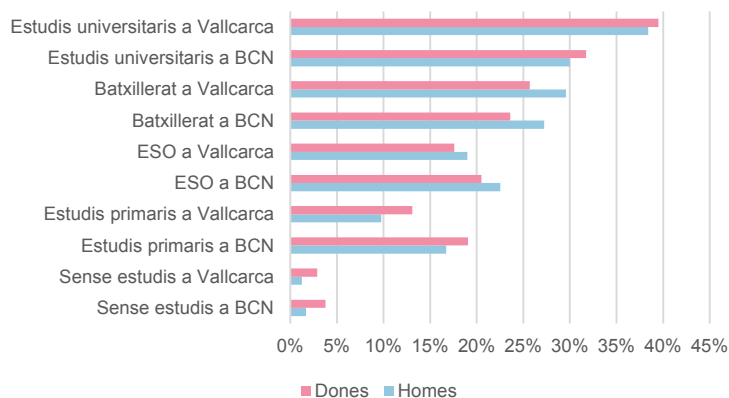
Preu mitjà del lloguer (€/mes)

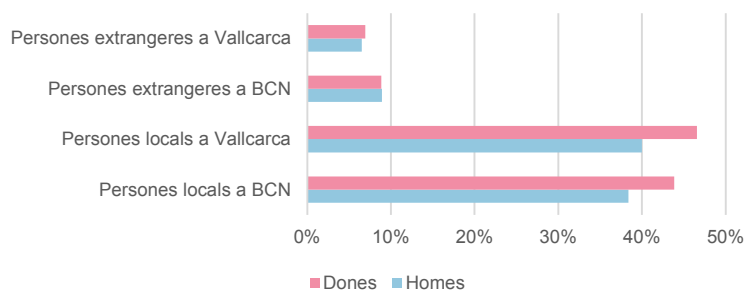
Annex barri de Vallcarca

Dades del barri

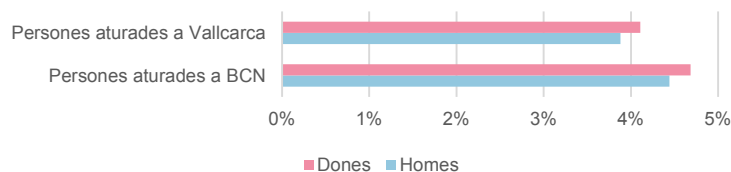
Nivell d'estudi

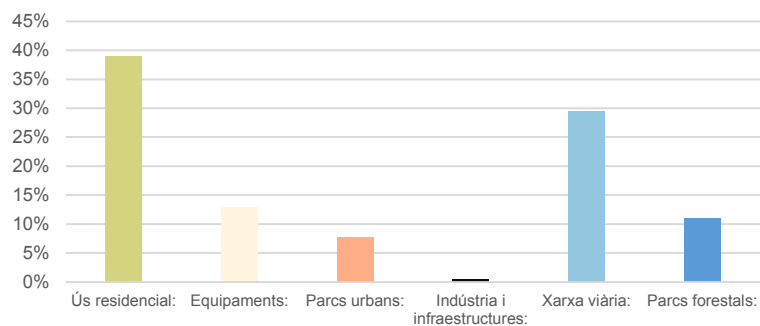
Població local i estrangera

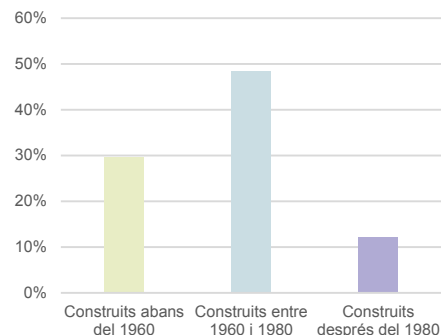
Pes atur registrat

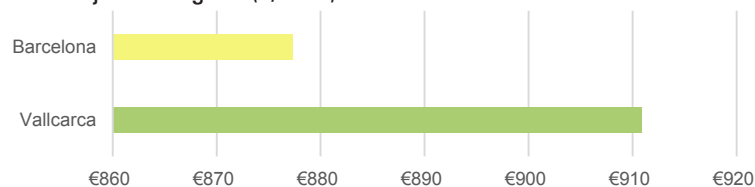
Superfície (m2) segons tipologia d'ús

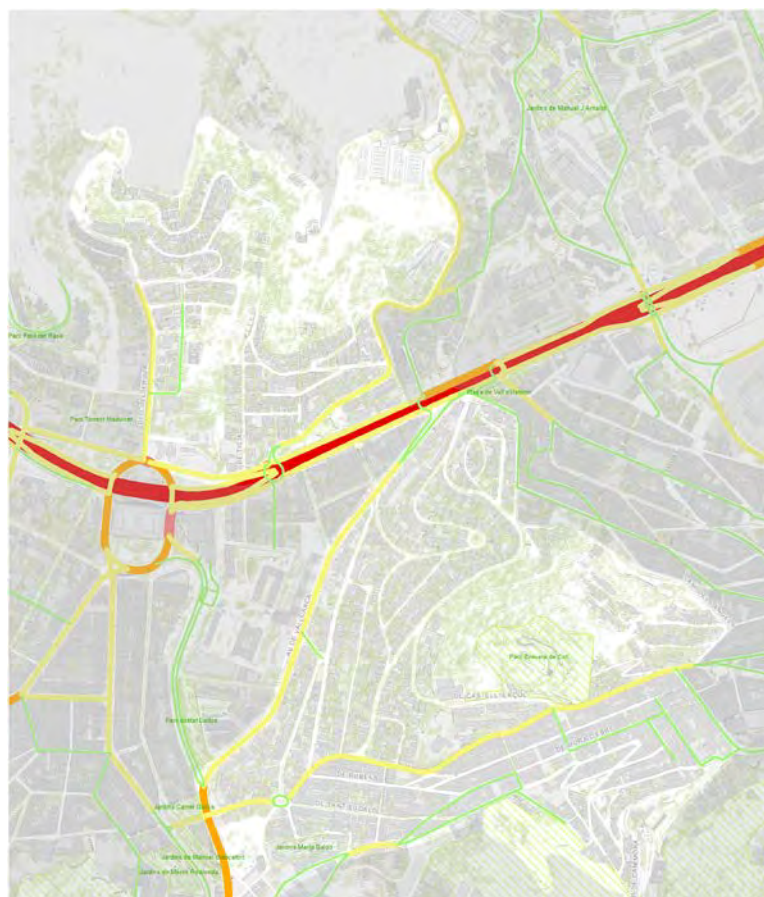

Antiguitat dels habitatges

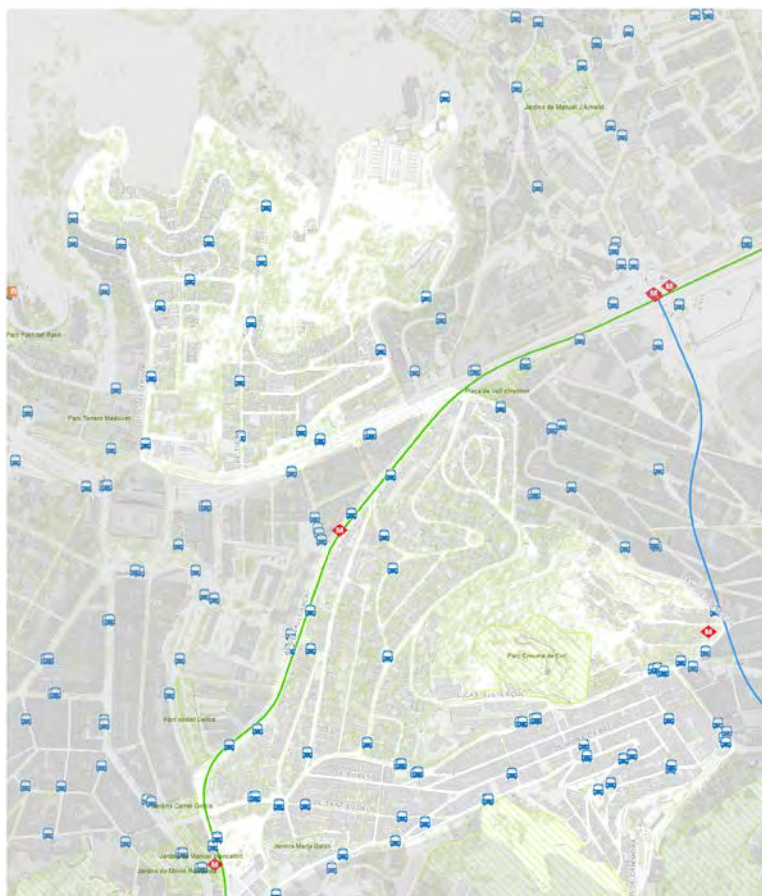

Preu mitjà del lloguer (€/mes)

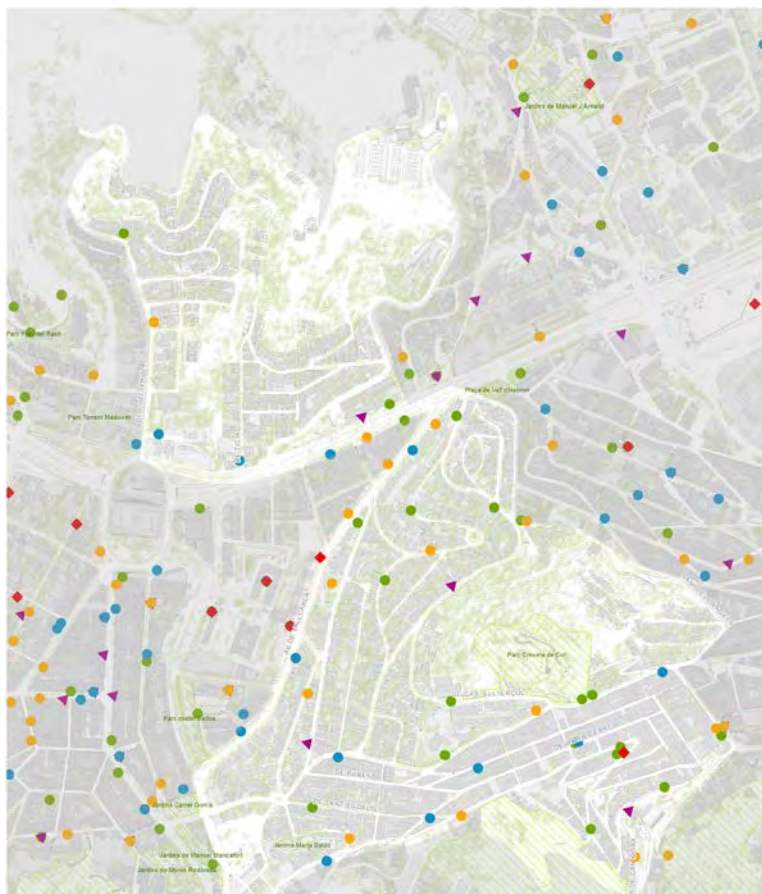
Transport públic

Usos del sòl

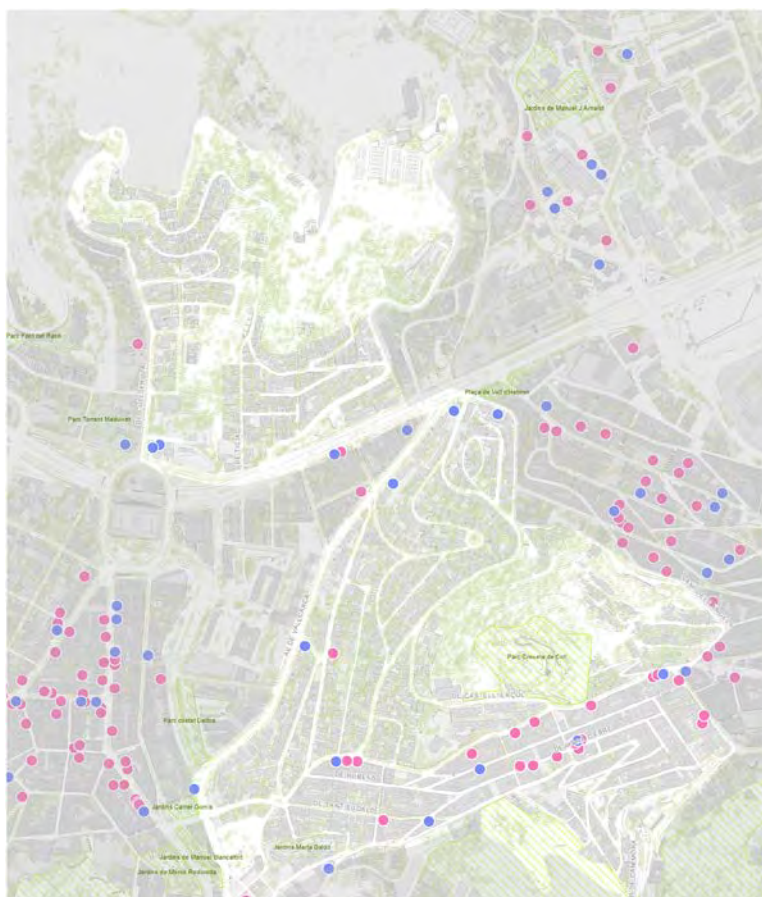
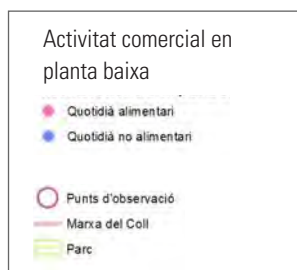

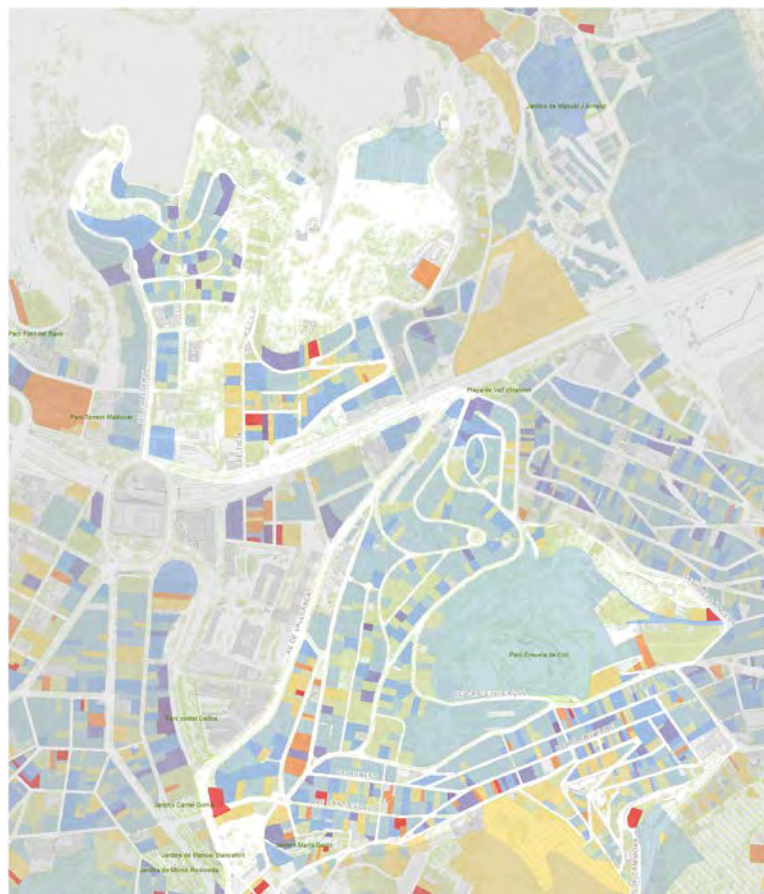
Equipaments municipals

58

Comerç quotidià

05

Annex B

Plaça Maria Mullerat

Pista de bàsquet i hort d'Avinguda Vallcarca

Plaça Grau Miró

Plaça de la Laguna de Lanao

Jardins Dr. Comas i Llobera

Plaça Salvador Allende

Baixada de Sant Marià

Parc de la Creueta del Coll

Cantonada Església Mare de Déu del Coll

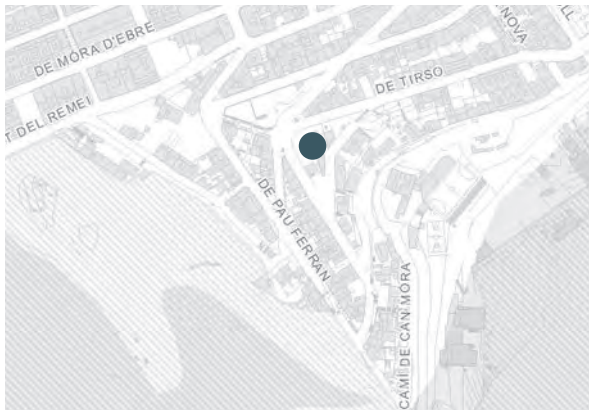
Plaça metro Vallcarca

Plaça Maria Mullerat

Carrer de l'Aldea, 08023, Barcelona

Total persones observades en dia laborable: 2 (2 homes)

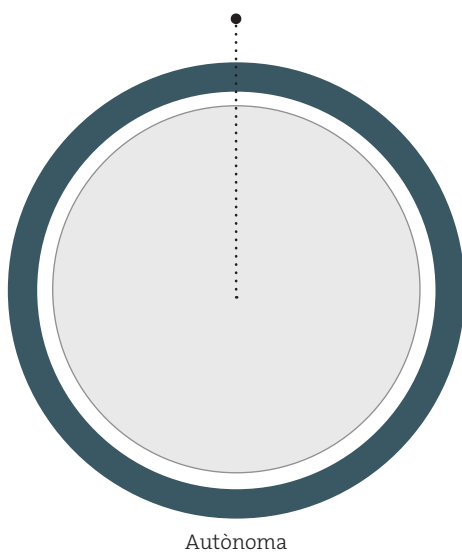
Total persones observades en dia festiu: 0

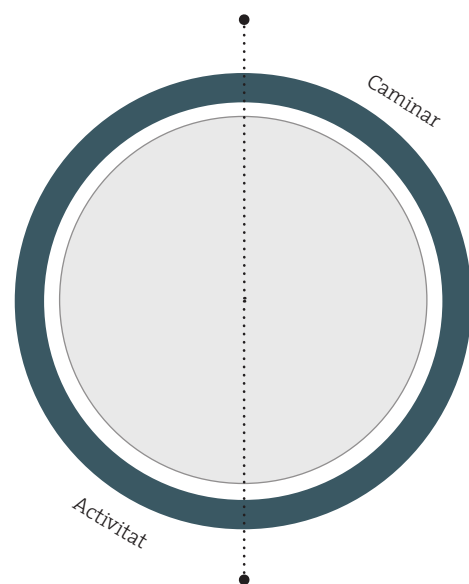
62

MAPA DE LA XARXA QUOTIDIANA

Perfil de les persones

Activitats a l'espai

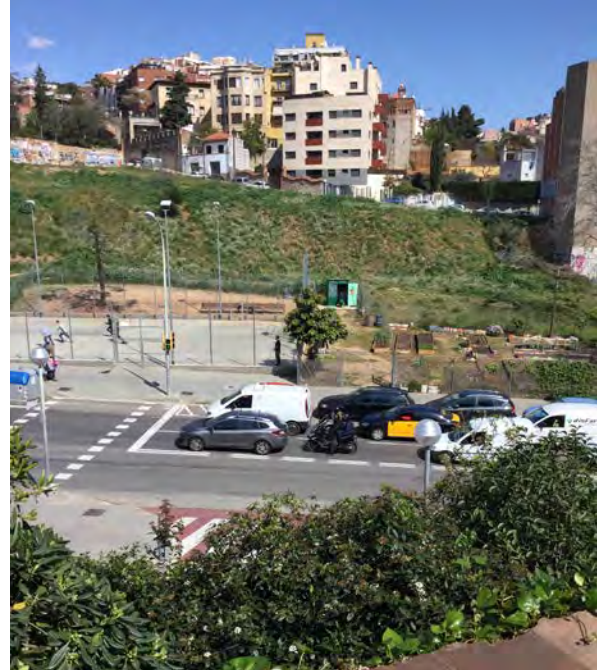

Pista de bàsquet i hort d'Avinguda Vallcarca

Avinguda de Vallcarca, 114, 08023, Barcelona

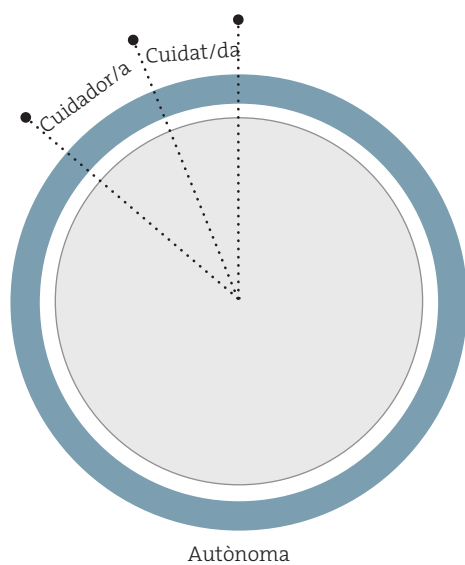
Total persones observades en dia laborable: 15 (14 homes i 1 dona)

Total persones observades en dia festiu: 50 (42 homes i 8 dones).

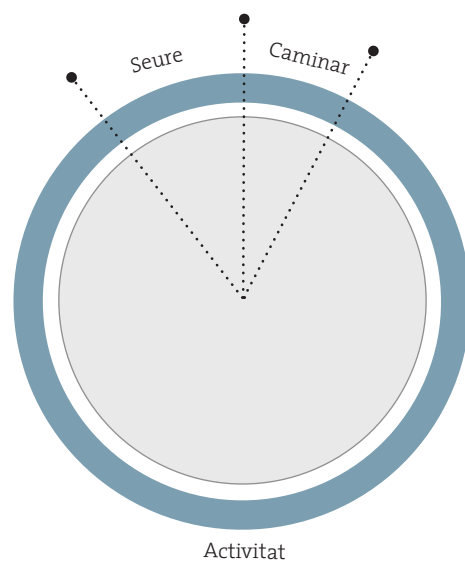

63

Perfil de les persones

Activitats a l'espai

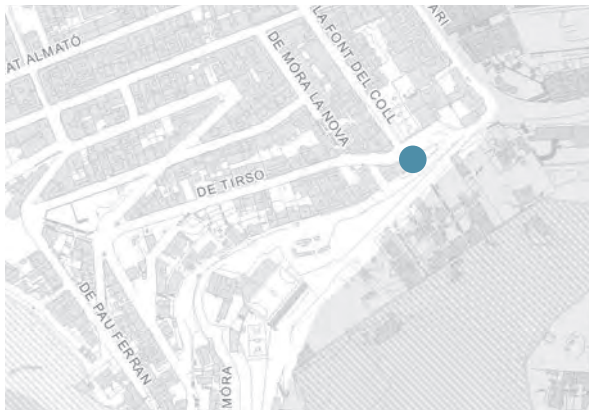

Plaça Grau Miró

Plaça de Grau Miró, 2, 08023, Barcelona

Total de persones observades dia laborable: 19 (8 homes i 11 dones)

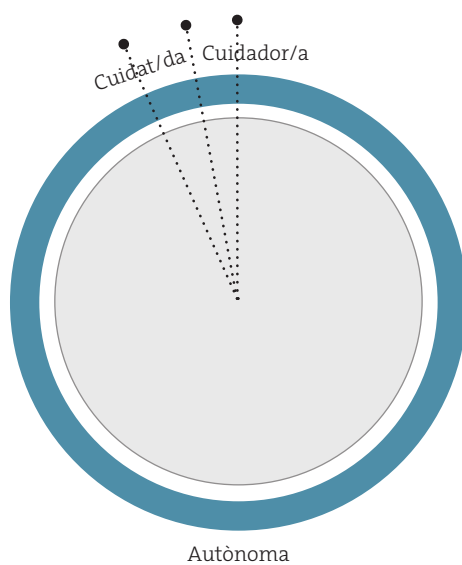
Total persones observades dia festiu: 11 (6 homes i 5 dones).

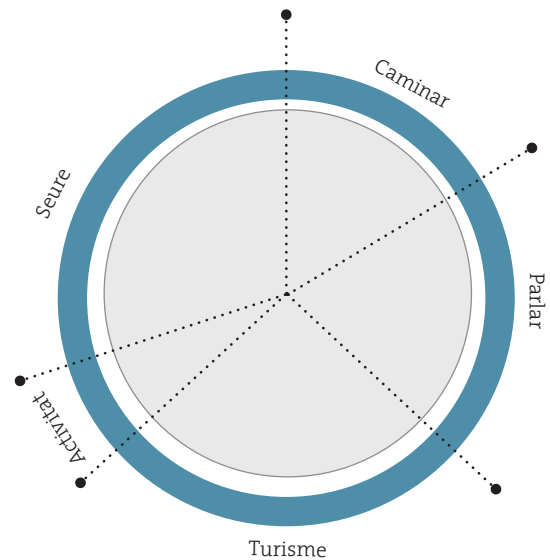
64

MAPA DE LA XARXA QUOTIDIANA

Perfil de les persones

Activitats a l'espai

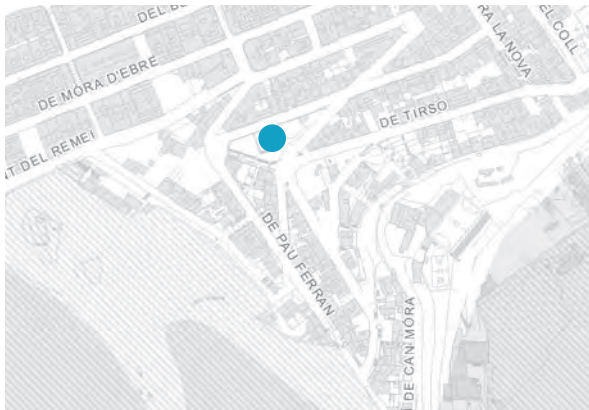

Plaça de la Laguna de Lanao

Carrer de la Font del Remei, 6, 08023, Barcelona

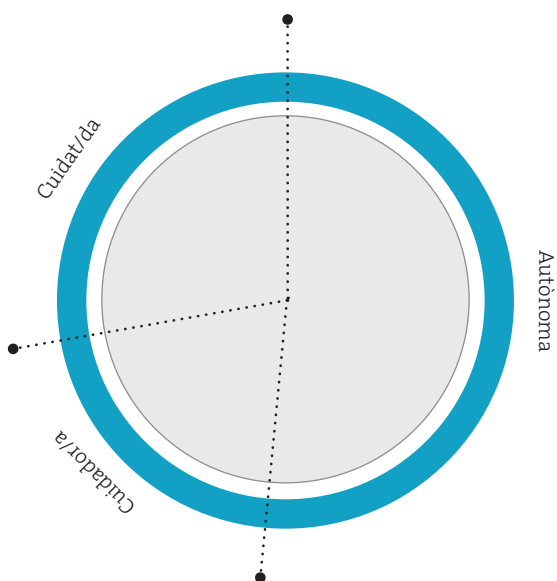
Total persones observades en dia laborable: 21 (8 homes i 13 dones).

Total persones observades en dia festiu: 51 (28 homes, 18 dones i 5 indiferents).

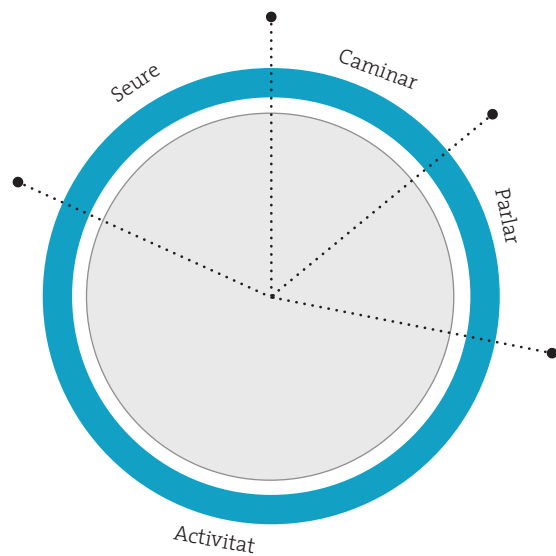

65

Perfil de les persones

Activitats a l'espai

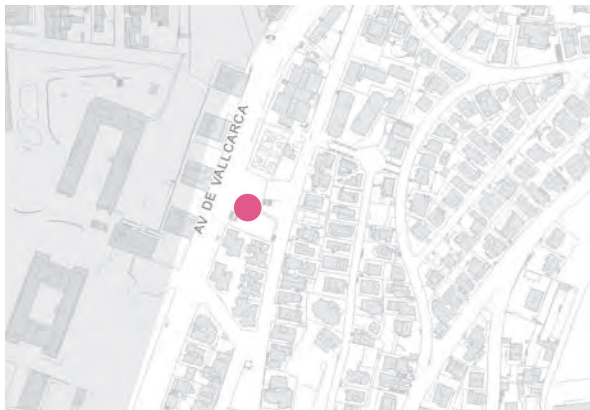
Annex B

Jardins Dr. Comas i Llobera

Jardins del Dr. Comas i Llobera, 08023, Barcelona

Total persones observades en dia laborable: 10 (7 homes i 3 dones).

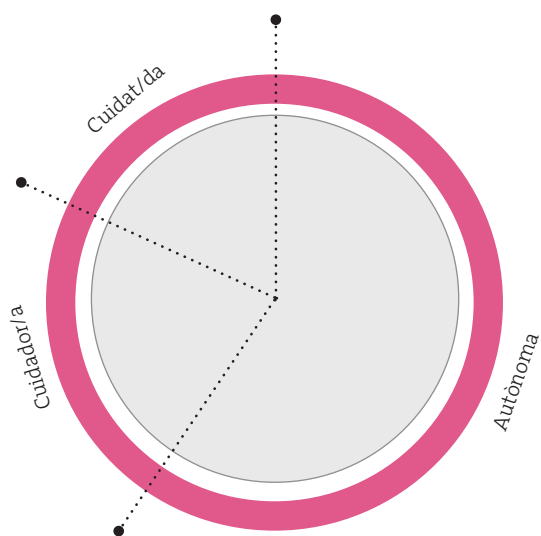
Total persones observades en dia festiu: 17 (10 homes i 7 dones).

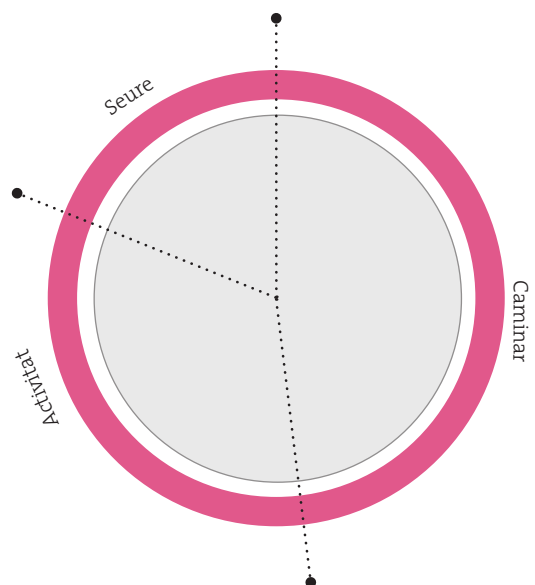
66

MAPA DE LA XARXA QUOTIDIANA

Perfil de les persones

Activitats a l'espai

Plaça Salvador Allende

Carrer Salvador Allende, 33, 08032, Barcelona

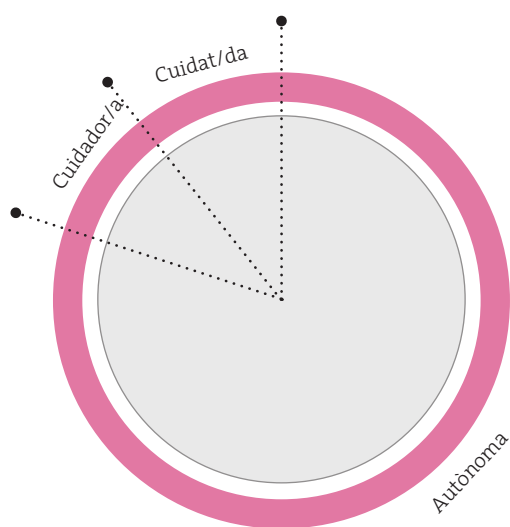
Total persones observades: 34 (18 homes, 15 dones i 1 indiferentes).

Total persones observades dia festiu: 32 (23 homes i 9 dones).

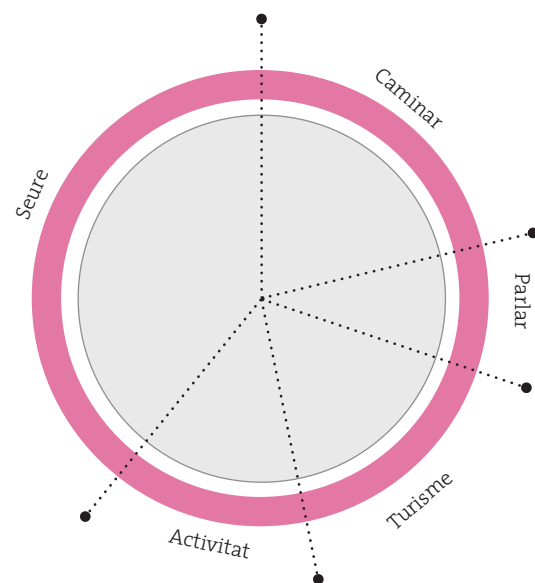

67

Perfil de les persones

Activitats a l'espai

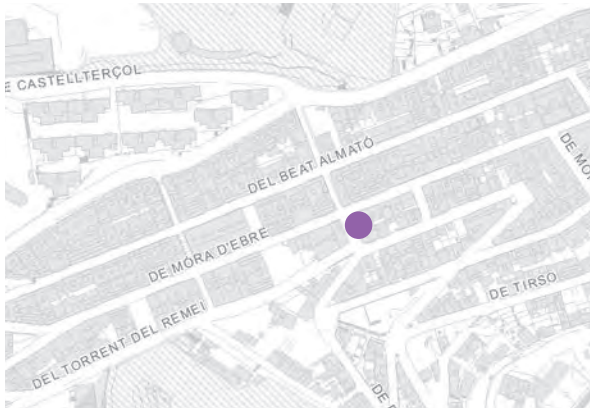

Baixada de Sant Marià

Baixada de Sant Marià, 14, 08023, Barcelona

Total persones observades en dia laborable: 50 (24 homes, 24 dones i 1 indiferent).

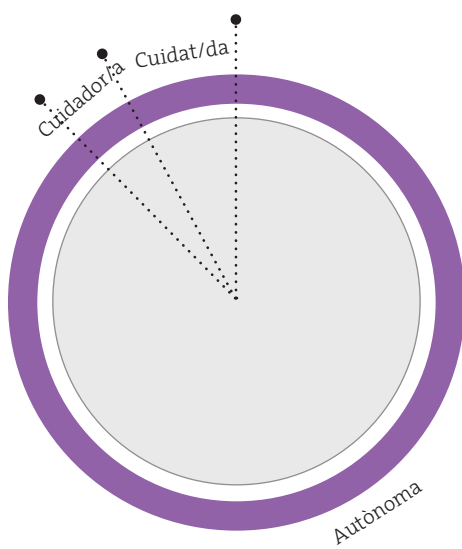
Total persones observades en dia festiu: 39 (21 homes i 18 dones).

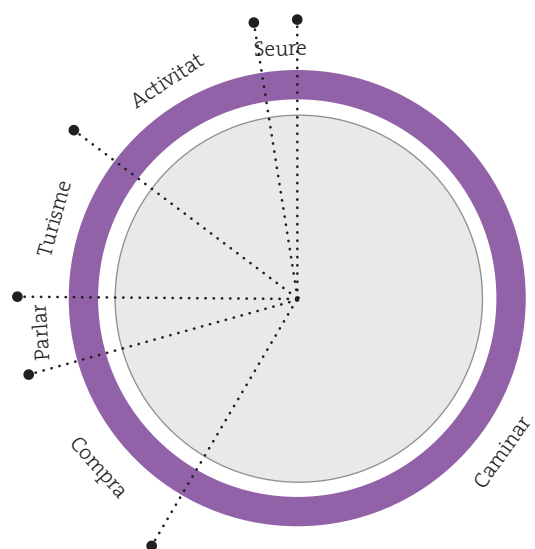
68

MAPA DE LA XARXA QUOTIDIANA

Perfil de les persones

Activitats a l'espai

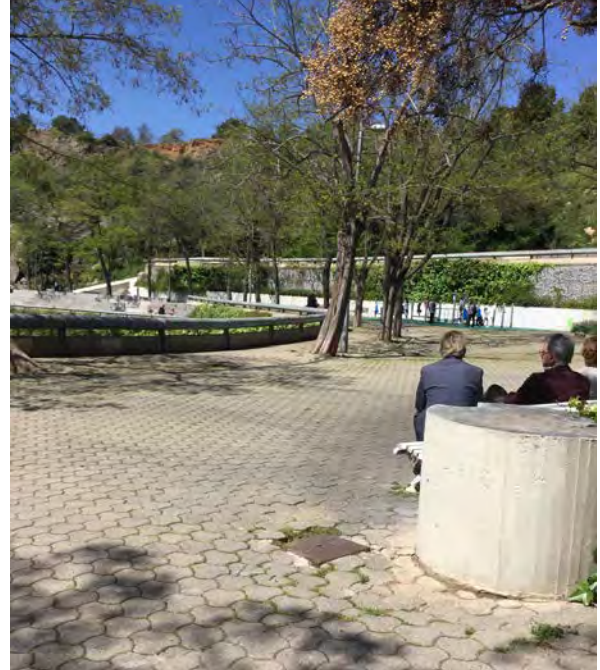
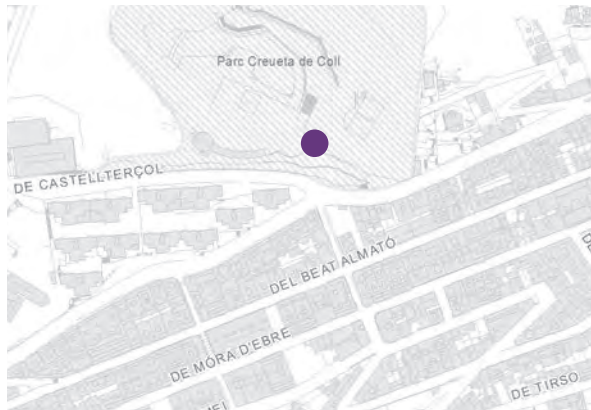

Parc de la Creueta del Coll

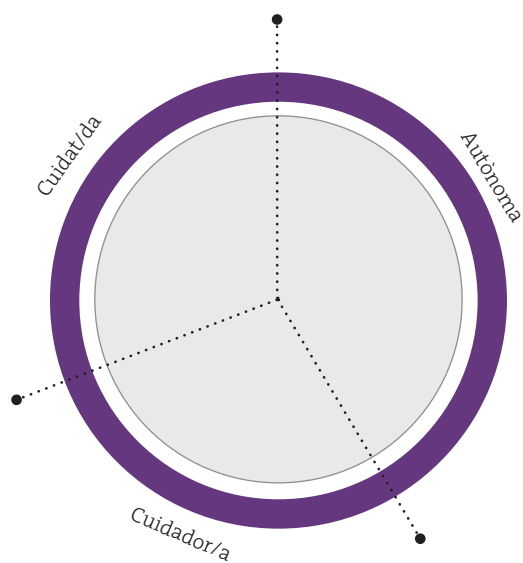
P. de la Mare de Déu del Coll, 77, 08023 Barcelona

Total persones observades en dia laborable: 42 (23 homes, 18 dones i 1 indiferent).

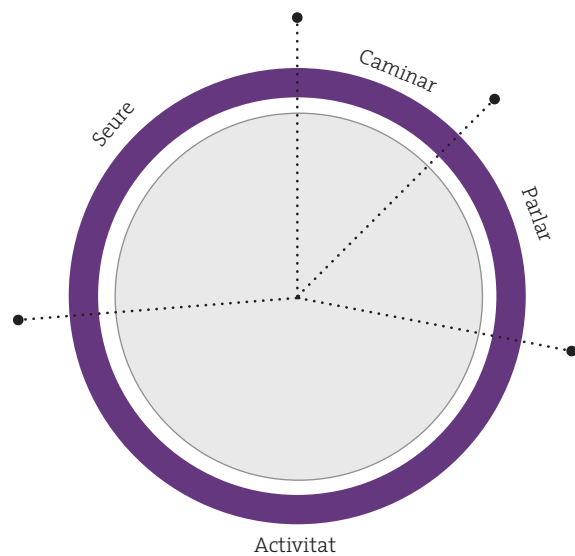
Total persones observades en dia festiu: 268 (120 homes, 144 dones i 4 indiferents).

Perfil de les persones

Activitats a l'espai

Cantonada Església Mare de Déu del Coll

Carrer del Santuari, 30, 08032, Barcelona

Total persones observades en dia laborable: 132 (59 homes, 67 dones i 6 indiferents)

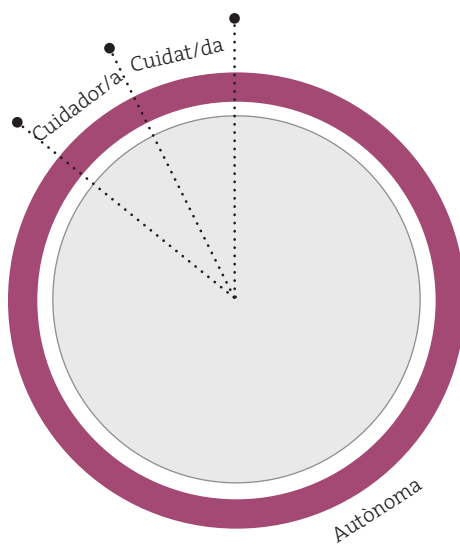
Total persones observades en dia festiu: 98 (57 homes, 39 dones i dos indiferents).

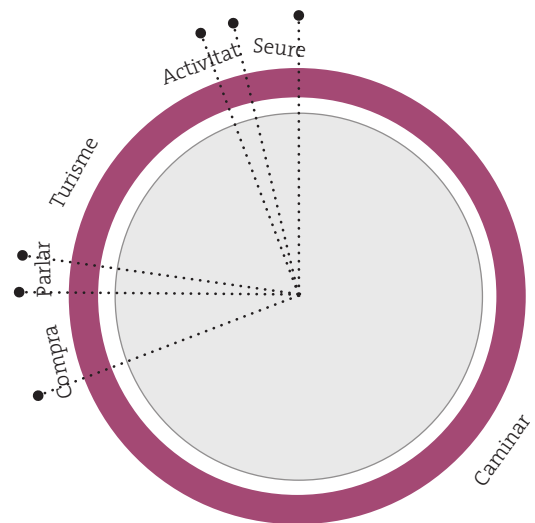
70

MAPA DE LA XARXA QUOTIDIANA

Perfil de les persones

Activitats a l'espai

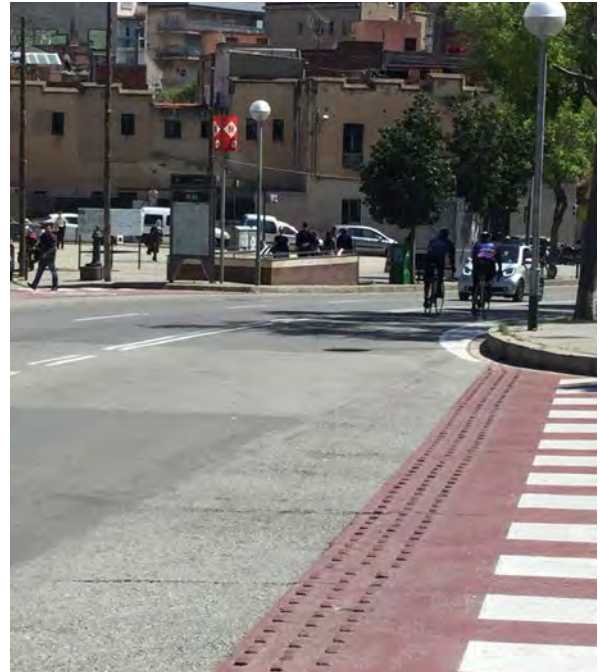
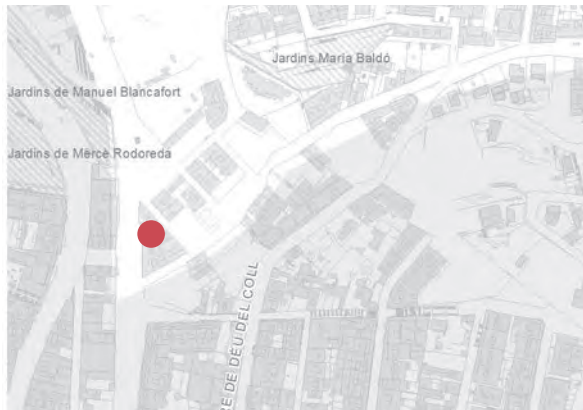

Plaça metro Vallcarca

Avinguda de Vallcarca, 100, 08023, Barcelona

Total persones observades en dia laborable: 154 (57 homes, 94 dones i 3 indiferents)

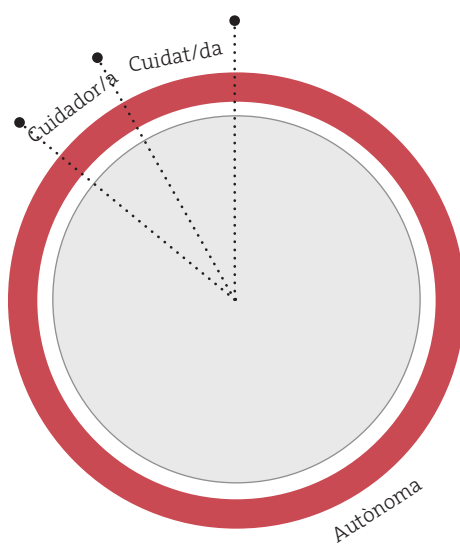
Total persones observades en dia festiu: 144 (77 homes, 60 dones i 7 indiferents).

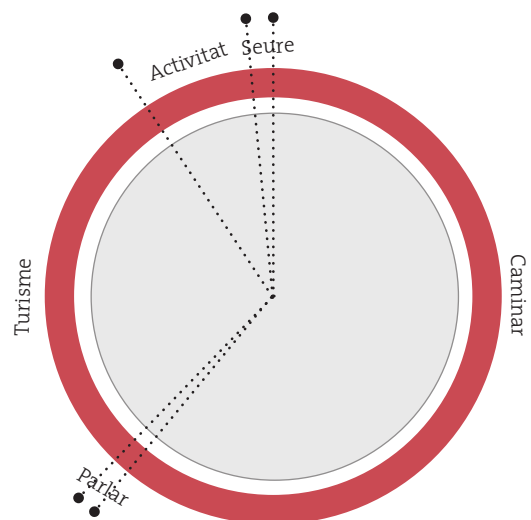
71

Annex B

Perfil de les persones

Activitats a l'espai

06

Annex C

Preguntes realitzades a les cartografies

Cartografia dels adolescents

Cartografia de les famílies

Cartografia de la gent gran

Cartografia de la Comissió d'Urbanisme

Cartografia de la Comissió de Salut

Cartografia de les Jornades de Vallcarca

Marxa exploratòria del Coll

Marxa exploratòria de Vallcarca

Preguntes realitzades a les cartografies

En els casos de les cartografies socials les preguntes s'han realitzat als diferents grups per tal de recollir info sobre la seva quotidianitat han estat:

1. MAPA EQUIPAMENTS

- Equipaments coneixeu i/o utilitzeu
- Comerços coneixeu i/o utilitzeu
- Compra productes alimentació i bàsics (petit comerç, centre comercial, dins/fora barri, internet...)
- Associacions o entitats formeu part
- Espais participeu i a través de quins mitjans

2. MAPA MOBILITAT

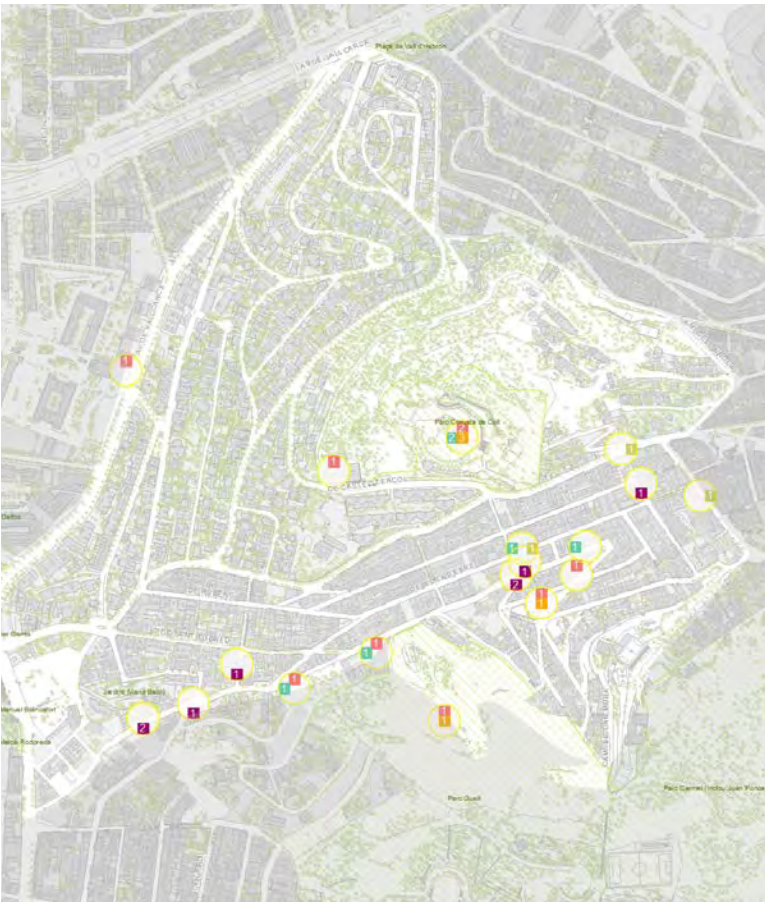
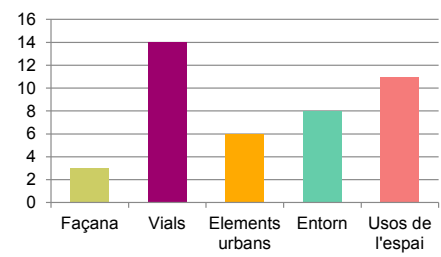
- Quins transports utilitzeu
- Per quins motius us moveu
- Són accessibles transport públics
- Horaris transports són adequats
- Cobreixen les necessitats
- Quins espais són accessibles i quins no

3. MAPA ESPAI PÚBLIC

- Espais/carrers són de trobada. Motius
- Espais/carrers són d'evitació. Motius
- Espais són perillosos (protecció davant trànsit rodat)
- On es fa el control social. Qui cuida i a qui
- Espais simbòlics/identitat
- Conflictes
- Manteniment

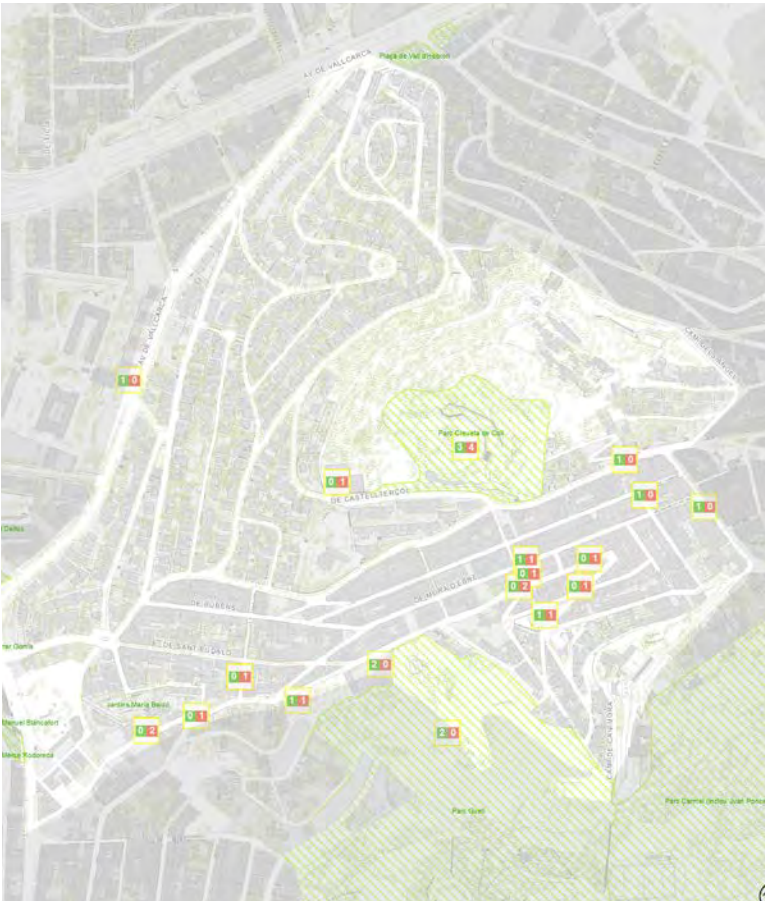
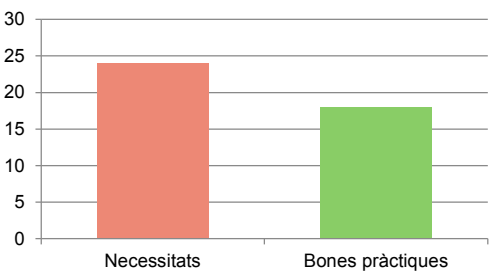
4. ESPAIS TROBADA CONCRETS

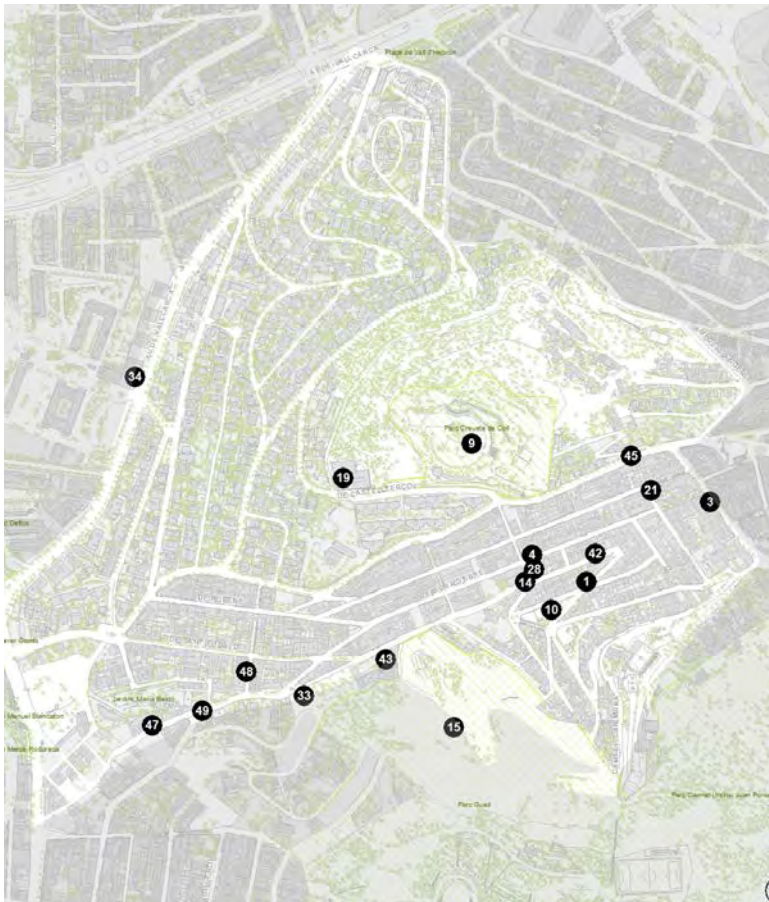
- Llocs per seure/ recolzar-se
- Espais protecció solar
- Espais protecció del clima
- Accessibilitat
- Lavabo/fons/taules
- Vegetació
- Espais conversa/ joc/multifuncionals
- Usos efímers/ arquitectura tàctica

Necessitats i bones pràctiques

MAPA DE LA XARXA QUOTIDIANA

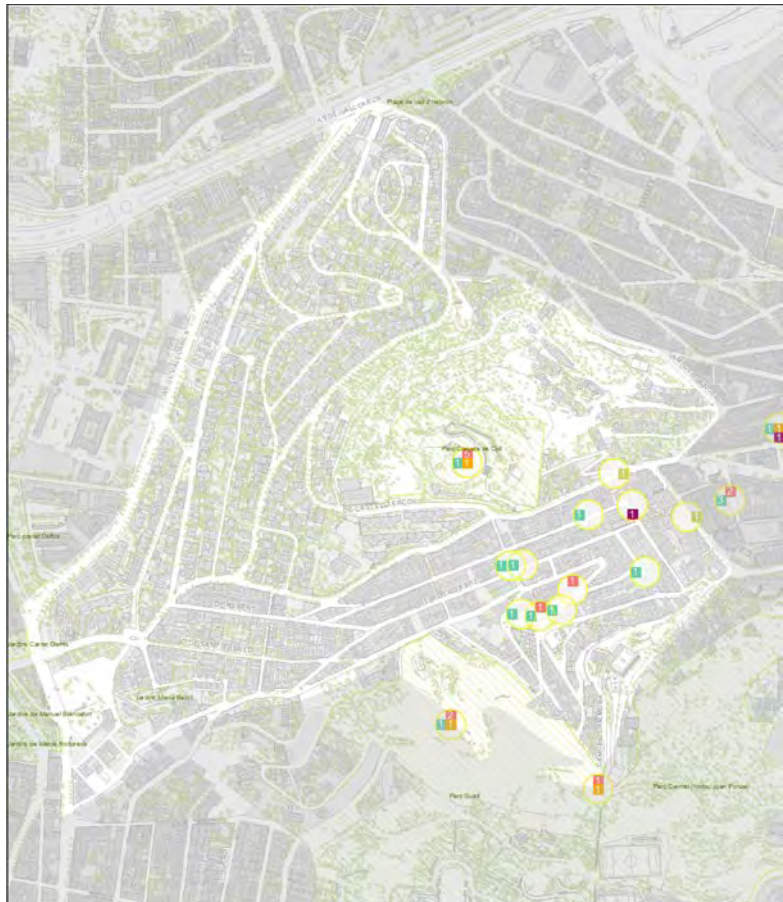
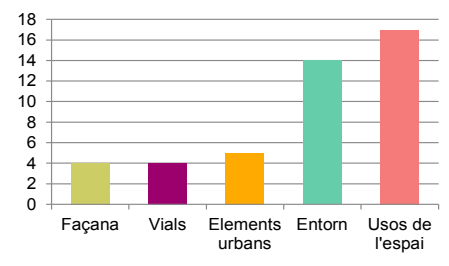
		Necessitats	Bones pràctiques
1	Centre Cívic El Coll	Ús equipament	
3	Carrer Santuari		Comerç proximitat
4	Carrer Móra d'Ebre	Espai evitació	Comerç proximitat
9	Parc Creueta del Coll	Manteniment (elements) WC Elements joc Neteja	Ús equipament Il·luminació Espai trobada
10	Plaça de la Laguna de Lanao	Elements joc	Espai trobada
14	Carrer Torrent del Remei	Vorera amplada Disminuir perill vial	
15	Parc Güell		Espai trobada Arbrat
19	Poliesportiu municipal	Ús equipament	
21	Parada metro El Coll/ La Teixonera		Connectivitat
28	Carrer Móra d'Ebre amb Baixada Sant Marià	Disminuir perill vial	
33	Parc de les Fustes	Manteniment	Espai trobada
34	CAP		Ús equipament
42	Carrer de Duran i Borrel	Espai evitació	
43	Escola Montseny		Manteniment Ús equipament
45	Passeig Mare de Déu del Coll		Comerç proximitat
46	Biblioteca Jaume Fuster		Ús equipament
47	Carrer Farigola	Vorera amplada Disminuir perill vial	
48	Carrer de les Balears	Accessibilitat	
49	Carrer Mare de Déu del Coll amb carrer Farigola	Semàfor	
25	Barri El Coll	Adaptar pendents Neteja excrements gossos Males olors Vorera amplada Pas vianants Disminuir perill vial Qualitat vorera	Xarxa social Il·luminació Independència mobilitat

Data de realització: Dimecres 7 de març 2018, al vespre

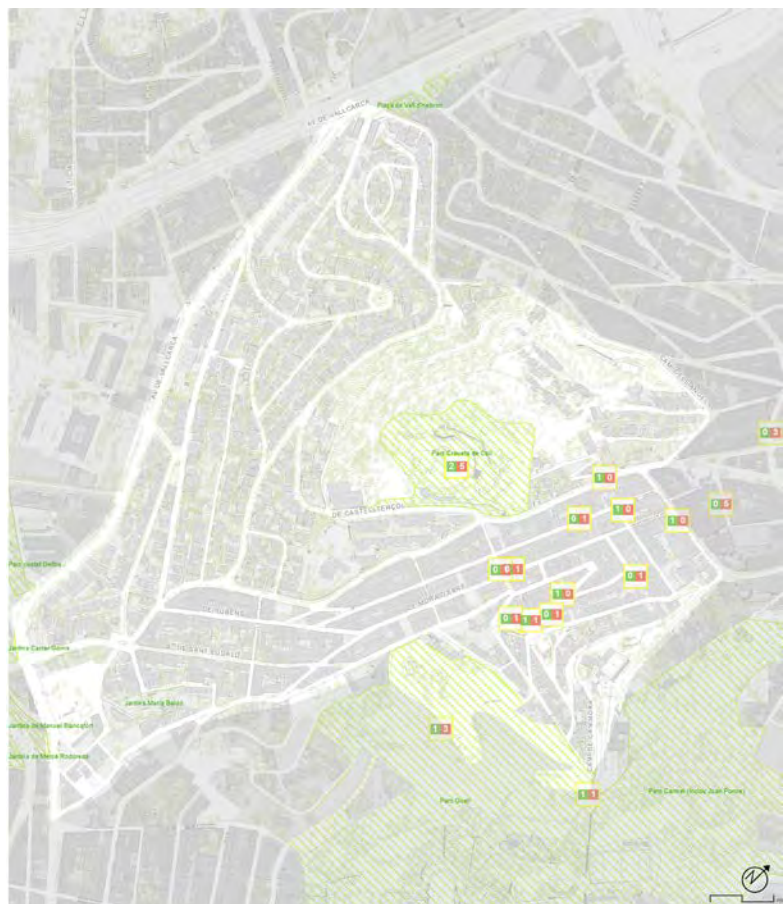
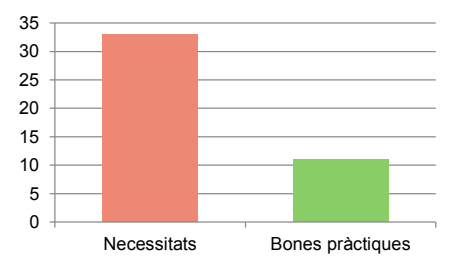
[illegible]

Hand-drawn map of a city area with various annotations in red and green ink. The map shows streets, a river, and several marked locations. Annotations include:

- pagar piscina multas! -> actividades
- gente bebiendo fiestas populares
- poca iluminacion
- por la noche no
- un truque por mantener la limpieza del canal
- falta iluminacion

Necessitats i bones
pràctiques

		Necessitats	Bones pràctiques
1	Centre Cívic El Coll		Ús equipament
3	Carrer Santuari		Comerç proximitat
4	Carrer Móra d'Ebre	Espai evitació	
9	Parc Creueta del Coll	Manteniment (elements) Ús equipament Conflicte usos Activitat veïnal WVC Neteja	Espai trobada Activitat veïnal
10	Plaça de la Laguna de Lanao	Espai evitació	Espai trobada
15	Parc Güell	Il·luminació Control turisme Espai evitació	Espai trobada
21	Parada metro El Coll/ La Teixonera		Connectivitat
26	Carrer Font del Remei	Espai evitació	
32	Mirador Joan Sales	Control turisme	Il·luminació
45	Passeig Mare de Déu del Coll		Comerç proximitat
66	Carrer Beat Almató	Espai evitació	
67	Carrer Mora la Nova	Espai evitació	
68	Carrer de la Aldea	Espai evitació	
69	Baixada Sant Marià	Espai evitació	
70	Carrer Fastenrath	Espai evitació Adaptar pendents Il·luminació	
71	Carrer Batet	Intensiu Control turisme Neteja Soroll Manteniment	
25	Barri Coll	Escàs Preus comerç Espai trobada Il·luminació Tranquil·litat Diversitat perfils Adaptar pendents Aparcament cotxe	Comerç proximitat Xarxa social
72	Barri Vallcarca	Donar ús descampat	

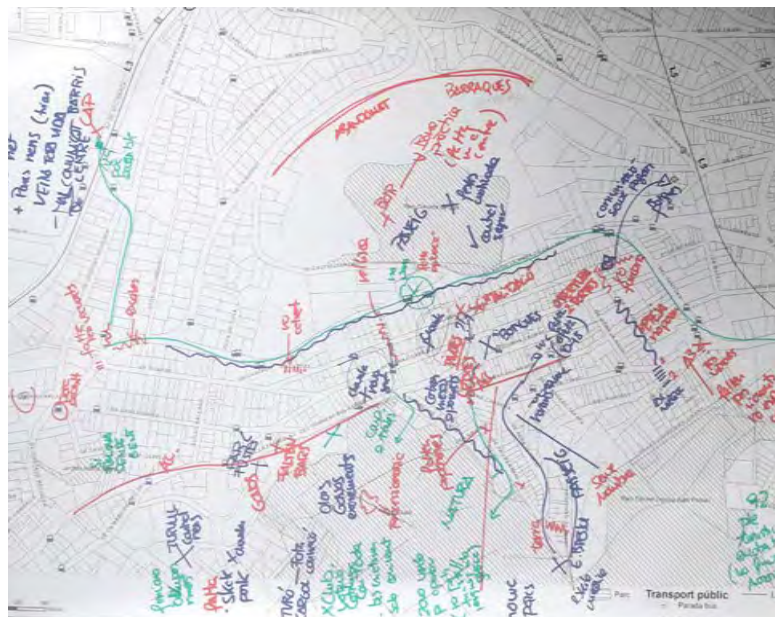
Cartografia de les famílies

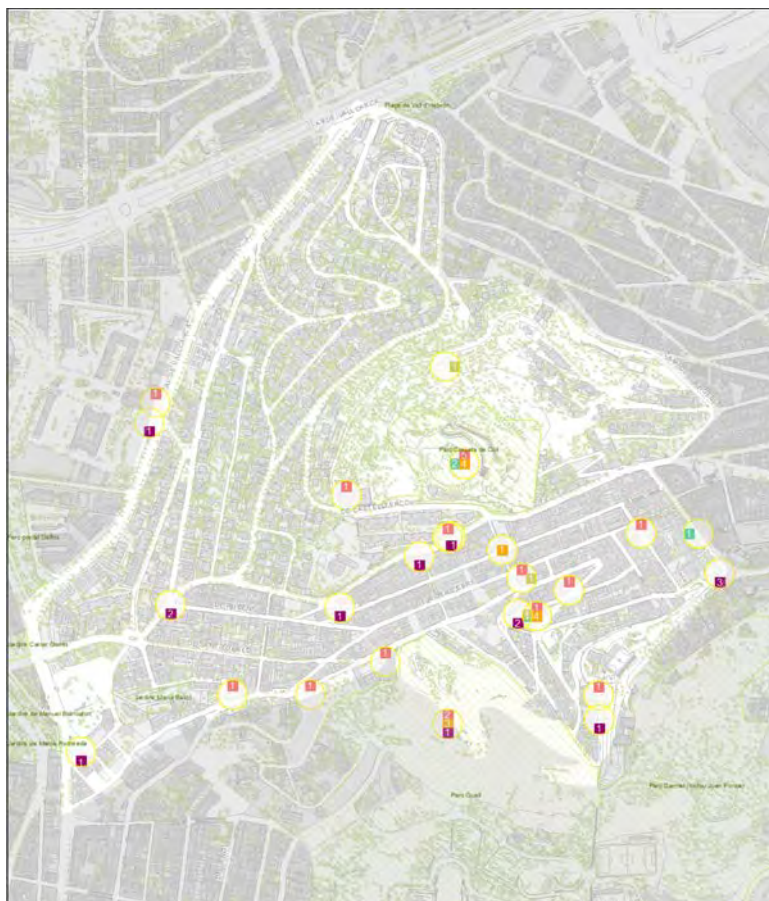
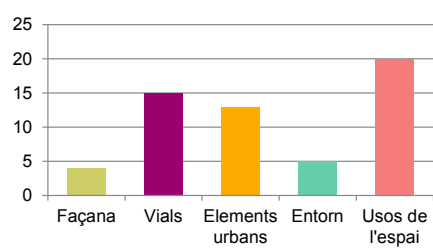
Persones participant: 8 dones, 2 homes i 8 infants entre 0 i 3 anys

Lloc de realització: Centre Cívic El Coll

Data de realització: Dimarts 13 febrer 2018, a la tarda

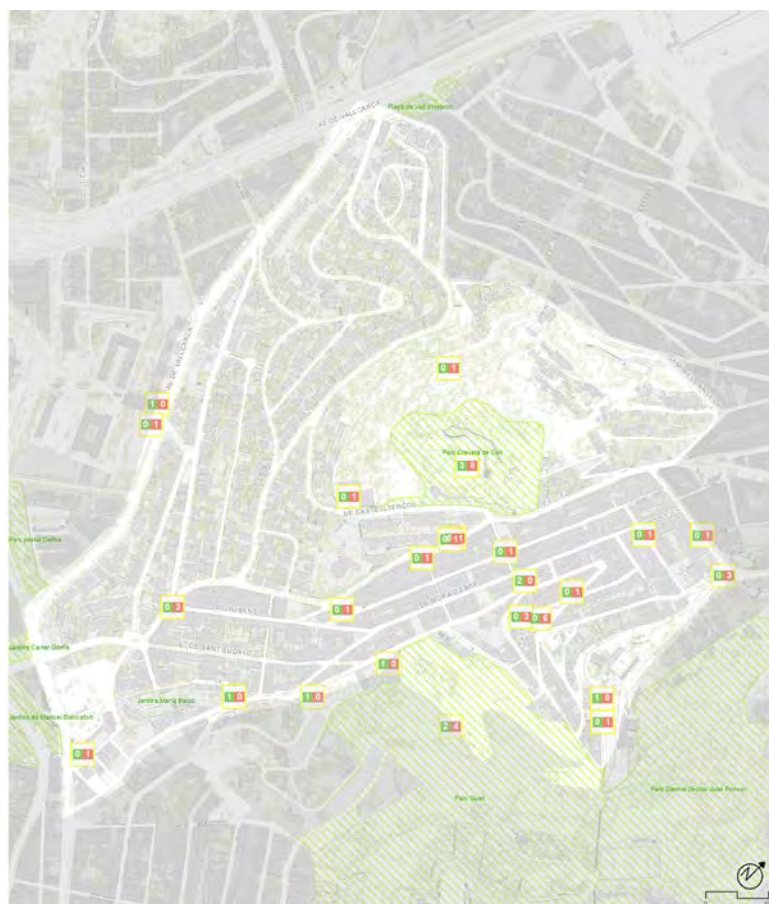
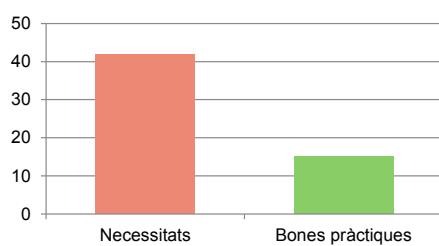
Mapa elaborat amb les famílies

Necessitats i bones pràctiques

MAPA DE LA XARXA QUOTIDIANA

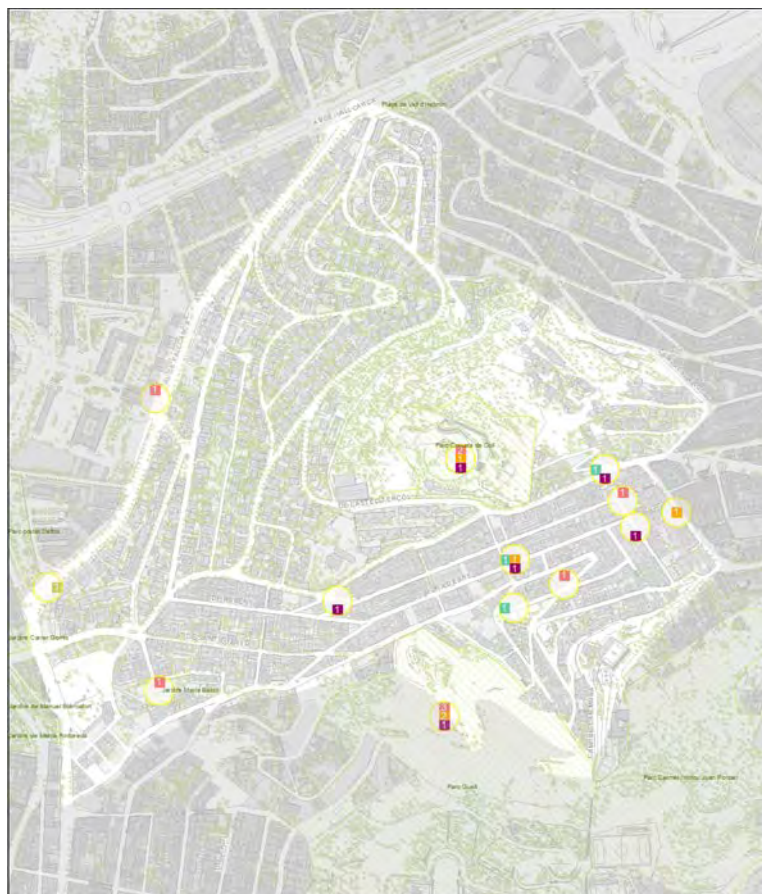
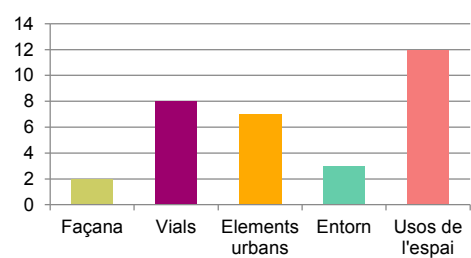
		Necessitats	Bones pràctiques
1	Centre Cívic El Coll		Diversitat perfils
8	Autoconstruccions Parc Creueta del Coll	Millora infrahabitatge	
9	Parc Creueta del Coll	Conflicte usos Protecció clima Elements joc WC Escàs Manteniment Neteja Manteniment (elements)	Ús equipament Espai trobada
10	Plaça de la Laguna de Lanao	Protecció clima WC Males olors Manteniment (elements) Conflicte usos Elements joc	
11	Camí de Can Móra		Activitat veïnal
12	Escola B	sol Gat Negre	Accesibilitat
15	Parc Güell	Neteja excrements gossos WC Manteniment Connectivitat	Ús equipament
17	Escola Farigola		Ús equipament
19	Poliesportiu municipal		Activitat veïnal
20	Parada metro Vallcarca		Connectivitat
22	Autobús v17		Transport públic
23	Autobús 87		Intensiu
26	Carrer Font del Remei	Vorera amplada Disminuir perill vial Diversitat usos	
28	Carrer Móra d'Ebre amb Baixada Sant Marià		Comerç proximitat Espai trobada
29	Carrer Ceuta amb carrer Santuari	Disminuir perill vial Vorera amplada Pas vianants	
33	Parc de les Fustes		Espai trobada
34	CAP		Ús equipament
35	Autobús 120 (parada CAP)		Accesibilitat
36	Mare de Déu del Coll tocant amb carrer Rubens	Pas vianants Accesibilitat	
37	Carrer Clotés		Accesibilitat
38	Baixada de Solanell		Accesibilitat
39	Carrer Beat Almató amb baixada Sant Marià		Senyalització
40	Carrer Font del Coll		Neteja
41	Autobús 92		Control turisme
43	Escola Montseny		Ús equipament
25	Barri Coll	Equipament Aparcament cotxe Manteniment	Tranquil·litat Qualitat aire Xarxa social

Data de realització: Dimarts 20 de març 2018, a la tarda

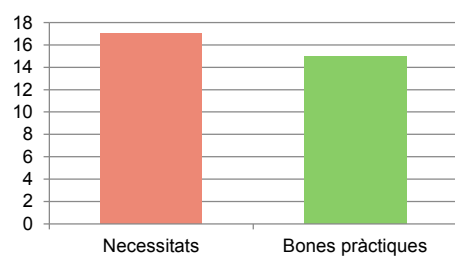
[illegible]

Mapes

Grup de components

Necessitats i bones pràctiques

		Necessitats	Bones pràctiques
1	Centre Cívic El Coll		Ús equipament
3	Carrer Santuari	Manteniment (elements)	
4	Carrer Móra d'Ebre	Manteniment (elements) Neteja excrements gossos	Transport públic
9	Parc Creueta del Coll	Accessibilitat Conflicte usos	Ús equipament Elements seure
15	Parc Güell	Senyalització	Control turisme
21	Parada metro El Coll/ La Teixonera		Control turisme
23	Autobús 87	Connectivitat	
26	Carrer Font del Remei	Neteja	
34	CAP		Ús equipament
37	Carrer Clotés	Aparcament cotxe	
45	Passeig Mare de Déu del Coll	Qualitat vorera	Manteniment
64	Avinguda Vallcarca		Comerç proximitat
65	Jardins Maria Baldo		Espai trobada
25	Barri Coll	Xarxa social Vorera amplada Elements seure Adaptar pendents Preus comerç	Comerç proximitat Control turisme Elements reconlzar-se

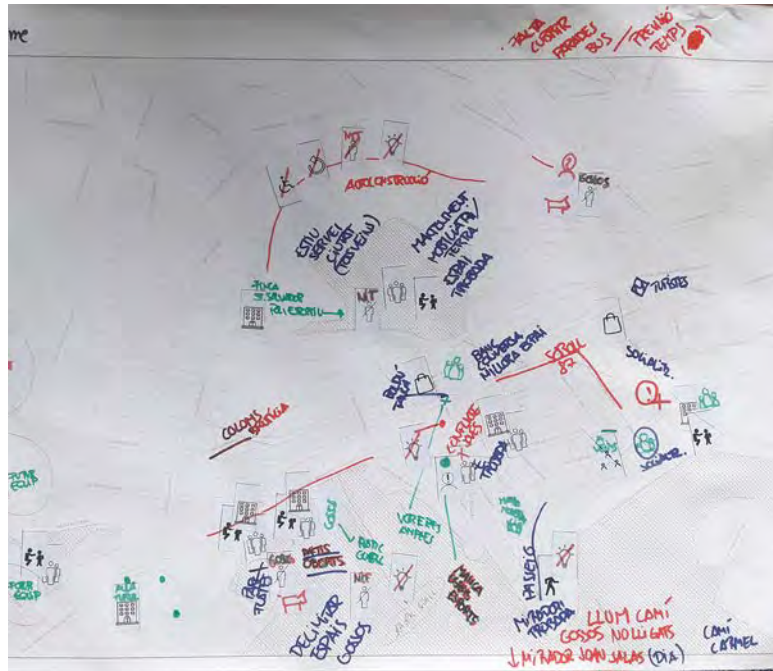
Cartografia de la Comissió d'Urbanisme

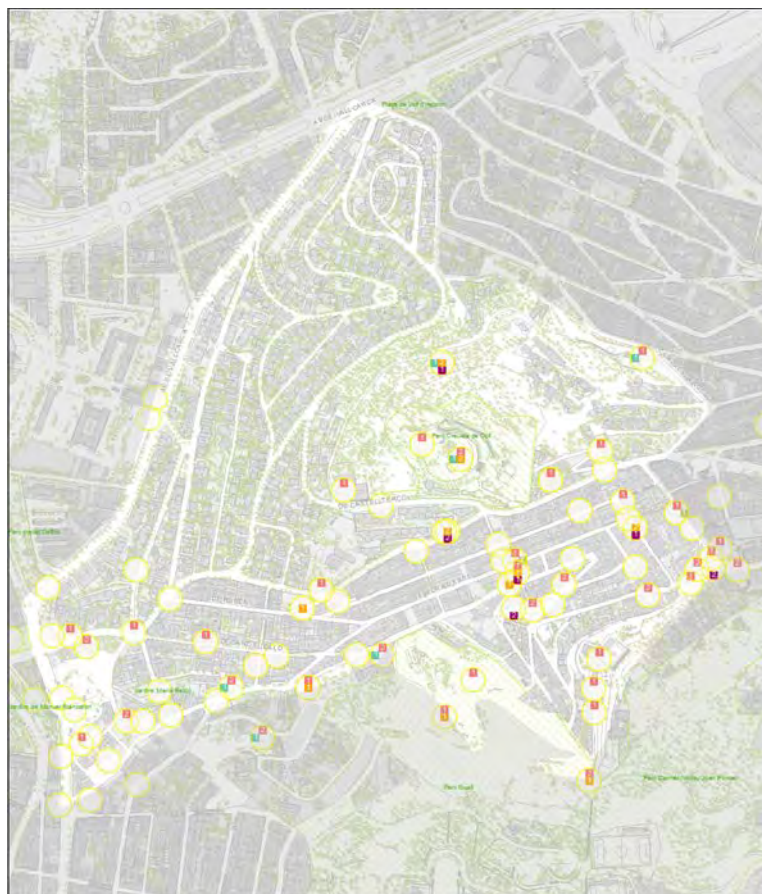
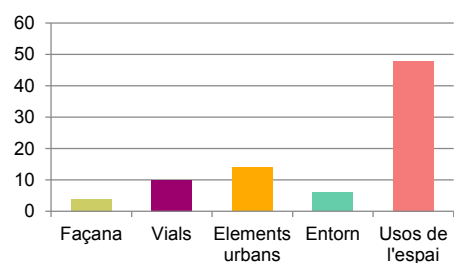
Persones participants: 6 dones i 7 homes

Lloc de realització: Centre Cívic El Coll

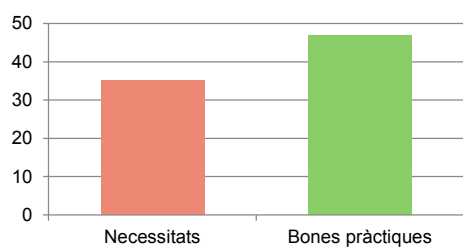
Data de realització: Dimecres 13 desembre 2017, al vespre

Mapes elaborats amb la
Comissió d'Urbanisme

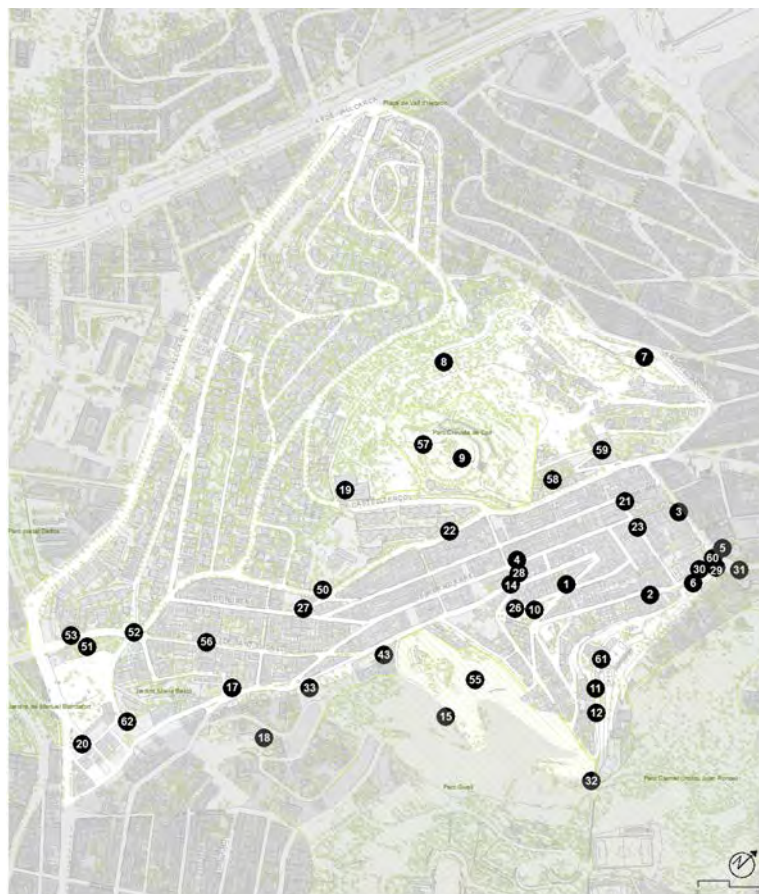

Necessitats i bones pràctiques

Components

	Necessitats	Bones pràctiques
1 Centre Cívic El Coll		Espai trobada Ús equipament Espai simbòlic
2 Associació de Veïns El Coll		Espai trobada Entitat
3 Carrer Santuari		Espai trobada Comerç proximitat
4 Carrer Móra d'Ebre		Comerç proximitat Espai trobada
5 Centre Cívic El Carmel		Ús equipament
6 Plaça Grau Miró		Espai trobada
7 Camí dels Àngels	Espai evitació Conflicte usos	
8 Autoconstruccions Parc Creueta del Coll	Il·luminació Espai evitació Accessibilitat Manteniment (elements)	
9 Parc Creueta del Coll	Il·luminació Manteniment (elements) Intensiu Conflicte usos Neteja excrements gossos WC	Espai trobada Ús equipament Activitat veïnal Control social
10 Plaça de la Laguna de Lanao	Conflicte usos	Espai trobada
11 Camí de Can Móra		Activitat veïnal
12 Escola Bressol Gat Negre		Ús equipament
14 Carrer Torrent del Remei	Il·luminació	
15 Parc Güell	Il·luminació Conflicte usos	Espai simbòlic
17 Escola Farigola		Ús equipament Control social Espai trobada Espai simbòlic
18 Aula ambiental Turull		Control social Ús equipament Espai simbòlic
19 Poliesportiu municipal		Ús equipament

20	Parada metro Vallcarca	Intensiu	
21	Parada metro El Coll/ La Teixonera	Intensiu	
22	Autobús v17	Intensiu Elements seure Protecció clima	
23	Autobús 87	Control turisme Elements seure Protección clima	
26	Carrer Font del Remei	Vorera amplada Disminuir perill vial	
27	Carrer Cartago	Neteja	
28	Carrer Móra d'Ebre amb baixada Sant Marià		Espai trobada Elements seure Vorera amplada
29	Carrer Ceuta amb carrer Santuari	Disminuir perill vial Vorera amplada	
30	Escola Mare de Déu del Coll		Espai trobada Ús equipament
31	Escola Coves d'en Cimany		Espai trobada Ús equipament
32	Mirador Joan Sales	Conflictio usos Il·luminació	Espai trobada
33	Parc de les fustes	Elements joc	Espai trobada
43	Escola Montseny		Ús equipament Cura comunitària Espai trobada
46	Biblioteca Jaume Fuster		Ús equipament
50	Albergue		Espai simbòlic
51	Consulat i jardins	Ús equipament	Espai simbòlic
52	Plaça Mons		Espai simbòlic
53	Viaducte de Vallcarca		Espai simbòlic
55	Font San Salvador		Espai simbòlic
56	Torre modernista Sant Jordi		Espai simbòlic
57	Escultura Chillida (parc de la Creueta)		Espai simbòlic
58	Finca Sant Salvador		Espai simbòlic
59	Restaurant Mala Hierba		Espai simbòlic
60	Església carrer Santuari		Espai simbòlic
61	Masia Can Mora	Conflictio usos	Espai simbòlic
62	Can Carol	Ús equipament	Espai simbòlic
25	Barri Coll	Diversitat usos	

Cartografia de la Comissió de Salut

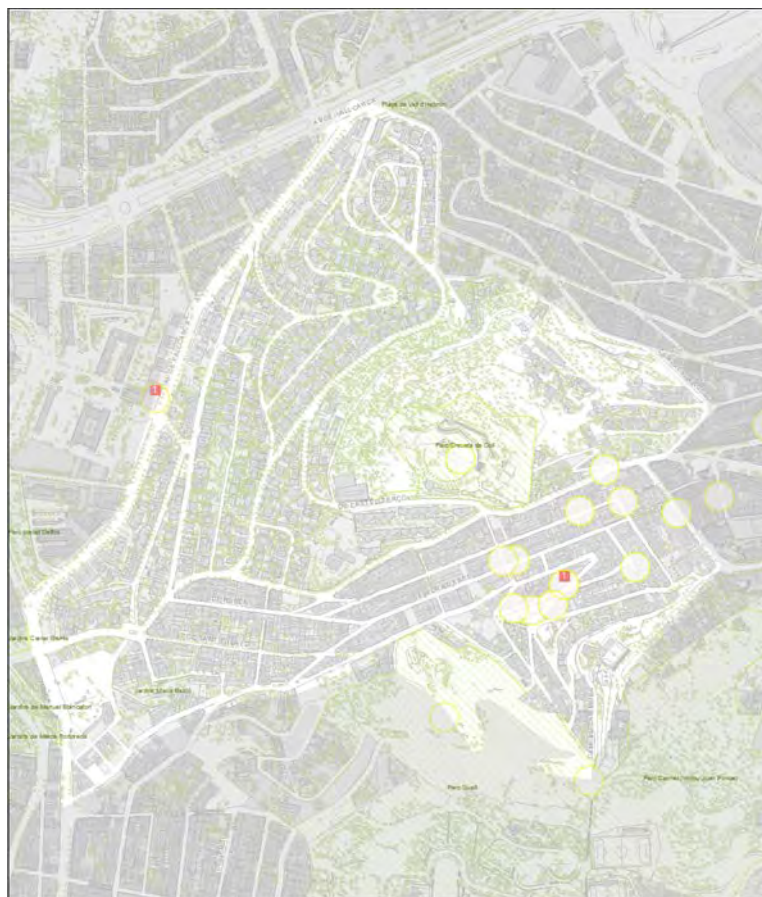
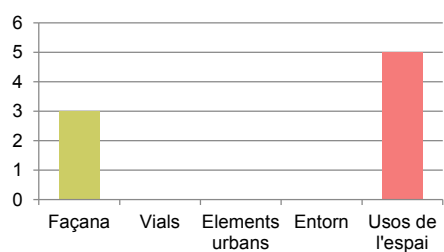
Persones participants: 7 dones i 3 homes

Lloc de realització: Centre d'Atenció Primària Vallcarca

Data de realització: Divendres 16 de març de 2018, al matí

Mapes

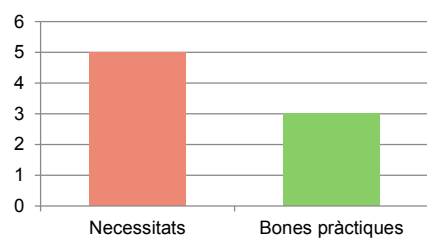
Grup de components

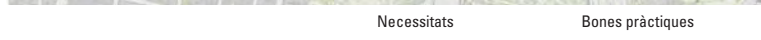

92

Necessitats i bones pràctiques

MAPA DE LA XARXA QUOTIDIANA

Cartografia de les Jornades de Vallcarca

Persones participants: 13 dones i 12 homes

Lloc de realització: Centre Cívic El Coll

Dinamització: Col·lectiu Volta

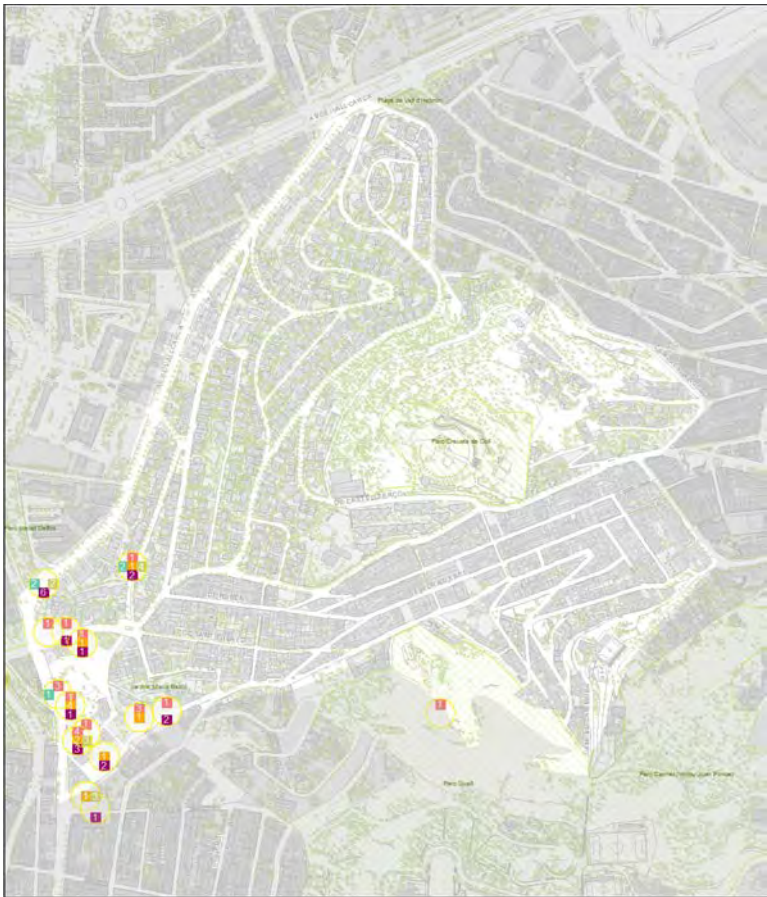
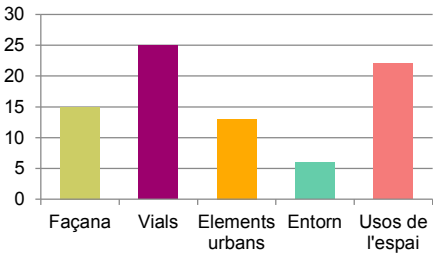
Mapa elaborat a les Jornades de Vallcarca

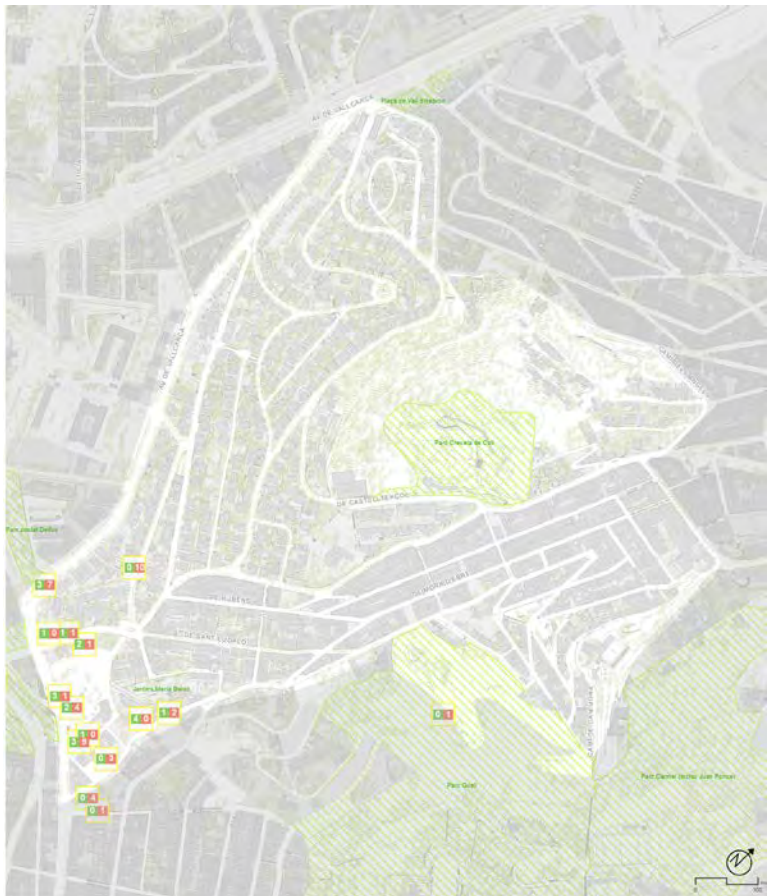
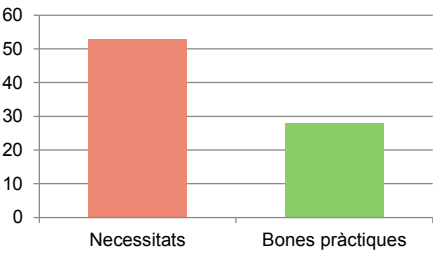
Font: Col·lectiu Volta

Mapes

Grup de components

Necessitats i bones pràctiques

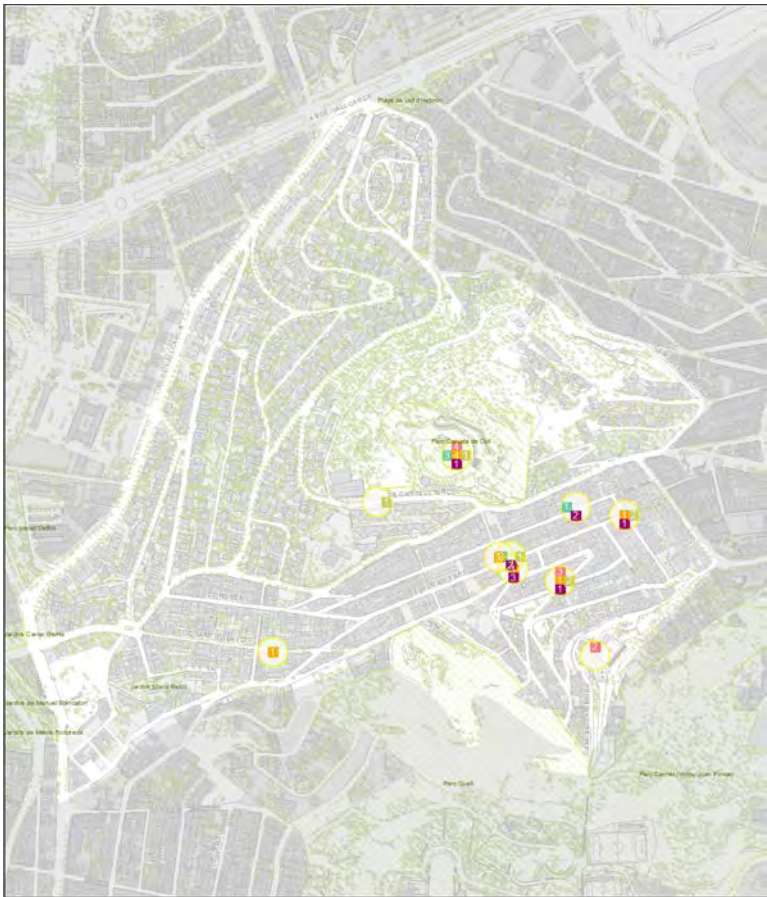
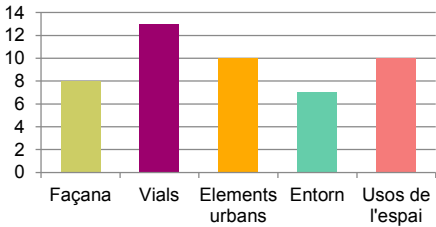

		Necessitats	Bones pràctiques
15	Parc Güell	Control turisme	
20	Parada metro Vallcarca	Accesibilitat Arbrat Protecció clima Comerç proximitat Activitat baixos Transparència Connectivitat Aparcament cotxe Control turisme	Activitat veïnal Espai trobada Intensiu
47	C/ Farigola	Aparcament bicicleta Vorera amplada	Intensiu
51	Consulat i jardins	Ús equipament	Espai verd Connectivitat
53	Viaducte de Vallcarca	Accessibilitat	Espai simbòlic
64	Avinguda Vallcarca	Pacificar trànsit Aparcament bicicleta Vorera amplada Soroll Pas vianants Carril bici Qualitat aire	Activitat baixos Connectivitat Comerç proximitat
73	Plaça Farigola		Espai trobada Arbrat Espai simbòlic Activitat veïnal
74	Pista basket	Soroll	Intensiu Ús equipament Activitat veïnal
75	Carrer Bèquer	Adaptar pendents Vorera amplada Escàs Arbrat Soroll Donar ús descampat Espai evitació Transparencia Diversitat usos Comerç proximitat	
76	Carrer Medes	Adaptar pendents	
77	Horts Avinguda Vallcarca	Accessibilitat Elements seure Protecció clima Arbrat	Espai trobada Espai verd

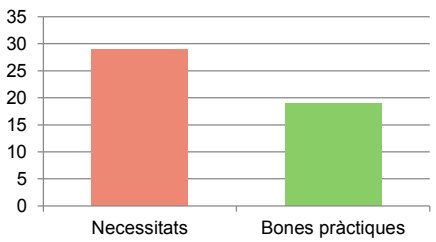
78	El Manantial		Espai simbòlic
79	Avinguda República Argentina		Comerç proximitat
80	Carrer Argentera	Espai verd Vorera amplada Accessibilitat	
81	Fusteria okupada		Ús equipament Espai simbòlic Espai trobada Activitat veïnal
82	Noves edificacions	Transparència Espai verd Comerç proximitat Diversitat usos	
72	Barri Valldarxa	Comerç proximitat Donar ús descampat Espai trobada Activitat veïnal Adaptar pendents Aparcament bicicleta Accessibilitat Arbrat Vorera amplada	Tranquil·litat Transport públic Xarxa social Espai verd Activitat veïnal Connectivitat

Dinamització: Col·lectiu Punt6

Font: Col·lectiu Punt6

Necessitats i bones
pràctiques

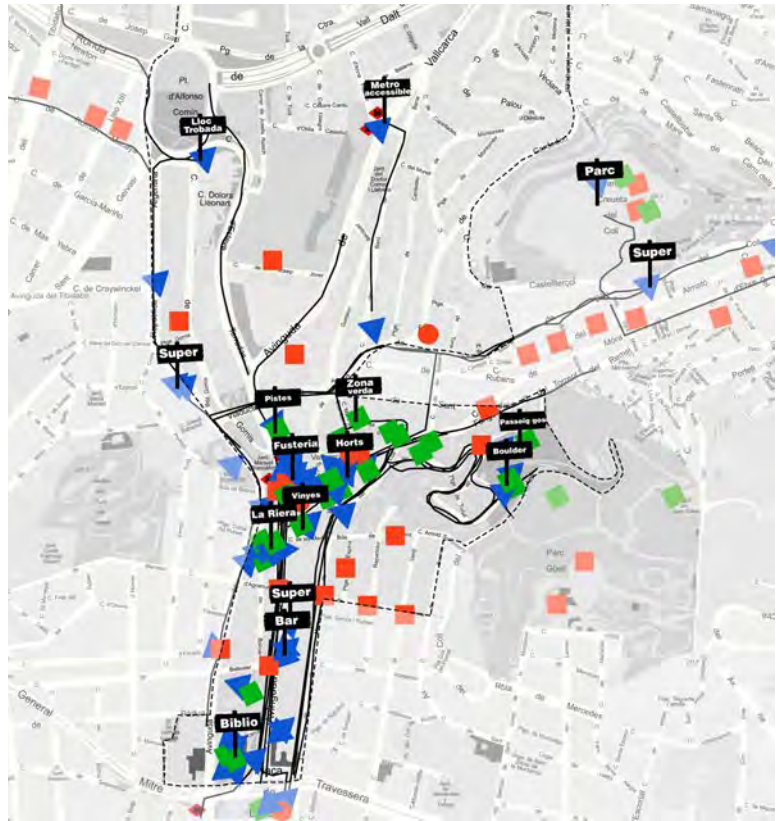
		Necessitats	Bones pràctiques
1	Centre Cívic el Coll	Senyalització Transparència Accessibilitat Ús entitat	Diversitat usos Ús equipament Diversitat perfils
4	Carrer Mora d'Ebre	Soroll Qualitat aire	Comerç proximitat Connectivitat Transport públic
9	Parc de la Creueta del Coll	Control turisme Ús equipament Accessibilitat Manteniment Il·luminació Conflicte usos Arbrat	Diversitat usos Qualitat aire Espai trobada Soroll Elements activitat física Elements joc
28	C/ Mora d'Ebre amb Baixada Sant Marià	Pacificar trànsit Elements joc	Comerç proximitat
61	Masia Can Mora	Conflicte usos	Espai simbòlic
66	Carrer Beat Almató	Adaptar pendents Disminuir perill vial Soroll	
69	Baixada Sant Marià		Elements recolzar-se
83	Carrer Mora d'Ebre amb carrer Font del Coll	Adaptar pendents Disminuir perill vial Vorera amplada	Elements seure
84	Carrer Sant Eudald		Arbrat
85	Carrer Castellterçol	Trasparència	
25	Barri Coll	Arbrat Comerç proximitat Adaptar pendents Disminuir perill vial Soroll Control turisme	Transport públic

Marxa exploratòria a Vallcarca

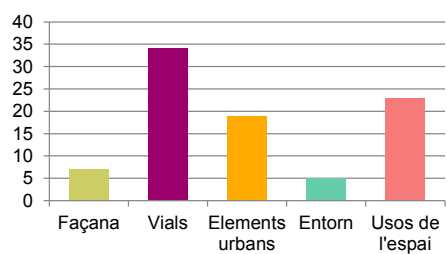
Persones participants: 10 dones

Dinamització: Col·lectiu Punt6

Mapa elaborat amb
les veïnes de El Coll

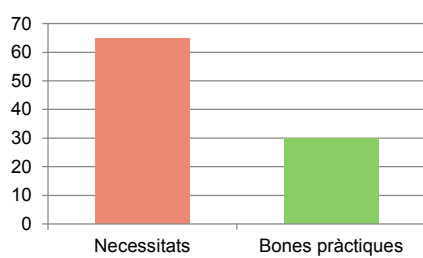
Font: Col·lectiu Punt6

102

Necessitats i bones pràctiques

MAPA DE LA XARXA QUOTIDIANA

		Necessitats	Bones pràctiques
15	Parc Güell	Il·luminació Accessibilitat	Control turisme Espai verd Ús equipament Senyalització
18	Aula ambiental Turull	Activitat baixos Espai verd	
20	Parada metro Vallcarca	Donar ús descampat Elements seure Arbrat Control turisme Accessibilitat Espai trobada Espai estada	Activitat veïnal
38	Baixada de Solenelles	Adaptar pendents Accessibilitat	Elements recolzar-se
46	Biblioteca Jaume Fuster		Ús equipament Espai trobada Activitat veïnal
47	Carrer Farigola	Pacificar trànsit Disminuir perill vial Vorera amplada Accessibilitat Manteniment	Xarxa social
53	Viaducte de Vallcarca		Connectivitat Intensiu
64	Avinguda Vallcarca	Pacificar trànsit Control turisme Pas vianants Connectivitat Semàfor Soroll Manteniment Elements seure Vorera amplada Adaptar pendents	Vorera qualitat Activitat baixos
79	Avinguda República Argentina	Accessibilitat	Comerç proximitat
81	Fusteria okupada		Ús equipament
86	Parc sota el viaducte	Il·luminació Visibilitat	Pacificar trànsit Soroll Protecció clima
87	Carrer Gomis		Accessibilitat

88	Plaça dels bancs grocs	Escàs Ús equipament Elements seure Protecció clima Espai estada Pas vianants	
89	Avinguda Vallcarca, entre Plaça Lesseps i Baixada de la Glòria	Control turisme Vorera amplada Vorera qualitat	Elements seure
90	Baixada de la Glòria	Accessibilitat Control turisme Adaptar pendents	Connectivitat
91	Espai entitats de Vallcarca	Ús equipament Transparència Espai simbòlic	
92	Bodega La Riera	Connectivitat Pas vianants	Intensiu
93	Carrer Farigola amb carrer Torrent del Remei	Accessibilitat Vorera qualitat Vorera amplada Disminuir perill vial Il·luminació Elements seure Protecció clima	
94	Carrer Mare de Déu del Coll	Pacificar trànsit Elements seure Protecció clima Activitat baixos	
72	Barri Vallcarca	Donar ús descampat Adaptar pendents Ús quipament Connectivitat Control turisme Preus habitatge	Espai trobada

07

Bibliografia

Manuais d'urbanisme amb perspectiva de gènere

Manuels d'urbanisme amb perspectiva de gènere

Autors/es	Data	Títol	Lloc publicació	Editorial / Pública
Bofill Levi, A	2008	<i>Guia per al planejament urbanístic i l'ordenació urbanística amb la incorporació de criteris de gènere</i>	Barcelona	Institut Català de les Dones
Comissió d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat	Maig 2016	<i>Omplim de vida els carrers, La implantació de les Superilles a Barcelona</i>	Barcelona	Juntament de Barcelona
Gehl Institute	Març 2016	<i>The Public Life Diversity Toolkit</i>	New York	Gehl Institute
Naredo Molero, M & Praxàgora Cooperativa	Setembre 2010	<i>Guia per a l'elaboració de diagnòstics de seguretat amb visió de gènere a l'àmbit rural i urbà</i>	Barcelona	Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
ARUP	Desembre 2017	<i>Cities alive, designing for urban childhoods</i>	London	ARUP
UrbanIn	2009	<i>Índex d'inclusivitat, guia per a un urbanisme inclusiu dels barris</i>	Barcelona	Institut Català de les Dones
Conselleria Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori	2017	<i>Set para introducir la perspectiva de género en el proceso urbano</i>	València	Generalitat Valenciana
Project for Public Spaces	2016	<i>Healty places</i>	New York	Project for Public Spaces,
Urban Development Vienna,	2013	<i>Gender Mainstreaming in Urban Planning and Urban Development</i>	Viena	Urban Development Vienna,
MINVU, PNUD & Gehl	October 2017	<i>La dimensión humana en el espacio público. Recomendaciones para el análisis y el diseño</i>	Chile	Ministerio de Vivienda y Urbanisme. Gobierno de Chile
Col·lectiu Punt 6	2014	<i>Espais per a la vida quotidiana. Auditoria de Qualitat Urbana amb perspectiva de Gènere</i>	Barcelona	Diputació de Barcelona
Eusko Jaurlaritzaren	2012	<i>Urbanismo inclusivo. Las calles tienen género</i>	Vitoria-Gasteiz	Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia

